

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
APRIL 2

LAIKS

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

Phone: 732-549-0445; Fax: 732-549-0466; E-mail: LaiksDSR@aol.com

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXII Nr. 14 (5522)

2011. gada 2. aprīlis – 8. aprīlis

LIKTEŅDĀRZAM VELTĪTS LABDARĪBAS SARĪKOJUMS

21. martā Mazajā ģildē notika Likteņdārzam veltīts labdarības sarīkojums – izcilā Latvijas pianista Vestarda Šimkus koncerts un Latvijas mākslinieku darbu izsole. Sarīkojuma mērķis bija ar Likteņdārza tapšanā jau iesaistījušos cilvēku paraugu un tiesu pamudinājumu aicināt Latvijas uzņēmējus piedalīties projekta tapšanā.

Bija aicināti Latvijas uzņēmēji, kuri jau līdz šim ir aktīvi iesaistījušies Likteņdārza tapšanā, un arī tie, kas nākotnē varētu iesaistīties, kā arī Kokneses fonda dibinātāji un sadarbības partneri. Sarīkojumaviesis bija Likteņdārza aizbildnis, Latvijas Valsts prezidents Valdis Zatlers ar kundzi Lilitu Zatleri un Japānas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijā Takaši Osanai ar kundzi Keiko Osanai.

Pianists Vestards Šimkus savu priekšnesumu dāvināja Likteņdārzam. Mazā ġilde šim sarīkojumam ziedoja telpas, bet koncerta režisors Uģis Brikmanis Likteņdārzam veltīja savu darbu šajā koncertā. Sarīkojumu atbalstīja Hipotēku banka un Latvijas Valsts meži.

Pēc koncerta pirmo reizi notika Likteņdārzam veltīta Latvijas mākslinieku darbu izsole, kurās ienākumi tika ziedoti Likteņdārzam. Tika izsoliti - Antras Ivdras, Arta Butes, Džemmas Skulmes, Edgara Vērpes, Egila Rozenberga, Elinas Titānes, Elinas Zundes, Guntara Sietiņa, Ilmāra Blumberga, Ivara Muižuļa, Juļa Jurjāna, Kristīnes Luīzes Avotiņas, Kristapa Gelža, Laimdota Mūrniece, Ludmilas Meilertes, Natālijas Laminskas, Neles Zirnītes,

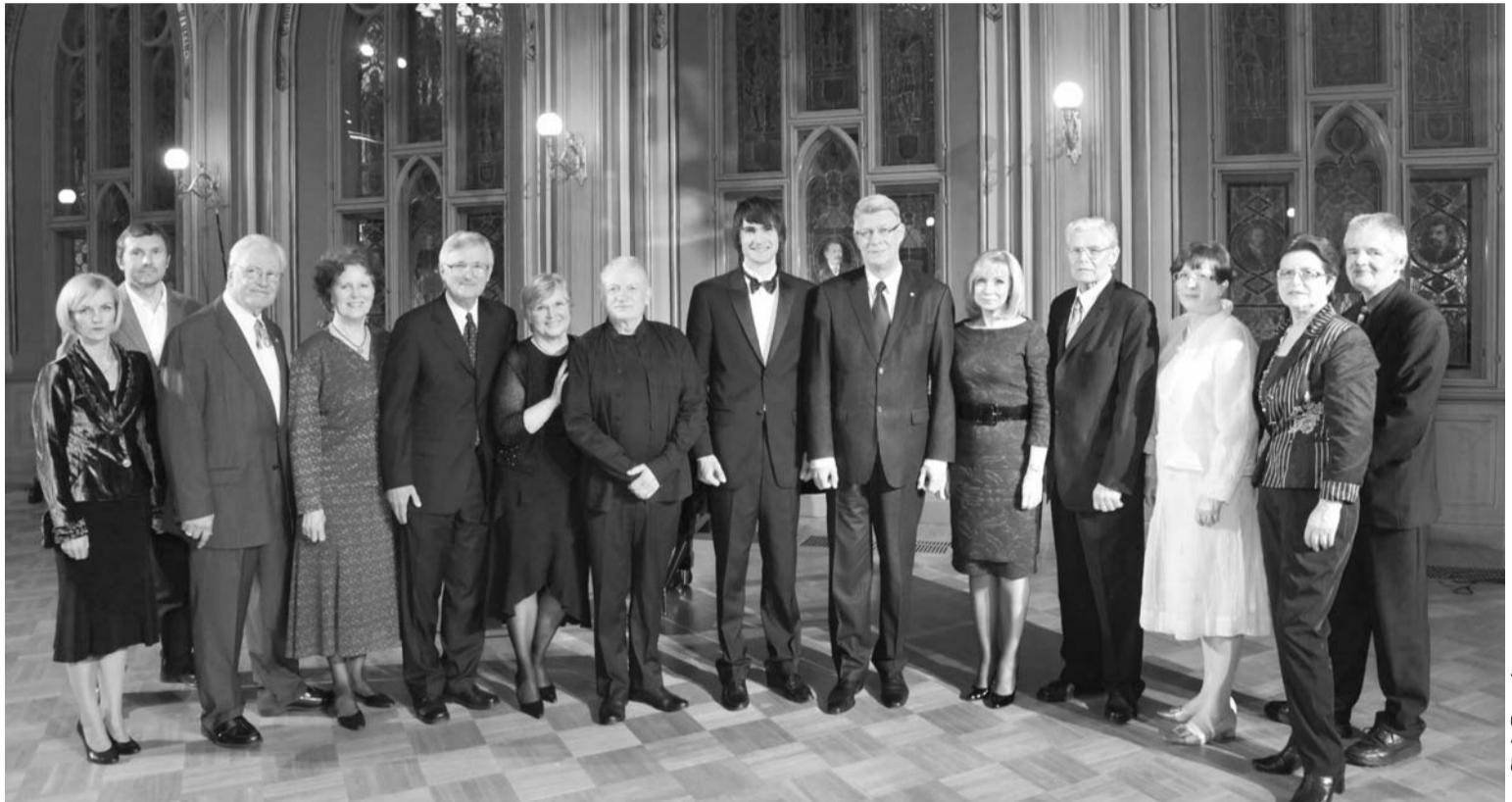

Foto: Jānis Brēcis

Labdarības sarīkojumā Mazajā ģildē 21. marta vakarā. No kreisās: Kokneses fonda valdes priekšsēde Valda Auzina, valdes loceklis Bruno Cīrulis, Kokneses fonda dibinātājs, Latvijas Okupācijas mūzeja āriņu direktors Valters Nollendorfs ar kundzi Intu, Kokneses fonda dibinātājs, padomes priekšsēdis Vilis Vitols, Kokneses fonda dibinātāja, padomes locekle Marta Vitola, Kokneses fonda dibinātājs scēnogrāfs Andris Freibergs, pianists Vestards Šimkus, Likteņdārza aizbildnis, Valsts prezidents Valdis Zatlers, Lilita Zatlera kundze, Kokneses fonda dibinātājs, padomes priekšsēža vietnieks, Kokneses novada domes padomes priekšsēdis Viesturs Cīrulis, Kokneses fonda dibinātāja, padomes locekle, Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete, Kokneses fonda dibinātāja, padomes locekle dzēniece Māra Zālīte, koncerta režisors Uģis Brikmanis

Olgerta Jaunāra, Olgerta Salda-va, Sandras Krastiņas, Solveigas Vasiljevas, Zanes Balodes un citu mākslinieku darbi.

Izsoles dienā tās rīkotā pie-dzīvoja negaiditu pārsteigumu - unikālu 1966. gada fotografiju, kuŗā redzamas Kokneses pils-drupas pirms Staburaga applū-dināšanas, izsolei uzdāvināja fotografs Leons Balodis. Mākslinieki, kuŗu darbi tika izsoliti, sanem pusi nosolitas summas, otrs summas puse ir māks-

linieku ziedojums Likteņdārzam. Fonda dibinātāja Baiba Rubesa un padomes loceklis Guntis Belēvičs izsolei ziedoja darbus no savām privātajām mākslas darbu kollekcijām un visus ienākumus no gleznu izsolīšanas atvēlēja Likteņdārzam.

Solišanai tika izlikti arī slave-nu cilvēku manuskripti. Manu-skriptus Likteņdāzam ziedoja Fonda padomes loceklī - Māra Zālīte un prof. Jānis Stradiņš. Tika izsoliti arī Likteņdārza

atbalstītāja Renāra Kaupera, dzēnienka Imanta Ziedonja, dzē-jnieces Amandas Aizpurietes, kā arī Zentas Maurījas manuskripti. Izsolī vadīja Fonda padomes loceklis Guntis Belēvičs. Izsoles organizēšanā „Kokneses fondu” atbalstīja galerija „Antonija”. Izsoles darbi pirms tam bija aplūkojami galerijā „Antonija”.

Sarīkojuma viesi saņēma arī pirmo Likteņdārzam veltīto tvar-tu, kuŗa izdošanu atbalstīja AS Latvenergo un kuŗā ir sakopoti

2009. un 2010. gadā notikušo Latvijas Televīzijas akcijas „Top Latvijas Likteņdārzs!” video sižeti un dziesmas no 2010. gada 28. augusta koņu un mākslinieku koncerta Kokneses pilsdrupās - „Milestības dziesmas Latvijai”.

Sarīkojuma laikā Likteņdārzs saņēma ziedojumus 15 030 latu apmērā, no tiem 10 152 lati - no izsoles un 4 878 lati - ziedojuumi no sarīkojuma viesiem. Saņemtie līdzekļi tiks ieguldīti amfiteātra būvniecības turpināšanā.

Rīgas Latviešu biedrības atklāta vēstule par nākamo Valsts prezidentu

Latvijas tautai
Valsts prezidentam Valdim
Zatleram
Saeimas priekšsēdei Solvitai
Āboltiņai
Saeimas deputātiem
Ministru prezidentam Valdim
Dombrovskim
Ministru kabinetam
Plašsaziņas līdzekļiem

Rīgas Latviešu biedrība savā gandrīz pusotru gadāmātā garajā mūžā ir likusi pamatus Latvijas valsts un nācijas izveidošanai un attīstībai. Mēs ar lielu atbildību izturamies pret norisēm mūsu val-

stī, tostarp pret valsts augstākā amatā prestižu.

Valsts prezidents pārstāv valsti un tautu. Latvijas valsts atjaunotās neatkarības laikā ir bijuši brīži, kad esam varējuši lepoties ar mūsu valsts augstāko pārstāvju stāju un rīcību, tomēr ir bijuši brīži, kuŗus negribas nedz atcerēties, nedz arī pieminēt.

Rīgas Latviešu biedrība savā 23. marta Domes sēdē apsprieda jau-tajumu par nākamā Valsts prezidenta vēlēšanām. Zinām, ka Latvijai ir vairāki izcili kandidāti, kuŗu dzīves pierede, morālā stāja, sabiedriskā un profesionālā dar-

bība atbilst augstajam amatam; starp viņiem ir arī cienījami Rīgas Latviešu biedrības biedri.

Tomēr, izvērtējot šodienas poli-tisko situāciju, mēs atbalstām Val-ža Zatlera atkārtotu ievēlēšanu Latvijas Valsts prezidenta amatā kā atbildīgāko izvēli.

Saeima ievēlē prezidentu visai tautai. Šis amats ir pārāk svarīgs, lai kandidātu apspriešana notiktu slepenībā un politiskās tirgošanās ceļā.

Rīgas Latviešu biedrība piedāvā savas telpas visu līmeņu sarunām un diskusijām, lai prezidenta kandidātu izvirzīšana notiku atklāti

un tautai saprotami.

Šī brīža Valsts prezidenta ievēlē-šanas kārtība paredz aizklātu Saeimas balsojumu. Tas mums - Latvijas vecākai demokrātiskai orga-nizācijai ir nepieņemami.

Mēs aicinām Saeimas deputātus atcerēties, ka viņi ir tautas vēleti pārstāvji, un darīt visu iespējamo, lai tuvākajā nākotnē sabiedrība redzētu katra deputāta balsojumu ikvienu jautājumā, ipaši tik nozī-mīgā kā valsts augstākās amatper-sonas vēlēšanas.

Rīgas Latviešu biedrības Dome:
Jānis Bordāns, Jānis Briedis, Jānis

Brikmanis, Ojārs Celle, Lauma Cel-ma, Ingmārs Čaklais, Ieva Nikoleta Dābolīna, Normunds Dreģis, Ilva Duļevska, Guntars Felsbergs, Mar-gita Gailīte, Guntis Gailītis, Valdis Gavars, Ēriks Hānbergs, Viktors Hausmanis, Inīta Marija Heislere-Celma, Gaida Jablovska, Dace Jur-ka, Guntis Kalme, Jānis Atis Krū-miņš, Lauris Leitāns, Andrejs Migla, Edgars Mučenieks, Skaidrīte Nau-nova, Jānis Oga, Margita Poriete, Edgars Račevskis, Daina Raituma, Pēteris Ritums, Maija Sinka, Aivars Smagars, Dāvis Stalts, Mirdza Stir-na, Arijs Šķepasts, Jānis Zandbergs, Ivars Zvejnieks.

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;

2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā

Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.

Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,

e-pasts - redakcija@laiks.us

mājaslapa - www.laiks.us

Kantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466, e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Abonēšanas maksa ASV dollaros: 1 gadam US \$ 130.00;
6 mēn. US \$ 75.00; 3 mēn. US \$ 42.00.

Neizlietotus manuskrītus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saisinātus.
Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos
rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Redaktore: Ligita Koftuna

Tālr.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us
Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010

Redaktore ASV: Astra Moora

Tālr./fakss: 818-980-4748, e-pasts: laiks@juno.com,
astere2000@aol.com (fotografijām)
6157 Carpenter Ave. North Hollywood CA 91606 USA

Kanadas ziņas: Mārtiņš Šauvers: tālr.: 514-639-8722,
e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
Lachine, QC, H8S 2H1
Rūdolfs Noritiss: tālr.: 416-425-4613, fakss: 416-425-4615,
5 Shady Golfway, Unit 1416 Don Mills, ON M3C 3A5

Reklāma laikrakstā **Laiks** un mājaslapā www.laiks.us
ASV - Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466,
e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - reklama@laiks.us

ABONĒJIET LAIKRAKSTU **LAIKS**

"LAIKA" abonements ASV maksā: 3 mēnešiem US \$42,-
6 mēnešiem US \$75,-
1 gadam US \$130,-

Gaisa pasts 1 gadam ASV US \$215,-

Ārpus ASV "LAIKS" tiek piesūtīts tikai pa gaisa pastu

Kanadā 1 gadam US \$225,-
pusgadam US \$120,-

Latvijā 1 gadam US \$220,-

pusgadam US \$115,-

Citur pasaule 1 gadam US \$280,-
pusgadam US \$150,-

Abonentī bez maksas saņems sešus "Jauno Laiks" pielikumus
un gada beigās nākamā gada kalendāru.

"Jauno Laiks" 6 numurus var pasūtināt atsevišķi.

Maksa US \$20,-

Abonēšanas maksu var atsūtīt ar čeku vai naudas pārvēdumu
(rakstot čeku uz "Laiks – Latvian Newspaper Inc." vārda).

Lūdzam noteikti norādit, no kura laika vēlas laikrakstu abonēt.

=====
Laikraksts **Laiks** 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA

Lūdzu piesūtīt man laikrakstu "LAIKS" no _____
līdz _____ uz _____ mēnešiem uz sekojošo adresi:

(Mr./Mrs./Ms.) _____

Tālrunis _____
E-pasts _____

Pievienoju čeku, Money Order par US \$ _____

abonementa uzsākšanai/pagarināšanai (nevēlamo svītrot)

Ja adrese mainīta, lūdzam uzdot arī agrāko adresi.

LŪDZAM IEGAUMĒT – abonementu uzsākšanas,
pagarināšanas un adrešu maiņas veic 3–4 nedēļu laikā.

**Abonējet laikrakstu LAIKS
neizejot no majam!!!**

Lietojiet www.laiks.us

Ciešanu laika "svecīšu dievkalpojums" St. Pētersburgā

Skaista tradīcija izveidojusies St. Pētersburgas evāngēliski luteriskās draudzes dzīvē. Jau piekto gadu, ievadot Ciešanu laiku (šogad 9. martā), dievlūdzēji agrā pēcpusdienā ieradās biedrības namā, lai noturētu "svecīšu dievkalpojumu."

Zāle ir tumša, un liekas vēl jo tumšāka, kad spožā dienasgaisma palikusi aiz durvīm. Pie ieejas katrs saņem neaizdegtu

baltu svecīti. Altāra vietā zāles galā stāv tikko saredzams kails koka krusts.

Iepriekš apzināti lasītāji pēc kārtas pieceļas, aizdedz savu svecīti un pie mazās liesmiņas nolasa Bībeles pantu par gaismu. Pēc lasījuma katrs pieiet pie krusta un iededz vienu no kokā iesiprinātam 12 svecītēm. Lasījums seko lasījumam, tie tiek ievadīti un aizvadīti ar klu-

sinātu klaviešu mūziku. Kad pēdējā svecīte krustā iedegta, un tas virmo gaismā, svecīšu liesmiņas aizceļo pa klausītāju rindām no viena kaimiņa uz nākamo. Turpmākie lasījumi, kā arī korāļu dziedāšana jau norit gaismas zīmē. Īsais svētbrīdis beidzas ar kopēji lūgto "Mūsu Tēvs debesīs..."

Lai gan "Amen" bija jau izskanējis un drīkstējām izklīst, labu bridi palikām nekustīgi savās vietās, acis nenovērsdamī no gaismotā krusta. Likās, katrs stāvēja kāda personiska pārdzīvojuma varā. Varbūt kopīgi izjutām, ka svecīšu liesmiņa, kuŗu turējām rokās, bija apstiprinājums solijumam "Kas Man seko, nestāigās tumsā, bet tam būs dzīvības gaisma."

Iedvesmu šādam "svecīšu dievkalpojumam" deva prāvesta V. Vārsberga noturētais svētbrīdis 2006. gada Draudžu dienās Gāzezerā. Tas bija dzilji iespaidojis St. Pētersburgas draudzes priekšnieci Aiju Norbergu, kuŗa ar draudzes mācītāja Aivara Pelda atbalstu un līdzdalību to pielāgoja vietējiem apstākļiem. Ausma Krēslīja spēlēja skaisto korāļu savirknējumu.

M.L.R.

RigaVen Travel Inc.

Pavadīsim atvalinājumu kopā ar bērniem BEECHES kūrortā, vai bez bērniem pie SANDALS.

Viena cena (All inclusive)!

Zvaniet – INESEI ZAKIS

32 South Penataquit Ave., Bay Shore, NY 11706-8815

Tālr.: 631-665-4455; 1-800-291-8311

Fax: 631-665-6164

E-pasts: RigaVen@aol.com

LASĪTĀJU BALSIS

PAVASĀRA PRIEKI UN ĶIBELES

Patīkamu pārsteigumu sagādāja Latvijas TV *Panorāmas* ziņu raidījums sakarā ar astronomiskā pavasača iestāšanos Latvijā. Jau 21. martā daudzi gājputni bija atgriezušies dzimtenē. Cīrulīšu dziesmas pieskandnāja debesu plašumu, un Kurzemē baltie stārkī saka iekārtot savas ligzdas. Jāapbrīno putnu atlidošanas instinkts noteiktos datumos un gada laikos atgriezties dzimtenē. Uz Ohaijo pavalsti, ASV klijāni vienmēr atlido 15. martā un apmetas ierastā mežā stūrī. Šie putni nedzied un daļēji pārtiek no mirušu dzīvnieku atliekām. Par godu viņu instinktam, klijāniem tiek rīkoti atgriešanās svētki.

Pagājušā gadimtenī Amerikā meži tika izcirsti bez plānojuma. Rezultātā amerikāņi ir mantojuši stirnu barus pilsētās. Viņas kādreiz staigā pa Vašingtonas ielām un vienmēr mielojas priekšpilsētu dārzos. Šie dzīvnieki izraisa auto katastrofas un sadursmes ar cilvēkiem - ieskaitot arī mani. Stirnas ātri vairojas un viengādīgam dzīvniekam var jau būt divi pēcnācēji. Tagadējās pašvaldības mēģina kontrolēt dzimstību, jo stirnas arī iznēsā dažādas slimības.

Cerams, ka latvieši uzturēs pārdomātu balansu dzīvnieku un meža augu attiecībās.

Rasma Dinberga

BIRUTA'S TOURS
Latvietes uzņēmums

IZDEVĪGI LIDOJUMI UZ LATVIJU !

**IEPRIEKŠSAMAKSĀTAS BIĀLETES
RADIEM UN DRAUGIEM LATVIJĀ**

Informācija rakstiet un zvaniet:
BIRUTA PLŪĢIS SEREDA
1872 Lexington Ave San Mateo, CA 94402; tel.: 650-349-1622
fakss: 650-574-3665 e-pasts: BirutaP3@aol.com

Lalita Saliņa un Gunta Plostniece mūzicēs Priedainē

Lalita Saliņa un Gunta Plostniece

Kā jau lasījāt laikraksta iepriekšējā numurā, dzejnieka, žurnālista un *Laika* kādreizējā redaktora Ērika Raistera (1905–1967) piemiņas fonda valde visus laipni aicina pulcēties savā gadsākātējā pavasarā sarīkojumā sestdien, 16. aprīli, plkst. 2.00 pp. Nujorkas apkaimes latviešu ie-cienītajā pulcēšanās vietā – cerams, tad jau pavasarīgi plaukstošu koku ieskautajā Priedainē (pie Frijoldas N.J.), lai godinātu savu šā gada balvas laureātu torontieti Pāvilu Vasariņu. Sarīkojuma secībā piedalīsies arī pats balvas saņēmējs, stāstot par sevi un savu dzīves darbu latviešu literatūras un kultūras laukā.

Sekojoj iesaknotai tradīcijai, programmas pusī, kas veltīta runātajam un lāstījam vārdam, kuplinās koncertdaļa, kurā dzirdēsim vēllidzšim kopmūzicēšanā neiepazītu, bet ieintrīgējošu instrumentālo duetu – kādreizējo nūdžersieti, tad kanadieti, tagad atkal nūdžersieti) flautisti Lalitu

Saliņu un klavierpartneri Guntu Plostnieci. Abas mākslinieces mūzikas cienītājiem labi pazīstamas. Vēl pavisam nesen izcilā flautiste Lalita Saliņa mūzicēja Nujorkas latviešu kultūras dienu koncertā Jonkeru dievnamā kopā ar arī ārpus latviešu loka labi pazīstamo pianisti Arianni Goldinu un pāris kompozīcijās – ansamblī ar savu māsu, iecienīto dziedoni Lailu Saliņu.

Ja Guntas Plostnieces vārds daudziem, galvenokārt, saistīsies ar koordinēšanu un Dziesmu svētkiem, tad nedrīkstam aizmirst, ka tikpat aktīva viņa jau gadiem ir bijusi latviešu kamermūzikas laukā, izceļoties ar mūzikālā izslipētu ansambļa spēli duetos ar mūsu sulīgi daiļskanīgo basbaritonu Andreju Martenu. Šis balss un klavieru duets gadu gaitā ir priečejis mūzikas cienītājus daudzos jo daudzos latviešu centros. Ē.Raistera fonda sarīkojumā mūsu ievērojamās mūzikas Lalita Saliņa un Gunta

Plostniece klausītājus izvadās gan pa Latvijas dabas noskaņu lirikas, gan latviski folklorisku tonālītāšu iekrāsotu mūzikas pasaule – Pētera Vaska plaši izvērstajā kompozīcijā „Aīnava ar putniem” un Arnolda Šturma „Modālā svītā”, šo ceļojumu nobeidzot ar Kristofa Vilibalda Gluka (1714 – 1787) Orfeja un Eiridikēs savīļojošā „romantisma” klasiku.

Koncertdaļai sekos „saviesīgā stunda” – pakavēšanās pie cie-nasta un tradicionālā loterija lidzekļu vākšanai nākamā gada piemiņas balvai.

Pulcēsimies kuplā skaitā Priedainē, lai sveiktu ERF balvas šā gada laureātu Pāvilu Vasariņu un lai baudītu mūziku flautistes Lalitas Salīnas un klavierpartneres Guntas Plostnieces sniegumā. Vēlamais ieejas ziedojuums, sākot ar 15 dolariem.

ERF valdes vārdā laipni aicina **Eleonora Šurma**, priekšsēde

Generāla Kārļa Goppera fonda paziņojums

Katru gadu 2. aprīlī, bijušā Latvijas skautu prezidenta ģenerāla Kārļa Goppera dzimšanas atceres dienā, paziņo viņa vārdā nosauktā fonda balvas ieguvējus par jaundarbiem, kuri nozīmīgi jaunatnes audzināšanā un latvietības veicināšanā vai svarīgi latviešu kultūras un zinātnes laukā, un radīti vai izdoti iepriekšējā kalendāra gādā ārpus Latvijas. Šogad kopš ģenerāla Kārļa Goppera dzimšanas dienas aprīt 135 gadi.

Goppera fonda balvu piešķiršanai ir gaŗa vēsture. Pirmoreizi balvu piešķīra 1948. gadā Vācijā. Jānis Šīrmāns saņēma balva literātūrā par grāmatu „Kriksis”, kas piedzīvoja vairākus izdevumus un ar kuļas saturu iepazinās simtiem trimdas latviešu bērni pasaules tālēs.

Līdz 2010. gadam fonds apbalvojis 114 autorus un piešķīris 42 atzinības rakstus.

Šogad vispārējā un literātūras nozarē, kā arī tēlotājmākslas darbi nebija iesūtīti.

Mūzikas nozarē Nujorkas latviešu koris iesūtīja tvartu „Viktora Baštika mūzika” (The Music of Viktors Baštiks). Komponists un dirigents Andrejs Jansons raksta, ka Viktors Baštiks latviešu garīgās mūzikas

laukā uzskatāms par rekordistu. Viņš komponējis orātorijas, kantātes, koņa un solo dziesmas, instrumentālus skaņdarbus, viņam ir daudz tautasdziesmu apdares, kopā turpat 400 dažādu opusu. Daudz tautasdziesmu apdaļu viņš sacerējis jaunatnes koņiem, tās pasūtinātas un atskaņotas Jaunatnes Dziesmu svētkos, bērnu vasaras nometnēs un citur.

Sagatavojoš šo tvartu, Nujorkas latviešu koris aicināja talkā vienu no Latvijas izcilākajiem jaunatnes koņiem „Balsis” un Latvijas Mūzikas akadēmija kori ar nolūku iepazīt Latvijas jaunos diriģentus, šo koņu vadītājus un jaunatnes koņu dziedātājus. Albumam pievienotā brošūrā ir anotācijas un skaņdarbu pilni teksti latviešu un angļu valodā. Amerikānu apgāda Albany Records darbinieki izrādīja interesi par V. Baštika mūziku un, iepazīstoties ar viņa skaņdarbiem, atzina tos par mūzikālā augstvērtīgiem un piedāvāja tvartu izdot. Balva ASV \$1000 piešķirta Nujorkas latviešu korim par gādību šī tvarta sagatavošanā un izdošanā.

Goppera fonda sēdē š. g. 12. martā piešķīra atbalstus dažā-

diem jaunatnes pasākumiem un projektiem – Gārzerē Vasa-ras vidusskolai, Sagatavošanas skolai, bērnu vasaras nometnei un bērnudārzam, Kursas Vasa-ras vidusskolai, latviešu skolām Kanadā, bērnu nometnēm Saulainē un Sidrabēnē Kanadā, Saulgriežu Vasaras vidusskolai Latvijā, bērnu nometnēm Katvaros un Skrundā Latvijā, Latvijas 50 gadu okupācijas mūzejam, Skautu un gaidu mūzejam Ogrē, Latvijā, DP albuma uzturēšanai tīmekli, tautasdzesmu dziedāšanas projektam „Lakstigala” Latvijā, skautu un gaidu žurnālam „Zile” Austrālijā un ģen. Kārļa Goppera mūzejam Plānu pagasta „Maskatos”.

Ziedotāju atsaucība ASV, Kanadā, Austrālijā un Anglijā ir ļoti svarīga. Paldies visiem labvēliem un fonda darba veicinātājiem un atbalstītājiem.

Ģenerāla Kārļa Goppera fonds dibināts 1947. gadā Vācijā un sākumā darbojās Latviešu skautu kustības paspārnē, bet kopš 1994. gada ir neatkarīga korporācija ASV ar pārstāvibām Kanadā, Anglijā, Austrālijā un Latvijā. Patlaban visi fonda padomes locekļi ir latviešu skautu un gaidu vadītāji.

GF priekšsēdis Fricis M. Sipols

ĒDAMZĀLE UZBŪVĒTA UN VISA NAUDA ATRASTA

Tās ir labās ziņas. Sliktās ziņas ir, ka nauda vēl ir jūsu naudas makos

Reti bargas, sniegiem bagātas ziemas laikā Katskilu kalnos tapis brīnumi – jaunā ēdamzāle. Par spīti būvdarbiem nelabvēli-giem laika apstākļiem, ekono-miskie apstākļi motivējuši amatniekus un meistarus strādāt cauru ziemu, lai gādātu par to, ka ēdamzāle būs gatava līdz vasarai. Pavasarī pirmās dienās ir ielikti logi, ēkas ārpuse ir apšūta, telpu starpsienas iebūvētas, un tās sāk pārkāpt ar gipsa plāksnēm. Aprīļa pēdējā nogalē Nūdžersijas pamatskolas ģimenes brauks talkā, lai palidzētu sanest noglabāto inventāru atpakaļ uz ēdamzāli, to nomazgātu un sakārtotu vasaras vajadzībām. Visi agrākie un pašreizējie nometnieki un no-metnes labvēli aicināti pulcēties šā gada 18. jūnijā, lai iesvētītu jauno – Zariņa ēdamzāli.

Pirms pieciem gadiem Nūjor-kas draudzes nometne svinēja savu 50. jubileju. Gatavošanās jubilejai vērsa laužu skatus pagāt-nē un izraisīja dažādu atmiņu plūdus. Gatavošanās uzņemt ļoti plašo viesu skaitu jubilejā arī pavēra acis uz esošo un lika domāt par nākotni. Dzima doma par ēdamzāles uzlabošanu, kas pārvērtas par krietni vērienīgāku projektu – par pilnīgi jaunu ēdamzāli. Tālākais ceļš bija ar saviem likumiem un ciņiem, bet tas neatlaicīgi veda uz priekšu. Draudzes pilnsapulce atkārtoti izteica savu atbalstu ēdamzāles projektam, uzticot tā īstenošanu draudzes valdei, kas savukārt pilnvaroja būvkomiteju.

Būvkomitejai pēdējos gados darbs bijis visai intensīvs, un nu varam redzēt šī darba auglus. Uzticība, kas dāvāta draudzes valdei un būvkomitejai, sevi attaisnojusi.

Nu ir laiks rīkoties visiem no-metnes agrākiem un tagadējiem nometniekiem, viesiem, labvē- liem un jebkāram latviešu bērnu nometņu atbalstītājam – jāpaveri savi naudas maki drusku plašā un jāsaziedo atlikusī vajadzīgā nauda, lai projektu pilnīgi finan-

Sapnis, kuļu iesēja nometnes jubilejā, nu ir izaudzis par īstenību, kas gaida gan dāsnus labvē-lus, gan viesus. Par iesvētīšanas un atklāšanas svētku programmu ziņosim tuvākā nākotnē.

K. Putene

VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU KRĀSĀS?

Pastāstiet mums par sevi un savu nodarbošanos!

LAIKA lappusēs varat apsveikt savus draugus un kollēgas!

Laikraksts *Laiks* (pielikums JAUNO LAIKS) piedāvā jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu

2011. gada Lieldienu numurā.

Visi krāsinie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē, un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO, pilnīgi gatavo („Camera Ready”) sludinājumu
Līdz 15. aprīlim nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Par techniskiem jautājumiem rakstīt Madarai – redakcija@laiks.us

Vispār. info: DIĀNA SIMMONS RUDZĪTE:
596 Middlesex Ave., Metuchen,
NJ 08840, USA.,
Tālr.: 732-549-0445,
e-pasts: LaiksDSR@aol.com.

1. APRĪLĪ SAGATAVOTA LASĀMVIELA

Laika redakcijā atkal mainīas

Vienu gadu – kopš 2010. 1. aprīla – darbojies *Latka* galvenā redaktora godā, šo amatā atstāj **Armands Birkens**. Sasmēlies ievērojamu pieredzi, viņš nolēmis „doties plašākos ūdeņos”.

Pēc izdevēju lūguma, šai amatā piekritis stāties **Alberts Legzdiņš**, kas *Latkam* ir arī ekonomiski izdevīgi, jo Legzdiņa kungs amata pienākumus apņēmies veikt bez maksas. „Tā kā sadzīvē esmu pieticīgs, varu iztikt ar savu Amerikas pensiju,” teic Alberts Legzdiņš.

Iepriekšējā redaktore Ligita Kovtuna, neguvusi vērā ķemamas sekmes valodas meistarklasēs Kalifornijā aizvadītajā gadā, nolēmusi turpināt mācības Amerikā – jaundibinātajā Gārķezera Universitātē Latviešu valodas nodaļā.

Latka redakcija lūdz jauno galveno redaktoru Albertu Legzdiņu sniegt eksprestefoninterviju mūsu lasītājiem.

Jauns redaktors nāk ar jaunām idejām

Uz jautājumiem atbild jaunais „*Latka*” redaktors **Alberts Legzdiņš**

Kādas maiņas notiks *Latka* saturā un darbinieku sastāvā? Vai kāds tiks atlaists vai varbūt pieņemts no jauna?

Nē, neviens netiks atlaists. Lai taupītu līdzekļus, esam nolēmuši pāriet no datortehnikas uz rakstammašinām (varu ziedot vienu 1931. gada *Continental* ar latviešu burtiem.) Vecie darbinieki zin, kā ar tām apieties, jaunie diez vai pratis. Tāpēc jaunus darbiniekus nepieņemsim.

Saturam jākļūst intersantākam. Jāmudina jaunie rakstnieki rakstīt par dzīvi Vācijas bēglu nometnēs, izceļošanu uz ASV, Austrāliju, Kanadu un citām zemēm. Ja to neatceras, lai pavaicā vecākiem. Ja tie vairs neatceras, tad lai raksta par personīgiem piedzīvojumiem Gārķezā, Kursā, 2x2, 3x3 vai skautu un gaidu nometnēs.

Kāds temats būs jaunajam *Latka* mākslas kalendāram?

Tematam jābūt svaigam, ar lielu seksapila piedevu. Pēdējais laiks kalendāra lapās parādīties jauno Latvijas aktieru, aktrīšu un dziedonu attēliem intersantās pozās. Piemēram, Rēzija Kalnīna šortos uz jaunākā Amerikas *John Dere* modeļa traktora. Raimonds Pauls pie klavierem, uz tām – Dita Lūriņa melnās zēkbikses, trīs tenori slāpjos T kreklos un tamādzīgi.

Kā *Latka* piesaistīt jaunus

autorus un lasītājus?

Tā kā lielākā daļa laikraksta lasītāju ir vecāka gadagājuma, tad jau pietiks ar veciem rakstītājiem. Jāizdod vairākos sējumos *Lasītāju balsis*, kas noteikti atsāvaidzinātu atmiņas. Jaunajiem lasītājiem uzsāksim komiksu seriju – slavenais amerikāņu detektīvs Diks Treisijs (*Dick Tracy*) cīnas ar Latvijas korupciju un Brīnumsieviņu (*Wonderwoman*) apmāca latviski nerūnājošos Saeimas deputātus!

Ar jaunu lasītāju piesaistīšanu būs grūtāk. Katram abonentam jācenšas sameklēt 10 jaunus abonentus, tiem savukārt atkal 10 utt.

Par to, ka redakcijā strādāšu bez algas, jau visiem ir zināms (izņemot manu sievu Skaidrīti). Vēlētos gan saņemt dāsnos redakcijas svētku bonusus Ziemsvētkos, Lieldienās, Jānos, Pēterā un Alberta dienā (18. jūnijā).

Ja kādam lasītājam ir labākas idejas, kā uzlabot *Latka* izdevumu, lūdzu sūtiet tās redakcijai.

Noslēguma vēlos pieminēt, ka redaktore Ligita Kovtuna vēl strādās redakcijā, galvenokārt, lai cīnītos ar drukas velnījiem. Pašreiz viņa atrodas Vidusjūrā uz kruīza kuģa, kur kopā ar *Latka* ASV redaktori Astra Moorū izstrādā jaunas vadlinijas laikraksta attīstībai. Jau tagad pateicos par man dāvāto uzticību.

Armandu Birkenu par Latvijas prezidentu!

Andra Berkolda Sentivani – ārlietu padomniece, īpaši jautājumos par sadarbību ar ASV valdību

Aina Rodriguez Mata – padomniece etiketes un reliģijas lietās

Lorija Vuda Cinkusa – publiskā tēla un runas kultūras padomniece

Astra Moora – preses, žurnalistikas un valodas jautājumu padomniece

Janīna Ankipāne – padomniece Latgales lietās

Lai veicas un lai līgo lepna dziesma!

Tautieti! Vai esi izslāpis? Veldzē savas slāpes ar jaunāko Latvijas bezalkoholisko dzērienu! Tas ražots jaunā f a b r i kā Kurzemē, Kolkasragā! Jauns latviešu uzņēmums, jauns latviešu dzēriens! Kolkas Kola! Nedzeriet apniušās kolas, kas dzertas daudzus gadus! Pamodiniet savas garšas kārpīnas, sagādājiet sev spirgtu garšas piedzīvojumu – Kolkas Kolu!

Jauni un veci – visi jūsmos par šo unikālo dzērienu, kuļa recepte, pats par sevi saprotams, ir komercnoslēpums! SIA *Kolkas Kola* priekšsēdis Valdis Burbulis daudznozīmīgi skaidro, ka „to tik zina es un viņš, es un viņš, un vēl mēnensteinš!“ „Viņš“ ir tas atbildīgais fabrikas strādnieks, kuŗš katru rītu fabrikas pagrabā

slepeni gatavo Kolkas Kolas sirupu. Tāču noslēpums nav tas, ka jaunais dzēriens ir neizsakāmi gards! Dzerot Kolkas Kolu, jūs sajutisies kā Kolkasragā! Sajūta būs tik vienreizīga – kā pie Baltijas jūras skaidstājā Kurzemē! Aizlidot uz Kolkasragu ir dārgi! Iedzert Kolkas Kolu ir lēti! Visas vielas, kas atrodas Kolā, ir

dabīgas, tīras, labākās kvalitātes un ļoti garšīgas! Varat droši dzert! Jūs sāksiet justies labāk, uzlabojies jūsu izskats, un laimīgs smaids ilgi kavēsies jūsu sejā! Draugi tikai no sejas izteiksmes sapratīs, ka nupat esat ie-dzēruši Kolkas Kolu!

Sākot ar 1. aprīli, Kolkas Kola būs dabūjama ne vien Latvijā, bet to varēs nopirkt arī labākajos importa pārtikas veikalos visā Amerikā.

Kolkas Kola! Viesības bez Kolkas Kolas, būs kā dzintars bez mušīņas. Atbalstiet latviešu uzņēmumu! Īsta Kola, īstiem latviešiem!

Kurzeme un Kolkasrags – tagad atrodami pudelē! Mmmmmmmmm!

AB

Pretim mazajiem brāļiem

Lūsis saticis lusi

Aizgāju uz Rīgas Zooloģisko dārzu. Ne jau lai apskatītu iespējamo slepeno vietu nākamā Valsts prezidenta izraudzīšanai, bet pēc fotografa Ojāra Lūša aicinājuma „Atnāc uz manu 100 gadu jubileju”. Tas simtiņš Ojāram iznācis, saskaitot 60 dzīves un 40 darba gadus foto žurnalistikā. Nozīmīgo notikumu svinēt bija nolemts, atklājot fotoizstādi „Mazie brāļi”.

Kas ir Ojāra mazie brāļi? Kā pats saka, esot „uzaudzis zirga mugurā” un dabu iemīlējis no bērna kājas. Tēvs savulaik bijis zirkopis Smiltenes pusē. Pildot redakcijas uzdevumus, Ojārs izbraukājis visu Latviju. Bildējis aktuālus politiskos un sabiedriskos notikumus, kā arī prezentus, ministrus, deputātus, diplomātus, rakstniekus, sportistus, mūzikantus. Taču fotoaparāta fokusā nokļuvušas arī īluošas, rejošas, kladzinošas, blējošas, bubinošas, čiepstoošas un arī zvīņainas mēmas dzīvās radības. Tie tad arī ir fotomeistara mazie brāļi. Cik izteiksmīgs un mīļš apzīmējums! Turklat Ojārs ir arī aizrautīgs makšķernieks. Saka: loms viņu neinteresējot, bet tikai pievilināšanas process.

Izstādes vietu Ojārs esot nosapnojis. Bijis iespundēts tukšā „uzvārda brāļa” būri. Gaŗām gājuši zoodārza darbinieki un teikuši, ka viņš ārā netiks, kamēr izdomās kaut ko interesantu. Pēc atmošanās bijis skaidrs – izstāde jārīko zoodārzā.

Pēc rakstura būdams joku plēsējs, Ojārs ar humoru nav skopojies bilžu parakstos. Zināma arī vieta, kur viņš „ķeris” interesantos fotomirkļus: „Vakara sarunas” (Pēc darbdienas Turaidas muzejrezervātā zirgs „sarunājās” ar poniju), „Mežotnes pils māriņa cirpējās”, „Kurš kuļu baro” (Saimnieks ar āzi zemnieku saimniecībā „Zaķiši”), „Vistu fabrikas gaiļa profils”, „Ciemīņus gaidot” (Kakītis Rūdolfa Blaumaņa „Brakos”), „Treknie gadi” (Varavīksnes foreles fonā bijušā valdības vadītāja Aigara Kalviņa foto), „Jāņutevēs

Fotožurnālists OJĀRS LŪSIS

Dzimis 1951. gada 21. martā Smiltenē, beidzis Smiltenes 2. pamatskolu, Murjānu sporta internātskolu (1969.). Trenējies visatlētiskākajā sporta veidā – desmitcīņā. Ojārs Lūsis ir no Murjānu sporta internātskolas pirmā izlaiduma. Stājoties Universitātē, sacerējumu uzrakstījis uz pieci un izturējis konkursu, kuru uz katru vietu bijuši astoņi prezententi.

1970. gadā par „Zilā lakatiņa” dziedāšanu izmests no Universitātes 2. kura.

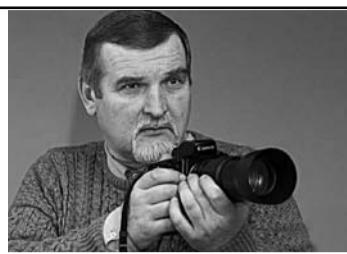
Vēlāk darbojies par fotografu un korektoru dažādos plašsaziņas līdzekļos. Kopš 1996. gada *Neatkarīgās Rita Avīzes* fotografs.

Piedalījies vairākās personālizstādēs.

Piedalījies Černobiļas atomspēkstacijas avarijas sekulīvdēšanā.

Spiningojis, blītkojis un makšķerējis, par visskaistāko zivi uzska-tot alatu. Un fotografējis.

Pēc rakstura – korekts, asprātīgs spurainis

Pičuks (Kalētupagasta „Liepās”). Fotografa gaitās Ojārs „noķeris” lielu strazdu baru virs Kalētu dīkiem ritausmā, kaķi Lūšuku (!) pirts logā Nītaurē, stārkī ar futbola bumbu Kuivīzōs, kokvardīti Leišmales plavās, trīs lācēnus Kalvenē, kas rotaļājušies gluži kā populārajā Šiškina glezna.

Ojārs Lūša „Mazo brāļu” bildes fotografētas ar mīlumu un prieku. Raksturīgs ir kāds ieraksts izstādes viesu grāmatā:

Mazie brāļi nemaz nenojauš, cik viņi ļoti vajadzīgi mūsu dzīvē.

Labi, ka ir kāds, kas spēj mums to atgādināt.

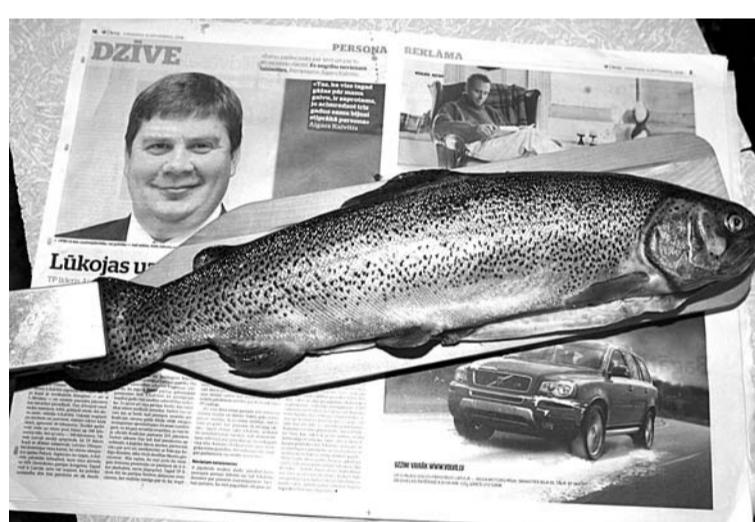
Paša fotomeistara Ojāra Lūša atziņa par savu aizraušanos:

Ceru, ka manās bildēs redzamais skatītājus rosinās aizdomāties par cilvēku un dabas ciešo saikni, mudinās pakāpties kaut soliti pretim mūsu mazajiem brāļiem.

Vēlēsim Ojāram Lūsim asu fotoaci arī turpmāk!

Izstāde „Mazie brāļi” apskatāma Rīgas Zooloģiskajā dārzā līdz 25. aprīlim.

P. Karlsons

Treknie gadi

Visa dzīve vēl priekšā

Piekerts pīlādžos

Pastnieks

1. APRĪLĪ SAGATAVOTA LASĀM VIELA

GVU

Pēc nesenās Gařezera padomas sēdes dienas gaismā nāk līdz šim slepeni plāni. Reaģējot uz jauniešu un paša Gařezera vajadzībām, Gařezera padome spērusi vienu no lielākajiem soliem šīs organizācijas vēsturē. Sākot ar 2012. gada pavasari, jaunieši savu izglītību pēc Gařezera Vasaras Vidusskolas (GVV) beigšanas varēs turpināt, iestājoties jaundibinātā Gařezera Vasaras Universitātē (GVU)! Ciešās, skaistās vidusskolas gados veidotās draudzības nepārtrūks pēc četriem GVV gadiem, jo jaunieši varēs turpināt pavadīt vasaras kopā vēl daudzus gadus, studējot bakalauro, maģistra un doktora gra-diem. Ja studijas pareizi plāno, būs iespējams studēt gandrīz līdz pensijas gadiem. Plaša reklāmas

un informācijas kampaņa sāksies ar šā gada Jāniem. Padome pilvarojusi mani ar šo rakstu jau tūlīt pāvestīt jaunāko informāciju par GVU.

Universitāti vadīs izcilais latviešu skolotājs un administrātors, prof. Zigurds Slodze.

Nākamā gada laikā Garezerā,

blakus vidusskolai, uz pašreizējo tenisa laukumu vietā uzceļs universitātes ēku, kas būs precīza Latvijas Universitātes pazīstamās galvenās ēkas kopija un ikvienamei atgādinās vēsturisko celtni Rīgā, Raiņa bulvāri.

Cels arī jaunu ēku, kur studen-tiem apmesties. Šī būs kopmītne, kur meiteņes un zēni dzīvos kopā, administrācijai tādējādi atkritīs bezcerīgais uzdevums tos izšķirt.

Būs konkurss jaunai GVU dziesmai! Ir jau radušas dažas jaunas dziesmas, lai pieminam kaut vai „Mūžu dzīvo, mūžu studē”, „Saule, Pērkons un GVU”, „Neba izglītība pati nāca” un „Skaista ir GVU”.

Sākumā priekšmetu piedāvā-jums studentiem būs visai pieti-cīgs, kamēr skola nostabilizējas. Pirmajā gadā būs iespējams stu-dēt tikai latviešu valodu, mat-mātiku, fiziku, ķīmiju, bioloģiju,

botāniku, zooloģiju, kriptoloģiju, astronomiju, gastronomiju, Latvijas vēsturi, pasaules vēsturi, Latvijas ģeografiju, pasaules ģeografiju, latviešu literātūru, pasaules literātūru, latviešu mūziku, pasaules mūziku, bale-tu, Latvijas politiku, pasaules politiku, sportu, inženieru zināšanas, laukaimniecību, dārzko-pību, mežkopību, mājsaimniecību, teoloģiju, medicīnu, juris-prudenci, sportu, sabiedriskās zinības, personāla vadību (*hu-man resources*), antropoloģiju, archieoloģiju, architektūru, folklo-ru, spānu, kīniešu, vācu, latīnu, franču, igauņu, lietuviešu, latga-liešu, somu, zviedru, norvēgu, skotu, un poļu valodu, biznesu (ieskaitot MBA gradu), celtniecību, ekonomiju, tūrismu, izglīti-bas vadību, transportu, teātri, latviešu mākslu, pasaules mākslu, zvejošanu, datoru zinības, žurnālistiku, filozofiju, un psī-

choloģiju.

Mācības spēki būs galvenokārt no Latvijas Universitātes Rigā, dodot LU paidagogiem iespeju papildināt savas krizes laika al-gas, pa vasarām strādājot Ga-řezārā.

GVU būs auglīga vieta korpo-rācijām.

GVU ir jau sava ģerbonis, kurš ir aplūkojams blakus šim raks-tam. Tajā iekļauta Universitātes devīze: *E vasarum scholarum!*

Garezera loma un vērtība lat-vietības uzturēšanā nemītīgi un neatlaidīgi aug! Tautieši to atbalsta ar dāsimiem ziedoju-miemi! Mūsu mazā, bet ļoti izglītotā tauta turas, par spīti daudzajiem šķēršļiem!

GVU ir jaunākais un labākais ierocis pret tumsu un postu! Gařezers – Dievam, Latvijai un izglītībai!

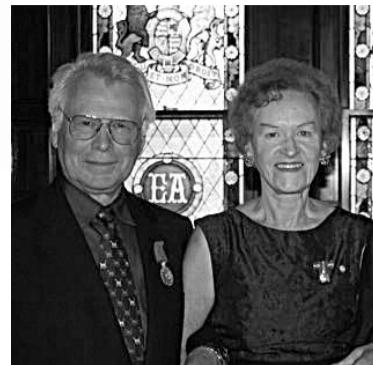
Uz tikšanos tur,
AB

Andra Dārziņa draugu stipendija

Vitolu fonds arvien biežāk saņem ziņu par kāda cilvēka vēlmi palīdzēt Latvijas jauniešiem izskoloties un kļūt pat savas zemes nākotnes veidotājiem. Taču ir reizes, kad šāda ziņa nes dubultu prieku - ne tikai par kādam jaunam cilvēkam pavērto ceļu uz izglītību, bet arī par pašu ziedotāju un viņa prasmi svinēt savus svētkus, saņemot visvērtīgāko dāvanu, kāda vien rodama uz šīs zemes - prieku par kādam citam sagādāto laimi un sapņa piepildījumu.

Andris un Dace Dārziņi no Austrālijas jau otro gadu piešķir stipendiju LLU Meža fakultātes studentam Atim Kļavam no Alūksnes, bet šogad savu dzim-

Dace un Andris Dārziņi

šanas dienu Andris nolēma atzīmēt īpaši, jubilejas ielūgumā aicinot savus viesus nevis nest dāvanas, bet ziedot Andra Dārziņa jubilejas stipendijai. Jāatzīst, ka šis ierosinājums guva milzu atsaucību, un ziedoju mu kaste pildījās gan ar neskaitāmām aploksnēm, uz kuļām minēts kāda Andra radinieka, drauga vārds, gan ar anonīmiem ziedoju miem. Tika sazedots 1550 Austrālijas

dolaru, bet, lai izdots dibināt jaunu - Andra Dārziņa draugu stipendiju -, savu artavu pievienoja gan viņa meita Andra, dēli Dāvids un Pēteris ar ģimenēm, gan Latvijā dzīvojošais Kārlis Ārens.

Jubilāra meitas Andras atbalstam šādas stipendijas dibināšanā ir īpaši iemesls - arī viņa savulaik ir saņēmusi Churchill stipendiju, kurā viņai ļāvusi doties uz Berolini, lai izglītotos pie izciliem mūzikumi, tādēļ tēva jubilejā atskanotais skaņdarbs *Capriccio* viesiem un jubilāram sniedza netikai mūzikālā baudījumu, bet kārtējo reizi bija apliecinājums labu darbu mūzikumam un turpinājumam nākotnē. Andra ir pārliecināta, ka Vitolu fonda vairāk nekā 150 ziedotāji visā pasaulei dara labu darbu, palīdzot jauniešiem Latvijā iegūt izglītību, un sava tēva lēmumu viņa atbalsta ar īpašu degsmi.

Andris un Dace Dārziņi dzīvo Austrālijā jau kopš 1951. gada, taču nekad nav pārstājuši domāt par mājām- gan par Rīgu, kur abi dzimuši, gan par Api, kur bijušas Andra tēva un vectēva mājas. Andris Dārziņš ir kvalificēts ģimenes ārsts, ilgu laiku darbojies privātpraksē, tagad strādā lielā klinikā. Viņš ir bijis Latviešu Ārstu biedrības Austrālijā priekšsēdis, darbojies Karaliskajā ģimenes ārstu kolledžā, bijis valdes loceklis austrāliešu organizācijās Royal District Nursing Service un Julia Farr Services. Par šo darbu Austrālijas valdība viņu apbalvojis ar *Order of Australia Medal*.

Dārziņu ģimenē izauguši un izskoloti trīs bērni, tagad vecvecāku mīlestības saulē sildās septiņi mazbērni, taču siltuma un sirsniņas šai ģimenē ir tik daudz, ka tās pietiek arī tiem jauniešiem Latvijā, kuriem Andris un Dace snieguši nenovērtējamu atbalstu.

Lai gan Andra Dārziņa mītnes zemē Austrālijā patlaban ir rūdens, viņa dzimtenē saule patlaban svin uzvaru pār ziemu un aicina pavērt acis pirmajiem sniegpuķsteņiem, sūtot sveicinānus cilvēkiem, kuļš savus svētkus ir mācējis padarīt par īpašu dienu daudziem, jo sniedzis iespēju gan dot, gan saņemt - mīlestību, uzticību, tīcību labajam.

Vita Diķe

www.vitolufonds.lv

DAUGAVAS VANAGI SASAUCAS FLORIDĀ

Šie vārdi mūs vienmēr ierosina cildināt brīvības cīnītājus ar pateicību par viņu varoņdarbiem. Daugavas Vanagu apvienība atzīmēja mūsu organizācijas 65. pastāvēšanas svētkus un apvienības 27 gadu apriti. Sarīkojums 19. martā izvērtās patiesu pateicības apliecinājumu mūsu bijušiem karavīriem, to vainagoja ap 90 klātesošo sirds siltums un dāsnumi. Karogu ienešanu (Māris Prāvs, Aivars Vilemsons) vadīja Richards Rollis. Pēc valsts himnas mācītājs Aivars Pelds aizlūdza par mūsu cīnītājiem, to skaits manāmi samazinājies. Mūs vieno apņēmība turpināt atbalstītos cīnītājus Latvijā, kuŗi vēl pārcieš karā gūtos ievainojumus. Klātesošo izjūtas apliecināja dziedātā dziesma (Arnolda Lūša vārdi):

*Bez krāšniem vainagiem un ziediem
Tos brāļus šodien pieminam,
Kas spēt spēja nāves biediem,
Bij' paši ziedi vainagam,
Kas nevītīs līdz tauta dzīvos
Un savu tēvu zemi mīlos.*

Apvienības tagadējās vadības locekle Māra Prāvs savā uzrunā pieminēja vēsturiskos marta notikumus: plk. Oskara Kalpaka brīvprātīgo cīnītāju vīrus un zēnu, kuŗi cīnījās, lai sargātu savu jauno neatkarīgo Latviju; Otrā pasaules karā cīnījās, kad plecu pie pleca cīnījās latviešu 19. un 15. divīzijas, stājoties preti lielam Padomju armijas pārspēkam. Tas bija 1944.g. 16. marts, kad sākās viena no smagākām kaujām, kas turpinājās trīs dienas. Abas latviešu divīzijas šo kauju uzvarēja. Daugavas Vanagu organizācija 16. marta izvēlējās par Latviešu leģiona piemiņas dienu. Māra Prāvs pasniedza apvienības Atzinības rakstu vanadžu kopas vadītajai Lijai Kuplis-Tsantes par ilggadēju darbu. Šī atzinība reizē bija arī atvadīšanās, jo Lija drīzumā pārcelsies uz dzīvi pie ģimenes Grieķijā.

Pateicības rakstu saņema Māra Prāvs par rosību apvienības darbā. Bijusi apvienības priekšniece

(24 gadus) Skaidrite Prince savā uzrunā pieminēja DV organizācijas dibināšanu angļu karā gūstekņu nometnē Cēdelgēmā, Beliņjā, 1945. gada 28. decembrī, tās principus, mērķus un paliņdzības darbu. Floridas apvienība darbibu iesāka 1984.gada 6. martā. Ierosinātāji bija majors Kārlis Augstkalns un Alfrēds Niedols. Sapulcējās 18 ieinteresētu tautiešu. Tā paša gada septembrī kopā jau ir 26 biedri. Ar 1986. gadu apvienības darbs nostabilizējās un kalpoja organizācijas mērķiem. Pavalsts apstiprina, ka apvienība darbojas kā bezpelņas organizācija un kā tāda no nodokļiem atbrīvota. Ievērību iegūst apvienības apkārtraksts "Vestis" Edgara Virzīņa redakcijā, kas, sākot ar 1987. gadu, reizi gadā iznāk 22 gadus. Apvienības priekšnieki bijuši:

Ar baltu rozi tika godināti visi bijušie latviešu karavīri, vienalga, kuŗā karā cīnījušies, - Latvijā, Korejā vai Vietnamā

"Kanaku" ansamblis. No kr. vad. Richards Rollis, Vilis Krēslīnš, Jānis Elberts, Ikars Čakārnis, Indulis Lauzums, Andris Ritums, Aivars Pelds. Priekšā koklētāji Ilmārs Vilmanis un Ariāna Liepiņa

Kārlis Augstkalns, Jāzeps Kalvāns, Skaidrīte Prince. Vanadžu kopu vadījušas Anastasijs Turciņa, Erīna Liepiņa, Milda Richtere un Lija Kuplis-Tsantes.

Kopš iepriekšējā gada marta apvienības vadībā darbojās mācītājs Aivars Pelds, Māra Prāvs un Richards Rollis. Apvienībai laba sadarbība ar draudzi un Latviešu biedrību. Gadu ritejumā notikuši daudz dažāda rakstura ļoti labi apmeklētu sarīkojumu: karavīru daudzīšanas uzvedumi, koncerti ar vietējiem un viesu māk-

sliniekiem, populārās "Sniegputnu balles". Sākot ar 1990. gadu, - gadskārtēji mūsu teātra kopas iestudējumi ar vietējiem talantiem, kuŗu režiju vadījuši Herta un Ernests Jurševski (no Kanadas), Ērika Šaumane, Edgars Virzīnš un Richards Rollis. Ir iestudētas vairāk nekā 25 lugas. Visu pasākumu mērķis ir rast līdzekļus DV organizācijas paliņdzības darba atbalstīšanai. „Varām būt gandarīti, ka piedieram lielākai latviešu organizācijai kas dara izcilu darbu, uztur

Sarīkojumu atklāj ilggadīgā Daugavas Vanagu priekšniece Skaidrīte Prince

nacionālo pašapziņu un godina savus varoņus," - nobeidz Skaidrīte Prince.

Viru ansamblis „Kanaki“ Richarda Rollīla vadībā iepriecināja ar desmit dziesmām - tautas dziesmām, frontes dziesmām un Ariānas Liepiņas komponētām. Kokļu pavadijumu spēleja Ilmārs Vilmanis un Ariāna Liepiņa.

Gadu svētku pacilātā noskaņa un apmeklētāju dāsnumi liecīnāja, ka cienām un mīlam savus varoņus.

Varenī izskanēja visu dziedātā DV himna - V. Plūdoņa Lāčplēšu dziesma Māras Ritumas klavieru pavadijumā. Pēc azaida, izlozei dāvinātie (Anitas Rollis, Ritas Blumentāles, Lijas Kuplis-Tsantes, Māras Prāvs) gardumu grozi gaidīja laimētājus.

Gadu svētku pacilātā noskaņa un apmeklētāju dāsnumi liecīnāja, ka cienām un mīlam savus varoņus.

Skaidrīte Prince

Window on Eurasia: National Districts of Russian North, Born in Violence, Now Face a Sad End, Local Writer Suggests

Pols Goubls
(Paul Goble)

Staunton,
March 21 –
Moscow's
drive to
amalgamate
the autono-
mous dis-
tricts that
some of the
numerically small peoples of the
Russian North have has prompted
one writer there to recall that
these peoples actively and
violently resisted Soviet ethnic engi-
neering in the 1920s and 1930s,
an implicit warning that at least
some of them might mount a
similar resistance now.

Writing in "Nyar" yana vynder," a newspaper in the Nenets Autonomous District, Irina Khanzerova notes that Yamalo-Nenets and Khanty-Mansiisk autonomous districts last year marked their 80th anniversaries, often with tears because "no one knows" whether they will have the chance to celebrate any future ones.

And precisely because of these doubts about the future, she writes, people are again reflect-

ing "about the past and -- what is the main thing -- the future of the Northern autonomies" as these small and isolated communities seek to answer the question "what is the dawning day preparing for us?"

Describing her article as being about "a path from the past into the past," Khanzerova notes that after 1917, the Soviet authorities created national districts in order to "ease the task of administration" by a process of divide and rule and thus assist the communists in their efforts to do away with the traditional way of life of the peoples of the North.

But this "process of 'dividing up,'" the Nenets journalist continues, "did not take place without resistance despite what we are told. Across the territories of the numerically small peoples broke out a wave of uprisings," as the various peoples attempted to defend their way of life against the outsiders.

Consequently, Khanzerova argues, "no one today has the right to assert that the establishment of national districts in the near Arctic tundra took place quietly and happily and that the

peoples living on the borderlands of a great state only awaited the coming of the new power." Instead, "the new 'happy autonomy' was built on the bones of our grandfathers."

She surveys the history of resistance in four of these districts: the Khanty-Mansiisk AO which was created in 1930 and still exists, the Evenk AO which was created in 1932 and disbanded in 2007, the Dolgan-Nenets AO which existed from 1931 to 2007, and the Chukotka AO which was established in 1930 but faces an uncertain future.

In the Khanty and Mansi areas, the population, who were earlier called Ostyaks, did not accept Soviet power, and the Mansi writer Yeremey Aypin notes that "in the folklore of the Siberian peoples in the 1920s appeared many legends and stories celebrating the former taiga life" as "better and freer" than the one the Soviets imposed.

In 1934, Khanzerova recounts, the Ob Khanty refused to meet their labor norms. Their children were seized and confined in Soviet orphanages, and many disappeared into the taiga. But in

one district town, the NKVD surrounded and shot "approximately 300 people," apparently a small fraction of the total number of executions there.

Soviet efforts to create an Evenk district took almost a decade because of local resistance. After Moscow called for that, a group of 60 Evenks seized the port of Ayan, thereby acquiring "a large quantity" of arms. And they were forced out only when the GPU dispatched one of its most notorious punitive detachments.

In 1932, a rising took place in Chumikan. After its defeat and in protest against Soviet efforts to regulate their lives, a group of Evenks left the RSFSR for China. Those who remained were subsequently shot as Chinese "spies." Today, Khanzerova notes, "there are some 30,000 Evenks" in the Chinese district of Hingan.

When Soviet power arrived in the Taymyr, it immediately set about creating the GULAG. After an ethnographer talked about the shamans as "brakes" on the development of the Soviet system, "the builders of a new world" arrested all shamans and their assistance" and had them shot. Later 500 of their supporters were sent into the GULAG as punishment.

Chukotka, because of its enormous size and small population,

was not subjected to full Sovietization until somewhat later. As a result, resistance took place not so much in the 1920s as in the 1930s and 1940s. In 1949, for example, Khanzerova writes, there was an uprising among the Chukchi but it was quickly suppressed.

To prevent a repetition, the Soviets carried out another form of ethnic engineering: they introduced detachments of Ukrainians, Jews, Belarusians and ethnic Russians from Novgorod and Pskov oblasts to overwhelm the local population, reducing it to a minority on its own land from time immemorial.

Thus, Khanzerova concludes, "nowhere in the northern expanses of Russia did the establishment of autonomous national districts take place peacefully and without blood." Instead, that experiment organized by Moscow cost these peoples dearly. Now that Moscow is making new plans, few expect things to be different.

"Just how long the last of the Mohicans -- the Nenets AO, the Yamano-Nenets AO, the Khanty-Mansiisk AO, and the Chukotka AO -- will remain is something that today only the supreme power can say," the Nenets writer says. "And its position [on this question] unfortunately is well known to us."

Mākslas dienas Portlandē

Rietumkrasta latviešu mākslas dienās 19. martā un 20. martā latviešu centrā Portlandē, Oregonā, baudījām mākslu daždāzās izteiksmēs no rīta līdz pat vēlamvakaram. Visusie priezināja lielā atsaucība un darbu bagātība. Mākslas dienas rīkoja kopa „Vienoti mākslai”, kas darbojas

reļiem, eļļas un akrila gleznām, zīmējumiem, kokgriezumiem grafikām, datortechnikas zīmējumiem, kollāžām, fotogrāfijām, metalla un māla skulptūrām un jauktas technikas darbiem. Mākslas darbu skati iekārtoja māksliniece Ināra Beitlere, un viņa paveica to gaumīgi un

iespēja doties uz atvērto durvju priekšpusdienu Leldes Gilmanes mājās un tur visās telpās aplūkot viņas personīgo un izcilo mākslas kollekciju, kas sākta krāt jau studentes gados Berklejā. Īsti māksas darbi ir arī turku paklāji uz grīdas. Viņas mājā uz katru soļu jutāmies kā mākslas galerijā.

ALAs kultūras nozares vadītāja Iveta Vesmane Felzenberga informātīvi pastāstīja par ALAs jauno projektu – jauniešu apmācīšanu sabiedriskā darbā meistarklasēs un to norisi pērn Vašingtonā, DC.

Nākamā programma – tērpupi skate „Mode – Zaļā kuMode” pārsteidza ar eleganto stilu un māksliniecisko choreografiju Ol-

nometot, pārvēršas elegantā dāmā, kas gatava uz visu! Desmit modeles no Portlandes, Sietlas un Kanadas Vankuveras rādīja tērus pa posmiem: darbam, sportam, izklaidei, svinīgiem gadījumiem, vakara uzzīvīei utt. Katru posmu ar dziesmu ievadīja mūsu jaunā zvaigzne un māksliniece Laima Klaviņa, arī parādot attiecīgu tērpu. Priekšnesuma beigās visas slaidās dāmas kopā ar pavadoņiem Didzi Beitleru un Vidvudu Kalniņu melnos tērpos pūta krāsainus ziepiju burbulus, un Kārlis Jurisons atskanēja R. Paula dziesmu „Viss nāk un aiziet tālumā”. Atskanēja vareni aplausi.

Tad bija pienācis laiks pasniegt izstādes „Tautas balss” godalgu. Klātesošo balsu vairākumu ieguva Gvido Augusta darbs „Zilā siena/Tsunami” akrila tehnikā. Mākslinieka balva bija siera dēlis krāsu paletes veidolā.

Vakariņas saimnieces Daces Garutas un Anitas Pētersones vadībā rādīja savu virtutes mākslu. Gaļais galds priekštelpā bija bagātīgi klāts gan ar mājās sagatavotiem un ziedotiem ēdiem, gan uz vietas gatavotiem. Pēc azaida aizritējušā gadsimta 90. gados Latvijā populārā soliste Sandra Ozolite iepriecināja ar dziesmām un vijoļspēli, viņas dēls Jānis Ozolitis dziedāja un spēlēja elektriskās ērģeles. Mūzikēšana bija veltīta Latvijai un mums, klausītājiem, stiprinot mūsu kultūras saites ar dzimto zemi un tautu. Koncerta daļai beidzoties, sākās deju vakariem, kuriem netrūkst izturības.

Izstāde turpinājās nākamā dienā ar cienastu pie kafijas, pārrunām un sadraudzēšanos. Ar prieku un gandarījumu mēs bijām vienoti mākslai.

Māra Cepurīte-Reinolde

Modes parades dalībnieki Mākslas dienās Portlandē. No kreisās sēž: Ruta Stabina, Dace Garuta; stāv: Didzis Beitlers, Ināra Beitlere, Laima Klaviņa, Dana Žuravļova, Sarmīte Lunde, Ilze Kalniņa, Aina Uskure, Sandra Briga, Dace Keire, Iveta Vesmane Felzenberga; nav modes skates režisores Olgas Griķes

Latviešu biedrības Vašingtonas štātā (LBVŠ) paspārnē un sadarbojas ar Oregonas latviešu centra biedrību, kas atbalstīja finansiāli un praktiski. Mākslas dienu atbildīgās rīkotājas – Oregonas latviešu biedrības priekšniece Ināra Beitlere un modes daļas režisore Olgas Griķe (no Portlandes), Iveta Vesmane Felzenberga un Anda Elksnīte (no Vašingtonas pavalsts) – var būt gandarītas par tik veiksmīgi noorganizētu sarīkojumu.

Piedalījās trīdesmit septiņi Rietumkrasta mākslinieki no Kalifornijas, Oregonas un Vašingtonas pavalsts ar 130 darbiem: akva-

prasmīgi, lai ikviens darbs izceltos un arī harmoniski iekļautos. Tā arī ir liela māksla. Rosīgajās dienās pirms atklāšanas netrūka palīgu. Izstādē bija stūrītis pie teiktajiem deviņiem bērnu darbiem, un blakus telpā liels zīmēšanas galds, pie kuŗa čakli strādaja pulciņš bērnu Ievas Deksteres un Ineses Silīnas vadībā. Iztādes telpu pie skatuves greznoja lieli ziedoši ķiršu zari, un telpas vidū simbolisks koks pavasarī, ap kuŗu ziedēja dažādu krāsu prīmulas. Apmeklētāju galdu sedza krāsaini kvadrāti ar dārza puķu rotu.

Pirms izstādes centra zālē bija

iespēja doties uz atvērto durvju priekšpusdienu Leldes Gilmanes mājās un tur visās telpās aplūkot viņas personīgo un izcilo mākslas kollekciju, kas sākta krāt jau studentes gados Berklejā. Īsti māksas darbi ir arī turku paklāji uz grīdas. Viņas mājā uz katru soļu jutāmies kā mākslas galerijā.

Mākslas dienās Portlandē iera dās apmēram simts apmeklētāju, tostarp paši mākslinieki un mākslas cienītāji. Notikumu virkni centrā ievadīja Pasaules latviešu mākslas savienības (PLMS) priekšsēdes un Čikāgas mākslinieces Leldes Kalmītes fotoattēliem illustrēts stāstījums par pasaules latviešu diasporas mākslas centra izveidošanu Cēsis un jau savākto darbu atklāšanas izstādi Valmierā. Šis darbs turpinās veiksmīgi, ļoti vēlami zie dojumi.

Paula Dermaņa (augšā) un Ainas Pamovskas (apakšā) gleznas

Foto: Didzis Beitlers

gas Griķes vadībā, ar asprātīgajiem Ināras Beitleres komentāriem par vēlmi dzīvot zaļi un zaļo dzīvošanu, par modeļu drošo skatuves stāju un interesantu tērpu dažādību. Modes parāde klavierpavadijumu spēlēja Kārlis Jurisons. Vienprātīgi varejām piekrist, ka mode ir māksla un māksla ir mode. Vē rojām, kā dienas ritumā pie mērojami tēri un kā sieviete ar tēriem pauž savu daudzšķautnaino personību: ja vajag, apliek priekšautu, bet pie iespējas to

was not subjected to full Sovietization until somewhat later. As a result, resistance took place not so much in the 1920s as in the 1930s and 1940s. In 1949, for example, Khanzerova writes, there was an uprising among the Chukchi but it was quickly suppressed.

Soviet efforts to create an Evenk district took almost a decade because of local resistance. After Moscow called for that, a group of 60 Evenks seized the port of Ayan, thereby acquiring "a large quantity" of arms. And they were forced out only when the GPU dispatched one of its most notorious punitive detachments.

In 1932, a rising took place in Chumikan. After its defeat and in protest against Soviet efforts to regulate their lives, a group of Evenks left the RSFSR for China. Those who remained were subsequently shot as Chinese "spies." Today, Khanzerova notes, "there are some 30,000 Evenks" in the Chinese district of Hingan.

When Soviet power arrived in the Taymyr, it immediately set about creating the GULAG. After an ethnographer talked about the shamans as "brakes" on the development of the Soviet system, "the builders of a new world" arrested all shamans and their assistance" and had them shot. Later 500 of their supporters were sent into the GULAG as punishment.

Chukotka, because of its enormous size and small population,

Atceres dienu svinības Demoinā, Aijovā

Aijovas latviešu biedrības nāmā marta atceres dienu sarīkumā 12. martā ieradās 25 apmeklētāji. Uzrunu teica biedrības priekšnieks Imants Kalniņš, atgādinot, ka martā ir trīs svarīgas atceres dienas – Latviešu legiona piemiņas diena, pulkveža Oskara Kalpaka nāves diena un 1949. gada 25. martā izvesto latviešu ģimenu piemiņas diena.

I. Kalniņš pastāstīja par leģendārā pirmā Latvijas nacionālā kaļaspēka komandieŗa Oskara Kalpaka cīņu gaitām. Diemžēl viņam pašam nebija lemts dzīvot

neatkarīgā Latvijā, jo 1919. gada 6. martā viņš gāja bojā pārpratuma kaujā starp tolaik sabiedrotajām latviešu un vācu karaspēka dalām. Pēc nāves Oskaram Kalpkam piesķirts pirmās pakāpes Lāčplēša kaŗa ordenis.

Biedrības priekšnieks pieminēja arī, kā 1943. gadā pēc Ādolfa Hitlera pavēles dibināja Latviešu leģionu un izveidoja 15. un 19. divīziju. Viņš uzsvēra, ka vēstures avoti liecina un Nīrnbergas tribunāls atzinis – Latviešu leģions nekad nav piedalījies ebreju mas-

veida iznīcināšanā un citos kaŗa noziegumos pret cilvēci. Taču Latvijas nelabvēli sagroza vēstures faktus, apgalvojot, ka latvieši brīvprātīgi sadarbojušies ar nacistiem.

Gūstekņu nometnē Zedelgemā, Belģijā, dibinātās Daugavas Vaganu organizācijas amatpersonas 1952. gadā nolēma, ka 16. marts būs Latviešu leģiona piemiņas diena, jo 1944. gadā no 16. marta līdz 19. martam abas leģiona divīzijas pirmo reizi austrumu frontē pie Velikajās upes izcīnīja smagu kauju ar sarkanarmiju un

uzvarēja, lai gan pretiniekam bija ievērojams pārspēks. „Godinot latviešu leģionārus, mums jānoliec galva un jāpateicas par varonīgajam cīņā Kurzemē, lai tiem, kuŗi negribēja piedzīvot komūnitu okupāciju, būtu iespēja izceļot,” teica I. Kalniņš.

Nobeigumā viņš pieminēja 1949. gada 25. marta deportācijas, kad no Latvijas izveda 13 626 ģimeņu 42 149 cilvēku. Viņš aicināja nekad neaizmirst varonīgos cīnītājus, kuŗi krita, cīnoties par Latvijas neatkarību, leģionārus, kuŗi cīnījās pret sarkanarmiju un uz Sibīriju aizvestos mocekļus.

Sarīkojuma apmeklētāji noska-

tījas talantīgā režisora, pāragri mirušā Juŗa Podnieka dokumentārfilmu „Krustcelēs”. Filma ir emocionāls stāsts par Baltijas valstu liktenīgajiem 20. gadsimta vēstures notikumiem. Filmas varonju stāstījums savijas ar 1990. gada Dziesmu svētku ainām Latvijā.

Pēc filmas noskatīšanās apmeklētāji vēl pakavējās, malkojot kafiju un mielojoties ar dāmu sagādāto maltīti.

Sarīkojumā piedalījās amerikāni Dženeta Deivisa (Janet Davis). Viņu interesē Baltijas valstu vēsture, mūsu sarīkojumus viņa apmeklējusi vairākkārt.

Dzidra Arāja-Akše

Aijovas latviešu biedrības pilnsapulce

Aijovas latviešu biedrības biedru pilnsapulce notika 6. februārī.

Pilnsapulces sākumā Volde-mārs Pelds izlūdzās Dieva svē-tību. Par sapulces vadītāju ievēlēja Juri Nariņu, sekretāri – Ilzi Kalniņu.

Aijovas latviešu biedrības priekšnieks Imants Kalniņš nolasīja sīku pārskatu par biedrības darbu 2010. gadā un pateicās visiem valdes locekļiem par apzinīgo darbu – ilggadējai dāmu komitejas priekšniecei Vijai Straumanei, revīzijas komisijas priekšsēdim Volde-māram Peldam, nama pārzinim un mantzinim Arnim Štein-blūmam, valdes loceklīm Arnim Akšelim, sekretārei Ligai Briedei. Viņš uzteica arī kasieres Vajas Postmas un biedrzīnes Ārijas Palēvicas darbu un cildināja

Andru Peldu par jauko Ziem-svētku sarīkojumu, koristus un koŗa vadītāju Dzidru un diriģētu Arni Akšelus, koklētājas un viņu vadītāju Rutu Seski un visus citus, kuŗi palīdzēja sarīkojumos, gatavoja ēdienu, rotāja telpas, atbalstīja biedrību ar ziedoju-miem vai padomu. Biedrības priekšnieks pateicās Peldu inže-nieru kompanijai par iespēju iespiest apkārtrakstus, tādējādi ietaupot biedrības naudu.

Izrādās, ka 2010. gads bijis bagātāks par iepriekšējo, jo biedrībā notikuši par diviem sarīkojumiem vairāk nekā iepriekšējā gadā. Sevišķi labi izde-vies biedrības 60 gadu jubilejas sarīkojums. Tā kā bijusi liela atsaucība par divos sarīkojumos rāditajām latviešu filmām, biedrības priekšnieks apsver iespēju latviešu filmas izrādīt biežāk.

Diemžēl biedrības kasē ir iztrū-kums, un daži biedri ieteica to kompensēt, mēģinot izīrēt biedrības zāli. Ilze Kalniņa pieteicās to darīt, piesaistot savus ameri-kānu draugus.

Ilggadējais un apzinīgais biedrības priekšnieks Imants Kalniņš ieteica izraudzīties kādu citu kandidātu priekšnieka amatam, taču pēc sapulces biedru lūguma piekrita darbu turpināt. Valdē un revīzijas komisijā ievēlēja līdz-šinējos loceklus. Tā kā dāmu komitejas priekšniece Vija Strau-mane no sava amata atteicās, par jauno dāmu komitejas priekšnieci vienbalsīgi ievēlēja Andru Pel-du.

Katrū gadu tiek apciemoti 90 gadu vecie un vecāki biedri. Īpašs notikums bija Noras Pinnes 100 gadu jubileja. Nora Pinne dzī-musi Rīgā 1910. gada 27. jūlijā.

Nora Pinne ar ciemiņiem Imantu Kalniņu un Viju Straumani savā 100 gadu jubilejā 2010. gada 27. jūlijā

Latvijā strādājusi par grāmatvedi akciju sabiedrībā. Kaŗa beigās viņa kopā ar vīru Jūliju, dēlu Uldi un meitu Astrīdu devās bēglu gaitās uz Vāciju. Gimene 1951. gadā ieradās ASV. Kopš 1959. gada Nora Pinne dzīvo

Demoinā. Jubilāre dzīvo savā mājā, ir garā moža un pati vēl apkopj savu dārziņu.

Pēc sapulces dāmu komitejas pārstāvēs cienāja ar kafiju un uzkodām.

Dzidra Arāja-Akše

Vai Grandrapidi ir mirstoša pilsēta?

Grandrapidu iedzīvotājus pārsteidza izdevuma *Newsweek* pārīmeklī ievietotais raksts par mirstošām pilsētām, kuŗu vidū bija arī Grandrapidi.

Grandrapidu latviešu pen-sionāriem bija izdevība uzzināt, ko par to domā Grandrapidu pilsētas galva Džordzs Hartvels (*George K. Heartwell*). Ar viņa vēstuli *Newsweek* redakcijai pen-sionārus iepazīstināja Elizabete Vitande, kas bija dzirdējusi viņa runu *The State of the City*.

Raksta autore par mirstošām pilsētām ir Tina Brauna (*Brown*), vēstule adresēta viņai:

„Grandrapidu iedzīvotājus ļoti pārsteidza jūsu *Newsweek* ievietotais raksts 21. janvārī, kuŗā jūs Grandrapidus ierindojet starp mirstošām pilsētām. Esmu pārliecināts, ka *Newsweek* joko.

1. Vai Michigan State University School of Human Medicine, kas ir viena no lielākām medicīnas skolām, būtu pārcēlusi dāļu no skolas uz mirstošu pilsētu?

2. Vai mirstoša pilsēta spētu ieguldīt 1,4 biljonus dollaru pil-sētas celtniecībā pēdējo septiņu gadu laikā?

3. Vai gan J.W. Marriot, kas ir augstākās klases viesnīca, atvērtu šāda veida pirmo viesnīcu mirstošā pilsētā?

4. Vai US Chamber of Commerce piespriestu Siemens Award 2010. gadā mirstošai pilsētai?

5. Vai mirstoša pilsēta spētu pulcināt 250 000 apmeklētāju pērn Art Prize sarīkojumā, kuŗā piedalījās 1713 mākslinieku no

visas pasaules? Par šo notikumu rakstīja visi ASV lielākie lai-kaksti.

6.

Vai mirstošu pilsētu 2004. gadā izsludinātu par pirmo US Center for Expertise in Education for Sustainable Development?

7. Vai mirstošā pilsētā būtu 22 augstākās mācībēstādes – uni-versitātes, kolledžas, teoloģijas skolas?

8. Vai gan mirstošā pilsētā būtu bijis visvairāk LEED Certified celtņu visā Amerikā?

9. Vai mirstošā pilsētā varētu būt tik daudz filantropu (*per capita*), ka Grandrapidi ir otrā vietā visā Amerikā?

10. Vai mirstošu pilsētu 2010. gadā novērtētu par vienu no desmit pilsētām, kuŗās ir vislabākās zvejniecības iespējas?

11. Vai mirstošu pilsētu (pēc 2010. gada datiem) uzskatītu par vienu no 50 Amerikas pilsētām, kurās iekārtoti ērti riteņbraucēju ceļi?

12. Vai televīzijas raidījumā Good Morning America iepriekšējā nedēļā ziņots par vienu mirstošu pilsētu – Grandrapidiem?

Brauna kundze, esmu pārliecināts, ka Jūs nekad neesat bijusi Grandrapidos. Ja Jūs būtu Grandrapidus redzējusi, jūs nekad nerakstītu, ka mūsu pilsēta mirst. Laipni lūdzu Jūs apciemot šo *The most vibrant City in America* – pavadiet dažas dienas Grandrapidos! Esat mans viesis mūsu 92 restorānos, bāros, klu-bos, kafejnīcas. Apmeklējet mūsu jauno LEED Gold Art Museum,

vai arī lielisko Publisko mūzeju vai arī klusībā pastāviet pie pre-zidenta Gerald Forda kapa, kas atrodas blakus Forda mūzejam.

Žēl, ka Jums nebūs iespēja noklausīties *Kids Rock* koncertu, jo tas notiek šovakar, bet, ja Jums patīk *Lady Gaga*, tad ir iespēja apmeklēt viņas koncertu *Van Andel arēnā* šopavasar. Piezvaniet man! Šīs mirstošās pilsētas galva ir Jūsu rīcībā 24 stundas dienā, lai Jums parādītu, cik nepareizās domās *Newsweek* ir par mūsu apbrīnojamo pilsētu.

Ar patiesu cieņu, G. K. Heart-well

Šī vestule tika nolasīta, un mūs iepriecināja Hartvela kunga as-pratība, kā arī uzzinājām daudz kā jauna par mūsu pilsētu. Mēs, latvieši, esam šīs rosīgās pilsētas iedzīvotāji un čakli koncertu, operu un teātru apmeklētāji.

Lepojamies ar savu referenti Elizabete Vititandi, viņa bieži apmeklē dažādas lekcijas mūsu augstskolās un dalās savās zināšanas ar mums, pārējiem pen-sionāriem.

Otrs rēgulārs referents ir Dr. Z. Zadvinskis, viņš katrā pensionāru saietā pastāsta par jaunākajiem notikumiem Latvijā. Protams, visiem patīk arī siltās pusdienas, ko vienmēr sagatavo Daina Grinenberga. Daudzi atnāk arī tāpēc, ka var iegādāties Aivara Stūra cepto saldkābmaizi. Naka-mais pensionāru saiets notiks 28. martā plkst. 12.00, tajā ievēlēs jaunu vadību.

Julieta Rumberga

Rīgas Lutera draudzes mācītājs Indulis Paičs viesojās Toronto

Toronto Sv. Andreja un Sv. Jāņa draudžu ilggadēja tradīcija ir pirms Klusā laika aicināt kādu īpašu referentu. Šogad Sv. Andreja draudzē viesojās Rīgas Lutera draudzes mācītājs Indulis Paičs.

I. Paiča referātu galvenā tema bija „Mazie cilvēki Kristus Ciešanu stāstā”, un referents ne tikvien ievadīja pārdomās par šo „mazo” cilvēku lomu, bet arī paguva plašos vilcienos izklāstīt parallēles starp Vecās derības atpestīšanas stāstiem un norādījumiem un to pārveidošanu un piepildīšanu Lieldienu mistērijā.

Māc. Induļa Paiča dzīlo-

zīmīgos referātus noklausījās daudz abu draudžu loceklī. Pār-runas liecināja, ka referāti bija labs ievads šīm svarīgajam gada laikam kristiešu dzīvē.

Referātus, kā arī sprediķi 6. martā un Pelnu dienā var no-klausīt Sv. Andreja draudzes mā-jaslapā www.standrewslatvian.org

Sirsniņi pateicamies Sv. Andreja draudzes dāmu komitejai un tās priekšsēdei Intai Briedei par viesa uzņēmšanu un izdevumu segšanu. Tie, kuŗi „Treknajā otrdienā” piedalījās pankūku pusdienās, ko dāmas bija sagatovojušas un piedāvājušas pirms pēdējā referāta, jutās piepildīti un svēti!

Prāveste Ilze Kuplēna-Evarte

Mācītājs Indulis Paičs

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Valsts prezidents vizitē ASV

Valsts prezidents Valdis Zatlers devās darba vizitē uz ASV. Vizites prioritātes ir politiskā dialoga stimulēšana, ekonomiskās un militārās sadarbības attīstīšana un dialogs ar Latvijas tautiešiem. Prezidents viesojas ASV galvaspilsētā Vašingtonā, kā arī Čikāgā, Detroitā un Lensingā.

27. martā Valdis Zatlers atklāja Latvijas goda konsulātu Detroitā.

Zatlera aicinājums

Valsts prezidents Valdis Zatlers Briselē intervijā pasaules ziņu un geopolitikas portālam *EUobserver* mudinājis Eiropā neradīt baiļus no kodolenerģijas saistībā ar krizi Fukušimas atomelektrostacijā Japānā. Zatlers pats savulaik piedalījies Černobījas katastrofas sekū likvidēšanas darbos. "Mums ir jāiepauzē. Vienmēr ir bijušas diskusijas - vai tas ir videi draudzīgi, vai tas ir droši? Pēdējo 25 gadu laikā notikušas katastrofas Trīmailailendā, Černobīlā un tagad Fukušimā. Ir nepieciešami 20 līdz 25 gadi, lai sabiedrība atkopotos no šāda veida bailēm. Tāpēc es vēlētos aicināt - neradīt baiļus, īpaši tāpēc, ka mēs atrodamies tik tālu no Japānas," sacīja Zatlers.

Valsts prezidents kritizēja Eiropas Komisijas izvēlēto apzīmējumu "stresa testi" par Eiropas kodolspēkstaciju drošības pārbaudēm, kas tika ierosinātas, reāgējot uz notikumiem Japānā.

Valdības ārkārtas sēdē

28. martā tika apstiprināti Latvijas budžeta bazes izdevumi 2012.- 2014. gadam. Noteikts, ka izdevumi 2012. gadam patlaban plānoti 3,017 miljardu latu apmērā. Tas ir par 290,9 miljoniem latu mazāk nekā šā gada budžetā. Valsts pamatbudžeta bazes izdevumi 2013. gadam aprēķināti 2,776 miljardu latu un 2014. gadam - 2,69 miljardu latu apmērā. Savukārt valsts speciāla budžeta bazes izdevumi 2012. gadam aprēķināti 1,415, 2013. gadam - 1,4, un 2014. gadam - 1,264 miljardu latu apmērā.

Urbanovičs kritizē

TV raidījumā *900 sekundes Saskaņas centra* (SC) Saeimas frakcijas vadītājs Jānis Urbanovičs apgalvoja, ka situācija Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā (KNAB) rāda Ministru prezidenta Valža Dombrovskā (*Vienotība*) nespēju vadīt valsti un KNAB. Urbanovičs kritizēja Dombrovskā rīcību, dibinot dažādas darba grupas, kas vērtē KNAB vadītāja Normunda Vilniša atbilstību amatam. Situācija KNAB šobrīd ir nepieņemama un traucē biroja tiešo pienākumu veikšanu.

Situācija KNAB ir saspilēta jau ilgāku laiku. Ministru prezidents un Normunds Vilničs ilgstoši nespēj vienoties par biroja reformu. Turklat pret Vilniša iecerēm iebilst arī viņa vietnieki Juta Striķe un Alvis Vilks, kuri pauduši bažas par biroja nākotni un apšaubījuši Vilniša vēlmi patiesām apkārot korupciju.

LZS kongresā

Latvijas Zemnieku savienība (LZS) kongresā Jelgavā pieņemta rezolūcija "Par reģionālajām pa-

valdībām". Tajā rosināts veidot deviņus aprīņkus, kuŗu centri būtu Rīga, Jelgava, Liepāja, Ventspils, Jūrmala, Daugavpils, Rēzekne, Jēkabpils un Valmiera. Administratīvi territoriālās reformas rezultātā izveidotās novadu pašvaldības ir par lielām, lai racionāli un ar iedzīvotāju līdzdalibu risinātu vietējos jautājumus, un par mazām, lai sekmīgi risinātu reģionāla mēroga jautājumus un uzņemtos tās centrālizētās valsts pārvaldes funkcijas, kuŗām ir tikai reģionāla nozīme.

Pēc LZS domām, vienlaicīgi ar aprīņku veidošanu jānovērš novadu veidošanā pielautās pārmēribas, ļaujot novadiem, ja tie vēlas, veidoties tik lieliem, lai nav nepieciešams to iekšējais teritorialais dalijums un lai to lielums atbilstu iedzīvotāju kopības izjūtai.

Piemin represētos

25. martā pie Brīvības pieminekļa notika komūnistiskā genocīda upuru piemiņai veltītā ziedu nolikšanas ceremonija. Bija ieraudušās valsts amatpersonas, Saeimas deputāti, Diplomātiskā korpusa pārstāvji. Saeimas priekšsēde Solvita Aboltiņa uzrunā uzsvēra, ka 1949. gada 25. martā pret mūsu nāciju bija vērstas tās iznīcīnāšanas mēģinājums. Šis datums noteicis Latvijas tautas likteni, un tas vienmēr jāpatur prātā.. Mums vienmēr būs svēta represijās cieņušo un bojāgājušo piemiņa.

Protesta akcijas

Pie Rīgas pils 24. martā pulcējās vairāki simti iedzīvotāju, kuri protestēja pret *Latvenergo* tarifu paaugstināšanu. Protestētāji savā runās aicināja nepieļaut turpmāku „jostu savilkšanu” un līdzekļu samazināšanu dažādās jomās. Piņķētā stāpē iedzīvotājiem bija pulcējies arī dažādu politisko spēku pārstāvji. Protesta akcijas organizētāji Rīgas pilī tikās ar Valsts prezidentu Valdi Zatleru.

Pēc *Latvenergo* iecerētajām pārmaiņām elektroenerģijas tarifos par pirmajām 1200 kilovatstundām (kWh) būs jāmaksā pašreizējais tarifs - 8,25 santimi par kWh. Ja lietotāji patērēs vairāk, būs jāmaksā paaugstinātais tarifs 10,74 santimi par kWh. Elektroenerģijas patēriņš tiks uzskaitīts par vienu gadu, sākot no 1. aprīļa. Pēc gada uzskaitē atsāksies nosākuma.

Protestēja arī kravu pārvadātāji. Gar Rīgas pili vienlaikus lēnām nobrauca vairāk nekā 50 kravas automašīnas. Kopumā akcijā piedalījās vairāk nekā 100 smagās technikas vienību.

Ar protesta akcijas dalībniekiem pie Saeimas nama aprūnājās Saeimas priekšsēde Solvita Aboltiņa un deputāts Atis Lejiņš. Vairāki protestētāji bija ieraudušies ar salauzītiem lietussargiem, tos nolika pie parlamenta ēkas durvīm.

Ārvalstu izlūkdienestu interese

Pēc Satversmes aizsardzības biroja (SAB) mājaslapā publicētā 2010. gada pārskata, pērn viena no nozīmīgākajām ārvalstu izlūkdienestu interešu jomām ir bijušas Saeimas vēlēšanas. Ārvalstu dienestu darbības liecinot par

centieniem ietekmēt Latvijas politisko situāciju. Konstatēti centieni iegūt detalizētu informāciju gan par priekšvēlēšanu norisēm, gan koalicijas veidošanas procesu pēc Saeimas vēlēšanām. Interese bijusi arī par politisko spēku aktīvitātēm - iekšējie procesi partijās, partijas biedru un partiju savstarpejās attiecības, partiju sadarbība un iespējamā apvienību un jaunu partiju veidošanās, kā arī partiju financējums.

Rīgas un Otavas sadarbības iespējas

Latvijas vēstnieks Kanadā Margers Krams ar Otavas pilsētas galvu Džimu Watsonu (*Jim Watson*, Liberālā partija) pārrunāja Latvijas un Kanadas divpusējās attiecības un iespējamo sadarbību starp Rīgu un Otavu. Watsons sacīja, ka Otavai šobrīd ir noslēgti sadraudzības ligumi tikai ar dažu valstu galvapsētām, tāpēc nākotnē varētu izvērtēt iespējas sadarboties arī ar Latvijas galvapsētētu.

Otava vairāk nekā ar 800 000 iedzīvotāju ir otra lielākā pilsēta Ontario provincē un ceturtā lielākā pilsēta Kanadā. 2010. gadā starptautiskās konsultāciju saņēmējiem *Mercer* veiktie pētījumi Otavu ierindoja otrā vietā aiz Vankuveras dzīves kvalitātes ziņā Amerikas valstu vidū un trešajā vietā ekoloģiski tūrāko pasaules pilsētu vidū aiz Kalgari un Honolu.

Valsts prezidents tikšies ar pāvestu

Valsts prezidents Valdis Zatlers aprīli viesosies Vatikānā un tikšies ar pāvestu Benediktu XVI. Plānots, ka tikšanās laikā puses pārrunās baznīcas un valsts attiecības un "pozitīvo sadarbību starp Latvijas kristiešiem", pēc tikšanās ar Zatleru sacīja Latvijas Romas katoļu baznīcas archibīskaps Zbignēvs Stankevičs. Ar Zatleru tikās arī pāvesta nuncijs Baltijas valstīs Luidži Bonaci. Ar viņu runāts, kā no oficiālās vizītes pie pāvesta abas puses varētu iegūt visvairāk un uzlabot savstarpejās attiecības.

Latvijas Sarkanais Krusts Japānai

Latvijas Sarkanais Krusts (LSK) savāktos ziedojušus pārskaitījis Starptautiskai Sarkana Krusta un Sarkana Pusmēness biedrību federācijai, kas koordinē starptautiskās palidzības nogādi Japānas Sarkanajam Krustumam. Visi LSK ziedotie līdzekļi pilnā apmērā tiks izlietoti palidzības sniegšanai cilvēkiem, kuri cieta zemestrīcē, cunami, kā arī situācijas stabilizācijai Japānā pēc krizes.

Par Pilsonības likumu

Drīzumā Saeimai būs jālej par Pilsonības likuma grozījumu pieņemšanu 1. lasījumā. Taču Saeimas Juridiskajā komisijā deputāti pieļāva, ka tikai septembrī Saeima varētu izskatīt šo projektu 2. lasījumā. Tas paredz iespēju pretendēt uz dubultpavalstniecību ārpus Latvijas dzimšajiem mūsu valsts pavalstniekiem, bērniem, trimdas latviešiem, kā arī Latvijas pavalstniekiem, kuri devušies uz citām valstīm. Komisija plāno veidot apakškomisiju

projekta sagatavošanai uz otro lajumu un pieļauj iespēju vasarā rīkot konferenci, lai par Pilsonības likuma grozījumiem rosinātu diskusiju sabiedrībā.

Latvieši ārpus Latvijas

Saeimas Ārlietu komisijas sēdē Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Juris Audariņš sniedza informāciju. Patlaban Rietumeiropas valstīs, ASV un Austrālijā dzīvo aptuveni 200 000 pēc Otrā pasaules karja izcelojušo latviešu un viņu pēcnācēju. Pēdējos gados uz Īriju, Apvienoto Karalisti un citām valstīm devušos Latvijas iedzīvotāju skaits varētu būt ap 100 000, tomēr tas ir ļoti aptuven. Vēstnieks prognozēja jaunu ekonomiskās emigrācijas vilni, ko varētu izraisīt gaidāmā Vācijas darba tirgus atvēršana. Komisija diskutēja par iespējamu Repatriācijas apakškomisijas izveidi, tomēr lēmumu vēl nepieņēma.

Darba iespējas Vācijā

Šā gada pirmajos divos mēnešos Eiropas nodarbinātības dienestu tikla (*EURES*) speciālisti Latvijā ir snieguši 88 individuālās konsultācijas par darba iespējām, dzīves un darba apstākļiem Vācijā. Tas ir 28,3% no visu konsultāciju kopskaita.

Pērn par darba iespējām Vācijā tika sniegtas 364 *EURES* konsultācijas. Visvairāk Latvijas iedzīvotāji interesējusies par darbu Vācijas lauksaimniecībā - 33,7%, veselības un sociālās aprūpes nozarē - 14,5%, apstrādes rūpniecībā - 11%, izmitināšanas un ēdināšanas iestādēs - 8,1% un transporta jomā - 5,8%. Savukārt vācieši ar *EURES* starpniecību Latvijā ir izrādiusi interesu par sezonas darbiniekiem. Tiem Latvijas pavalstniekiem, kas strādā sezonas darbus Vācijā, darba atļaujas nav nepieciešamas jau no šā gada 1. janvāra.

Par Kurta Hāgena stipendiju

No šā gada 31. marta līdz 31. maijam iespējams pieteikties uz Kurta Hāgena stipendiju studijām Vācijas augstskolās 2011./12. gada rudens sēmestri, aizpildot *on-line* anketu mājaslapā www.fonds.lv.

Tiesības pretendēt uz stipendijsu ir ikvienam Latvijas Universitātes (LU) maģistrantūras un doktorantūras studentam, kurš 2010./11.akadēmiskajā gadā studē pilna laika programmā LU (izņemot pēdējo sēmestri studentus) un plāno 2011./12.akadēmiskajā gadā studēt kādā no LU sadarbības augstskolām Vācijā. Stipendijas apjoms ir 3000 eiro sēmestri. Ik gadu stipendijās tiks izmaksāti 50 000 eiro, lai atbalstītu apdāvinātus LU studentus.

Rīgā dzimšuā mecenāta Kurta Hāgena (1916-2000) LU novēlētā 2,4 miljonu eiro kapitāla augļi ik gadu 16 studentiem dos iespēju gūt pieredzi kādā no Latvijas Universitātes sadarbības augstskolām Vācijā sēmestra studijās.

Par pulksteņiem

Naktī no 26. uz 27. martu Latvijā notika pāreja uz vasaras laiku. Pulksteņu rādītāji tika pagrieztu stundu uz priekšu.

Pavasarī un rudenī pulksteņu

rādītājus stundu uz priekšu un attakaļ griež aptuveni 70 pasaules valstu iedzīvotāji. Latvijā vasaras laiks pirmo reizi tika ieviests 1981. gadā. Kopš 1997. gada vasaras laiks Latvijā ir spēkā no marta pēdējās svētdienas plkst. 3 līdz oktobrī pēdējai svētdienai plkst.4.

Kas iésita un uzspīlāva sirmgalvei 16. martā?

Televīzijas pārraidē par 16. marta sarīkojumu pie Brīvības pieminekļa bija redzams, ka izceļas konflikts starp kādu krievvalodigu jaunu sievieti un pensijas vecuma kundzi, kas runāja latviski. Jaunākā konfliktētāja večāko iepļaukāja un viņai uzsplāva.

Plašsaziņas līdzekļos parādījās informācija, ka jauniete ir Latvijas Universitātes studente Nadežda Devjatnikova. Taču meiteņes māte policijai liecināja, ka Nadežda mācās skolā un 16. marta pie Brīvības pieminekļa nav bijusi. Tādu pašu liecību sniedza arī klases audzinātāja un skolas direktore. Latvijas Universitātē nav studentes ar šādu vārdu un uzvārdu. Policija turpina izmeklēšanu.

Par nāvessoda atcelšanu

Saeimas Ārlietu komisija vienbalsīgi atbalstīja nepieciešamību tālākai izskatīšanai Saeimā virzīt likumprojektu par Eiropas cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 13. protokola ratificēšanu par pilnīgu nāvesoda atcelšanu. Atbalstu likumprojekta virzīšanai pauða arī Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija. Komisijas priekšsēde Ingrīda Circene (*Vienotība*) sacīja: "Kaut arī jau 2002. gadā Latvija parakstīja Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas protokolu par nāves soda pilnīgu atcelšanu, joprojām esam viena no piecām valstīm, kas to nav ratificējusi. Atbalstot virknī likumprojektu, mēs spejam soli uz šī protokola ratifikāciju

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Kadafi, ASV, Krievija: 1970 - 2011 VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Kremļa protektoriātā, ko dēvēja par "Vācijas Demokrātisko Republiku", žurnālistu tandemis Heynowski & Scheumann nāca klajā ar grāmatu *Bye-bye Wheelus*, kur

isti kaujinieciskā, bolševistiskā stilā aprakstīts, kā pulkvedis Kadafi, kas 1969. gada 1. septembrī sagrabā va-ru Lībijā, jau 1970. gada 11. jūnijā panāca ASV kara aviācijas bazes *Wheelus Field* slēgšanu.

Sis milzu lidlauks - vesela pilsētiņa ar desmitiem būvju - atradās netālu no Lībijas galvaspilsētas Tripoles un tika daudzināts par vienu no pilākiem, kas nodrošina brīvās pasaules aizstāvību.

Heinovskis un Šoimans tiksniās svētlaimē, paužot jaunu prieku par to, ka ASV vēstnieks Palmers bijis spiests sakostiem zobiem vērot, kā zvaigznoti svītrainais karogs - *the star-spangled banner* - "uz visiem laikiem" tiek nolaists. Plaši aprakstīts, kā jau 20. jūnijā par godu šai "amerikāņu imperiālisma sakāvei"

turpat noticis grandiozs mītiņš, kur goda viesis bija Ēģiptes prezidents Gamals Abdels Nasers, kurš (grāmatā tas nav pieminēts) 1967. gada jūnijā cīta sakāvi t.s. Sešu dienu kārtā. Naseram kā "arabu revolūcijas varonim" uzgavilēja 150 000 lībiešu.

Heinovskis un Šoimans par epi-grafu savai grāmatai likuši 1969. gādā Maskavā sasauktās pasaules kom-partiju konferences deklarāciju, kurā teikts: "Imperiālisms nav spē-jīgs atgūt savu zaudēto vēsturisko iniciātīvu, pagriezt atpakaļ vēstures ratu. Cilvēces attīstības galveno vir-zieni nosaka pasaules sociālistiskā sistēma, starptautiskā strādnieku šķira, visi revolucionārie speķi."

Un grāmatas nobeigumā abi rakstoni un jūsmoņi stāsta, kā Vidusjūras liedagā mētājas visādi lūžni, kas palikuši no *Wheelus Air Base* godības. Raugi, šie lūžni ir vēstures mēslaines daļa: "Nāks tuksnesis un visu to pārkāls, tas būs pašattīrišanās akts. Ne pēdas nepaliks. Ne pēdas."

Nu, un kur palikusi pasaules sociālistiskā sistēma un tās mugur-

kauls - PSRS? Ne pēdas nav palicijs. Ne pēdas.

Ar sparū nu, var teikt, ieskrējies 2011. gads. Pulkvedis Kadafi atkal ir uzmanības degpunktā. Tais čet-ros gadu desmitos viņš vairakārt mainījis stratēģiju un taktiku, bū-dams ekscentrikis un zināmā mē-rā psichopats. Te viņš uzmeties par visas arabu pasaules un piedevām visa Melnā kontinenta apvienotāju, te organizē terora akcijas pret nīstajām rietumvalstīm (Lokerbijas traģēdija!), te atsakās no ieceres sa-gādat kodolieročus un saligst mie-ru ar Rietumiem, gūstot petro-dolaru miljardus par eksportēto naftu, te saraksta *Zaļo grāmatu*, kurās priekšā nobālētu gan *Mein Kampf*, gan VK(b)P *Isais kurss*.

Pulkvedis Kadafi prata iegūt pie-kritējus un pat pielūdzējus, uz mi-nēto petrodolaru rēķina dāsni da-lot piešķirumus "katrai būdīnai un katrai teltī" (t.i., gan pilsētniekim, gan beduīniem). Taču viņa diktāto-riskie unturni, nežēlīgā vismazākās kritikas appiešana, drošīnieku patvāja un spīdzināšanas metodes

lika briest nemieram, un 2011. gada Brīves pavasarīs, kas jau jan-vārī no Tunisijas pārsvedās uz Ēģipti, Jemenu, Bahreinu, lika tūkstošiem lībiešu sacelties pret Kadafi tirānniju, un Bengazi - vēsturiskās Kirenaikas provinces centrs - kļuva par pirmo *atbrīvoto* pilsētu.

Brīdi, kad rakstu šīs rindiņas, vēl nav zināms, cik ilgi Kadafi notu-rēsies, bet skaidrs ir, ka ASV, Fran-cijas un citu NATO dalibvalstu militārās operācijas mērķis - neļaut Kadafi režīmam nožņaugt pašmāju pretestības kustību - tiks sa-sniegts un šo pustrako despota sagaida gals vai nu tiesā fiziskā, vai parnestā nozīmē.

Amerika tagad var justies gan-darīta, atceroties 1970. gada paze-mojumu. Bet Krievija, kas starp-tautisko tiesību ziņā skaitās PSRS mantiniece un gūst lielus labumus no ekonomiskās sadarbības ar Ka-dafi režīmu, tās pašas Lībijas dēl pārdzīvo iekšpolitisku krizi.

Krievijas Federācijas premjēministrs Vladimirs Putins, raksturojot ANO Drošības padomes rezolū-ciju, kas pilnvaroja vairāku valstu koalīciju militārā celā neļaut Kadafi izrēkināšanos ar opozīciju, teica: "Tas man atgādina viduslaicīgos aicinājumus uz krusta karu,

kad cits citu aicināja doties uz kaut kādu vietu un kaut ko atbrīvot."

Krievijas Federācijas prezidents Dmitrijs Medvedevs tūdaļ reaģēja, nepārprotami un visai asā tonī paziņojoj: "Nekādā ziņā nav pieļau-jams lietot izteicenus, kas būtībā novē pie civilizāciju sadursmes, - kā "krusta karš" un tamlīdzīgi. Tas nav akceptējams."

Vēl nekad prezidents Medve-devs, kam galu galā par savu ievēlē-šanu šai amatā jāpateicas Putinam, nav tik asi nostrostējis šo savu part-neri Kremļa tandemā.

Vai tā ir taktiska priekšspēle 2012. gada prezidenta vēlēšanām? Skaidrs ir viens: kā raksta avīzes *Kommersant* speciālkorespondents Andrejs Ko-lesnikovs, kas bija klāt, kad Putins sarunā ar Votkinskas rūpīnīcas strādniekiem faktiski iebilda Med-vedevam, "vareja manīt, ka viņā bija sakājies rūgtums" (*u nego nakipelo*).

Vārdū sakot, Putinā pamodies vecais pretrietumnieciskais reflekss, kas bija raksturīgs padomju "agit-propam", bet Medvedevs mēģīja pārliecināt pasauli, ka 2011. gada Krievija vairs nav, teiksim, 1970. gada Padomju Savienība.

Redzēsim, kas notiks Lībijā. Redzēsim, kas notiks Kremlī.

Franks Gordons

LATVIJAS BAROMETRS

Katru mēnesi DNB NORD Latvijas barometrs veic Latvijas iedzīvotāju aptauju, lai izpētītu, kāds ir iedzīvotāju noskaņojums, vie-dokli un attieksme pret dažādiem sociāliem, ekonomiskiem u.c. jau-tājumiem. Februāra aptaujas gal-venā tema ir emigrācija. Jāpiebilst, ka dati tiek iegūti SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā, vei-cot tiesās intervijas respondentu dzīvesvietās. Ar stratificētās nejau-šās izlases metodi katru mēnesi tiek aptaujāti ne mazāk kā 1000 respondenti vecumā no 18 līdz 74 gadiem visā Latvijā, tātad pētījums ir visnotaļ profesionāli veikts.

Kā iedzīvotāji vērtē Latvijā no-tiekošo laikā, kad politiķi jopro-jām nemas ap budžetu, meklējot papildu iespējas samazināt tā iz-devumu daļu, un apgalvo, ka valsts pamazām sāk atgūties no dzīļas krizes? Kā jūtas cilvēki Latvijā, vē-rejot savas nākotnes izredzes mūsu valstī?

Uzreiz jāteic, ka februārī iedzīvo-tāju noskaņojums un vērtējumi ir pasliktinājušies.

- Vērtējot kopējo situāciju valstī, februārī iedzīvotāji biežāk (76%) nekā janvārī (67%) atzinuši, ka tā attīstās nepareizā virzienā.

- Februārī kritiskāk vērtētās arī Latvijas ekonomikas stāvoklis, ie-dzīvotāji biežāk snieguši negatīvus vērtējumus (janvārī 78%, februārī 85%).

- Pesimisms audzis, arī vērtējot ekonomikas situācijas pārmaiņas: janvārī to, ka situācija pasliktinās, atzina 40%, bet februārī tā domāja jau gandrīz puse aptaujāto (49%). Ari prognozējot, kā ekonomikas stāvoklis būs mainījies pēc gada, februārī aptaujātie biežāk atbildējuši, ka tas būs pasliktinājies (jan-vārī 31%, februārī 40%).

- Pesimisma pieaugums vērojams arī iedzīvotāju ģimeņu pašreizējā materiālā stāvokļa vērtējumā: jan-vārī to, ka finansiālais stāvoklis ģime-nē ir slikts, norādīja 42%, bet februārī šādu uzskatu pauda jau vairāk nekā puse respondentu - 53%. Nedaudz mazāks kritisko at-bilžu īpatsvara kāpums noticis, prognozējot ģimenes materiālā stā-vokļa pārmaiņas gada laikā: to, ka stāvoklis būs pasliktinājies, februārī norādīja 28% (janvārī 24%).

- Februārī salīdzinājumā ar jan-vārī pasliktinājies arī iedzīvotāju vērtējums iespējām Latvijā atrast labu darbu. Tas, ka šādas iespējas ir slikas, februārī tika atzīts biežāk (janvārī 80%, februārī 84%).

- Tāpat kā pārējie indikātori, arī valdības darbs februārī salīdzinā-jumā ar iepriekšējiem mēnešiem vērtēts negatīvāk. Turklat februārī ir pieaudzis to respondentu īpat-svars, kuri ar valdības darbu ir „pilnīgi neapmierināti“ (janvārī 35%, februārī 43%).

- Izlasot šo kopsavilkumu, patie-sībā izbrīns nerodas, jo vismaz šo rindu autorei, viņas paziņām, pa-zīnu paziņām un draugiem ienā-kumi šogad kļuvuši mazāki, bet inflācija jau pakāpusies līdz 4%, - preču un pakalpojumu cenas aug-un augs vēl. No 1. aprīļa paaugsti-nāts elektroenerģijas tarifs, vasarā augs dabasgāzes cena, jo tiek pa-augstināts Pievienotās vērtības no-doklis (PVN), bet tikai ktrs piek-tais bezdarbinieks Latvijā saņem bezdarba pabalstu, jo tā saņemšā-nas ilgums ir ierobežots. Šā gada februārī bezdarba līmenis Latvijā bija 14,5%, turklāt jāpiebilst, ka, piemēram, Rīgas reģionā tas bija 10,9 procenti, Kurzemē, Zemgalē un Vidzemē mazliet pāri 16 pro-centiem, bet Latgalē bezdarbinieku bija 22,8 procenti. Ja atceras, ka ne visi bez darba palikušie reģistrējas

par bezdarbiniekiem, tad aina ir daudz bēdigāka.

Īsāk sakot, valsts varbūt atkopjas, bet lielākajai dalai cilvēku dzīv-klūst aizvien grūtāk un aizvien biežāk jādomā nevis par dzīvošanu, bet par izdzīvošanu. Tāpēc ne-pārsteidz arī DNB NORD barome-trā pētījuma dati, kas liecina, ka šogad februārī tagadnes un nā-kotnes vērtējums iedzīvotāju pār-tos ir viszemākais kopš pagājušā gada aprīla (par tagadni) un pa-gājušā gada janvāri (par nākotni). Pētījums arī rāda, ka aizvien vairāk iedzīvotāju ieskatā valsts attīstās nepareizā virzienā - februārī par to pārliecināti jau 76 procenti aptaujāto, tāpat arī aizvien vairāk cilvēku, vērtējot valsts ekonomisko stāvokli, kļuvuši pesimistiskāki, ja salīdzina kaut vai ar šā gada janvāri.

Apskatot to DNB NORD barome-trā daļu, kurā pētīti iedzīvotāju uzskatus, kas saistīti ar emigrāciju, optimistiska aina nepaveras. Minē-sim tikai dažus galvenos aptaujas rezultātus.

- Paužot savu attieksmi pret ie-dzīvotāju emigrāciju, 54% atzina, ka viņi izcelotajus atbalsta, un tikai 1% - ka nosoda. 23% atbildēja, ka viņi jūt līdzi tiem cilvēkiem, kas dodas dzīvot un strādāt ārzemēs.

- Aptuveni trešdaļa (32%) darb-spējas vecuma iedzīvotāju (no 18 līdz 61 gadam) atzina, ka plāno braukt dzīvot un strādāt ārzemēs, par galveniem iemesliem minot - nerедz nākotni Latvijā (15%), kā arī to, ka nav citas iespēja, kā vien aizbraukt (14%).

- Līdzīgus aizbraukšanas iemes-lus aptaujātie atzina, arī raksturo-jot, kāpēc, viņuprāt, cilvēki kopu-mā izbrauc no Latvijas, - to, ka iedzīvotāji dodas prom tāpēc, ka nav citas iespējas (Latvijā ir necie-shāmi dzīves apstākļi), atzina 74%, bet to, ka cilvēki emigrē tāpēc, ka

neredz nākotni Latvijā, - 62% aptaujāto. Aptuveni puse par izce-lošanas iemeslu uzskata arī citur nodrošinātu labāku sociālo aiz-sardzību (51%).

- Lūgti raksturot, kas būtu da-rāms, lai novērstu cilvēku izce-lošanu no Latvijas, 67% aptaujāto atbildēja, ka valstīj būtu jāsniedz atbalsts uzņēmējiem, lai veicinātu jaunu darbavietu radīšanu, un 51% respondentu atzina, ka vaja-dzētu palielināt sociālās garantijas. Visretāk minēts, ka iedzīvotāju iz-ceļošanu varētu novērst, veicinot nacionālās piederības izjūtu un patriotismu (7%).

- Runājot par iespēju Latvijā atgriezties tiem, kuri šobrīd dzīvo un strādā ārzemēs, kopumā tikai 7% pauž viedokli, ka turpmāko 10 gadu laikā emigrantī varētu atgriezties. Arī raksturojot pašreizējo situāciju savu aizbraukuso ģi-menēs locekļu, paziņu un draugu vidū, visbiežāk iedzīvotāji teikuši, ka visi, kas ir aizbraukuši, joprojām dzīvo ārzemēs (51%).

- Kā eksperti vērtē pētījuma rezultātus?

Dagmāra Beitrere, Dr. sc. soc., Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūta vadošā pētniece: „Iepazīstoties ar DNB NORD Latvijas barometra rezultātiem, rodas jautājums, vai par tiem ir informēta valdība un Valsts prezidents. Nupat ir brīdis, kad vairs nevar tāpat vien runāt par to, ka valdība un sabiedrība dzīvo divās dažādās reālitātēs.

Interneta portālos parādījusies ziņa, ka Valsts prezidents Valdis Zatlers kopumā ir apmierināts ar Ministru prezidenta Valža Dom-brovskā valdību. Tāču šādi pētījuma rezultāti, šķiet, parāda, ka Latvijā valdības faktiski nav. Diemžēl arī mūsu institūtā veiktie pētījumi uzrāda patiesi drāmatisku sabied-rības vērtējumu par valdības darbu, bet apmierinātība ar valdību ir viens no svarīgākajiem dzīves kvalitātes rādītājiem. Valstī ir ne-

pieciešamas pārmaiņas, un jāatrod kaut viens atskaites punkts, no kura tās sākt, - iespējams, prezidenta vēlēšanas var par tādu kļūt."

Dace Akule, sabiedriskās politi-kas centra *Providus* Eiropas poli-tikas pētniece:

"DNB NORD Latvijas barometra rezultāti par emigrācijas sekām liecina, ka cilvēki labi apzinās gan personiskos, gan valsts ieguvumus un zaudējumus. Emigrēt - tā ir personiska stratēģija, kurās īsteno-šana ietekmē arī visas sabiedrības attīstību.

Protams, tas, ka aptuveni trešdaļa (32%) aptaujāto paši būtu gatavi emigrēt, nenozīmē, ka visi šo apņemšanos arī īstenos. Tomēr fakts, ka vēlme emigrēt ir tik plaši izplatīta, ir satraucošs. Daudzi potenciālie emigranti at

VALSTS AIZSARDZĪBAI NAUDU TAUPĪT NEDRĪKST

Ir aizritējis pusotrs mēnesis, kopš Latvijas vēstnieks NATO Māris Riekstiņš iesniedza akreditācijas vēstuli NATO ģenerālsekretāram Andersam Fogam Rasmusenam. Kā vēstniekam sojas jaunajā amatā Briselē, un kā viņš vērtē svarīgākos pēdējā laika ārpolitiskos un arī iekšpolitiskos notikumus? Jautājumus vēstniekam uzdot žurnāliste Māra Linde.

M. Linde: *Kaut gan Ziemeļafrika ir tālu no Latvijas, tomēr tur notiekošais ir arī mūsu valsts uzmanības lokā. Latvija par iesaistīšanos Lībijas konflikta risināšanā spriedis pēc tam, kad būs saņemts NATO lēmums. Kad tas varētu būt?*

M. Riekstiņš: Visu pagājušo nedēļu NATO notika plānošanas darbs, lai varētu nodrošināt ANO Drošības padomes rezolūcijas izpildi. Tagad ir skaidrs, ka NATO iesaistīsies gan Lībijas civiliedzīvotāju aizsardzībā, gan ieroču embargo un lidojumu aizlieguma zonas īstenošanā, kā arī sniegs atbalstu humānās palīdzības operācijām. Skaidrs, ka Latvija – NATO dalibvalsts – uzņemas līdzatbildību par minētās ANO rezolūcijas izpildi. Savukārt jautājums par iespējamu praktisko dalību ir gan Aizsardzības, gan Ārlieku ministrijas kompetencē. Svarīgi piebilst, ka līdzdalību militāra rakstura pasākumos šobrīd jau apstiprinājušas arī tādas arabi valstis kā Katara un Apvienotie Arabu Emirāti un vairs nav pamata apgalvot, ka Lībijā notiek kāda īpaša Rietumvalstu operācija ar slēptiem nodomiem. Galvenais mērķis visiem ir civiliedzīvotāju aizsardzība.

Ārpolitika ir iekšpolitikas turpinājums, bet patlaban mūsu valsts iekšpolitikā ir daudz sāpīgu, neatrisinātu jautājumu, kas cieši saistīti ar tā sauktto valsts budžeta sabalansēšanu. Vai tas nebremzē ārpolitikas attīstību?

Protams, iekšpolitiskās grūtības, ierobežotie finanču resursi ietekmē ārpolitiskās spējas. Piemēram, pēdējos gados Latvija ārkārtīgi niecīgus līdzekļus veltī Eiropas Savienības sadarbības politikas attīstībai ar mērķi pālīdzēt jaunattīstības valstīm. Ir zināma vienošanās ar ES valstīm, kādam jābūt šim naudas apjomam salīdzinājumā ar kopējo budžetu. Latvija jau vairāku gadu garumā ne tuvu nav mērķim, kas būtu financiāli jāsasniedz. Saistībā ar NATO svarīga ir mūsu praktiskā iesaiste konkrētās operācijās. Mūsu partneri saprot, ka Latvijas ekonomika pārdzīvo grūtus laikus, bet mēs neesam vienīgie, kuriem ir finansiāla rakstura problēmas. Arī ASV budžeta deficitis ir ļoti augsts, un amerikāni tāpat droši vien raugās uz iespējam ieekonomēt.

Latvijai – NATO dalibvalstij – ir jāsaprokt, ka nedrīkstam ilgstoši taupīt naudu savas valsts aizsardzībai. Sak, tērēsim mazāk nekā bieži piesauktos divus procentus no iekšzemes kopprodukta, jo, lūk, pārējām dalibvalstīm ir pienākums mūs aizsargāt, ja tāda vajadzība rastos. Taču jāatceras, ka nav tāda pienākuma aizsargāt, ja mēs paši nerūpēsimies par savām aizsardzības spējām. Tas, kas palīdz mūsu pozicijas šeit uzturēt, ir mūsu valsts misija Afgānistānā. To ļoti augstu novērtējušas gan citas dalibvalstis, gan NATO ģenerālsekretārs Rasmusens. Mūsu piennesums Afgānistānā proporcionāli Latvijas iedzīvotāju skaitam ir pirmajā desmitniekā no visām dalibvalstīm. Tas tomēr rāda, ka Latvija ir ne tikai drošības patēriņtāja, bet arī sniedz savu ieguldījumu kopīgā mērķa labā. Tas man vēstnieka amatā padara darbu vieglāku, jo uz mums neraugās kā uz tādiem pabērniem, redz, viņi jau nevar!

Māris Riekstiņš: "Latvijai – NATO dalibvalstij – ir jāsaprokt, ka nedrīkstam ilgstoši taupīt naudu savas valsts aizsardzībai. Sak, tērēsim mazāk nekā bieži piesauktos divus procentus no iekšzemes kopprodukta, jo, lūk, pārējām dalibvalstīm ir pienākums mūs aizsargāt, ja tāda vajadzība rastos. Taču jāatceras, ka nav tāda pienākuma aizsargāt, ja mēs paši nerūpēsimies par savām aizsardzības spējām. Tas, kas palīdz mūsu pozicijas šeit uzturēt, ir mūsu valsts misija Afgānistānā. To ļoti augstu novērtējušas gan citas dalibvalstis, gan NATO ģenerālsekretārs Rasmusens. Mūsu piennesums Afgānistānā proporcionāli Latvijas iedzīvotāju skaitam ir pirmajā desmitniekā no visām dalibvalstīm. Tas tomēr rāda, ka Latvija ir ne tikai drošības patēriņtāja, bet arī sniedz savu ieguldījumu kopīgā mērķa labā. Tas man vēstnieka amatā padara darbu vieglāku, jo uz mums neraugās kā uz tādiem pabērniem, redz, viņi jau nevar!"

aizsargāt, ja tāda vajadzība rastos. Taču jāatceras, ka nav tāda pienākuma aizsargāt, ja mēs paši nerūpēsimies par savām aizsardzības spējām. Tas, kas palīdz mūsu pozicijas šeit uzturēt, ir mūsu valsts misija Afgānistānā. To ļoti augstu novērtējušas gan citas dalibvalstis, gan NATO ģenerālsekretārs Rasmusens. Mūsu piennesums Afgānistānā proporcionāli Latvijas iedzīvotāju skaitam ir pirmajā desmitniekā no visām dalibvalstīm. Tas tomēr rāda, ka Latvija ir ne tikai drošības patēriņtāja, bet arī sniedz savu ieguldījumu kopīgā mērķa labā. Tas man vēstnieka amatā padara darbu vieglāku, jo uz mums neraugās kā uz tādiem pabērniem, redz, viņi jau nevar!

Kad ģenerālsekretāram iesniezu savu akreditācijas vēstuli, viņš ar mani sāka sarunu tieši par Afgānistānu, izsakot pateicību Latvijai.

Vai kollēgas NATO jūs lūdz skaidrot, kas īsti notiek Latvijas iekšpolitikā?

Vēstnieki tiekas ne tikai oficiālās sanāksmēs, bet arī neformalākos brižos, piemēram, ēdot pusdienas tepat NATO mitnē.

Daudz diskutē par to, vai kopīgas abu valstu vēsturnieku komisijas izveidei būs kāda jēga. Atgādināšu, ka šajā jomā ir pozitīvs Polijas un Krievijas piemērs. Abas valstis ir izveidojušas sarežīgo vēstures jautājumu komisiju, kas tomēr ir pavirzījusies krietiņi uz priekšu tādos ļoti jūtīgos jautājumos kā, piemēram, Katiņa. Skaidrs, ka no Latvijas un Krievijas vēsturnieku komisijas nesagaidīsim ātrus risinājumus, tomēr ticu, ka ar laiku tie būs.

Igaunijas prezidents Tomass Hendriks Ilvess paziņojis, ka "starpvilstu vēsturnieku komisijas veidošana ir bezjēdzīga, ja viena no šim valstīm neļauj vēsturniekiem pieklūt tās archīviem un par pagātnes interpretāciju vienojas politikī"...

Es gan tam īsti nepiekritu, kaut vai tāpēc vien, ka ir šis polu piemērs. Tiesa, Latvija un Igaunija nav Polija, tomēr šis piemērs rāda, ka ir iespējams panākt ziņāmu progresu vēsturiskā izlīguma virzienā. Varam jautāt igauņiem: vai ir kāda alternatīva? Mēs Krievijai esam norādījuši, ka vēlētos brīvāku piekluvi Krievijas archīviem, un varbūt šai komisijai, kas strādā ar divu prezidentu svētību, tas izdosies. Varam, protams, sēdēt un nerunāt, paliekot ieskatā, ka Latvijai ir sava un Krievijai sava viedoklis. Es tomēr domāju, ka runāt ir labāk nekā nerunāt.

Par ārlietu ministra vizīti Amerikā jāteic, ka tā ir labi iesāktā dialoga turpinājums. Vēlme no Latvijas puses ir uztaustīt uzņēmēju sadarbības iespējas. Strādājot par Latvijas vēstnieku ASV, bieži saskāros ar abu valstu mērogu atšķirībām. Piemēram, Latvijas pārtikas ražotāji ir spējīgi piedāvāt ļoti augstas kvalitātes produktus, bet, kad sākās diskusijas, kā to nodrošināt, atklājās, ka ASV tirgus vajadzības ir tik lielas, ka mēs ne tuvu nespējam piegādāt nepieciešamos apjomus. Latvija spēj konkurēt tajās jomās, kur šiem mērogiem nav tik liela loma. Piemēram, kādreiz Liepājas metallurgs uz Ameriku eksportēja dzelzsbetona konstrukcijas stieņus, kas iekaroja būtisku ASV tirgus daļu. Bijuši arī citi piemēri, ka, atrodot pareizo nišu, rodas iespējas.

Kādas patlaban ir NATO attiecības ar Krieviju?

Tās nav vienkāršas, jo Krievijā joprojām turas stereotips, ka NATO ir aukstā kaŗa laika organizācija. Lisabonas galotņu saņāksme, kas notika pagājušā gada novembrī, iezīmēja vēlmi no NATO puses sadarboties ar Krieviju, uzskatot to par nopietnu partneri. Gan NATO, gan Krievijas pusei ir vairākas jomas, kur mūsu intereses pēc sadarbības ir ļoti ciešas. Piemēram, kodolieroču neizplatīšana, cīņa pret terorismu, pirātīsu... Bet ir jomas, kur viedokli atšķiras, kaut vai jautājumā par Gruziju. Un tomēr NATO koncentrējas uz sadarbības paplašināšanu ar Krieviju. Risks, ko redzīs sadarbības progresam, - no Krievijas amatpersonām dzirdēti izteikumi par NATO un

Krievijas sadarbības perspektīvu ļoti svarīgā, bet specifiskā jomā – pretraķešu aizsardzības sistēmas izveidē. Ja Krievija spēsot šajā jautājumā rast vienošanos ar NATO, tad nebūsot problēmu nevienā citā sadarbības sfairā, saka Krievijas amatpersonas. Bet, ja nespēsot, tad būs jāatgriežas pie jaunas bruņošanās u.tml. NATO valstis nevar akceptēt Krievijas publiski pausto piedāvājumu, jo tas parādīz, ka Krievija uzņemas atbildību arī par zināmas NATO gaisa telpas aizsardzību. Nebūs tā, ka mēs, NATO dalibvalsts, ļausim daļā savas gaisa telpas patrulēt Krievijas Federācijai. Tomēr, ja būs grūti vienoties pretgaisa aizsardzībā, tas nenozīmē, ka mums jāpārtrauc sadarbība citās jomās.

Cik auglīgas ir sarunas par NATO paplašināšanu?

Makedoniju nevar uzņemt NATO, jo nepiekrit Griekija. Griekija neatzīst ziemēļu kaimiņvalsts tiesības valsts nosaukumā lietot Makedonijas vārdu. Tas grieķu ieskatā nākotnē varētu nozīmēt territoriālas pretenzijas. Savukārt Makedonija negrib mainīt savu konstitūciju. Abu valstu viedokļu tuvināšana būs ilgstošs process ANO ietvaros.

Bukarestes NATO galotņu saņāksmē tika skaidri pateikts, ka Gruzija būs NATO dalibvalsts. Patlaban Gruzija ir sarunu procesā. Starp NATO dalibvalstīm nav vienota viedokļa par laiku, kad Gruzija varētu kļūt par pilnītiesīgu locekli. Gruzini no savas puses dara visu, lai atbilstu kritérijiem.

Trešā valsts ir Melnkalne, kas arī ir sarunu procesā, bet diezin vai klūs par NATO dalibvalsti nākamā gada vai divu laikā.

Vai NATO ir iesaistījusies misijā par palīdzību Japānai?

Nē, Japāna ar šādu lūgumu pie mums nav vērsusies.

Politiskajās aizkulīs neoficiāli izskanējis, ka arī jūs varētu virzīt valsts prezidenta amatam, jo tie ūdeņi Briselē klūstot par seklīem.

Kad Valsts prezidents man piedāvāja vēstnieka amatu, es to pieņēmu, jo tomēr šeit jautājumu loks, par ko tiek diskutēts, ir ļoti plašs. Uz galda ir ļoti daudz ārpolitisko temu, tāpēc profesionāli tas ir interesanti, – ūdeņi, tā teikt, te noteikti nav seklī.

Kādas ir jūsu attiecības ar Tautas partiju?

Joprojām esmu Tautas partijas biedrs, jo likums man to neaizliez. Cilvēki, kas maina partijas atbilstīgi konjunktūrai, nostiprina sabiedrībā pārliecību, ka politika ir bēdīgi slavenā "sile". Sak, viņi vairs nav „pie siles”, un es pārceļos uz partiju, kura tiek „pie siles”. Neesmu starp šiem cilvēkiem. Tautas partijai, kas patām reitingu trepēm ir nobraukusi strauji uz leju, ir jādomā, kā saglabāt cilvēkus, kuri ir mūsējie. Jākāj spēki un jāpierāda, ka mūsu piedāvājums ir saprātīgs un tāds, kas cilvēkus uzrunā.

Valda Liepiņa
(Nobeigums)

TRIMDAS SABIEDRĪBAS DAUDZINĀJUMS

„Tautu izglāba dziesmu gars”. Šie Ausekļa vārdi (Beverīnas dziedonis) mums nākuši līdz visus okupācijas gadus. Dziesma un dziesmu gars ir spēcīgais mūsu tautu – gan Latvijā, gan trimdā. Tāpēc **kopkorķa koncerts** ir izveidojies arī par Kultūras dienu lieļāko sarīkojumu ar vislielāko daibnieku un skatītāju skaitu. Bija izskanējušas bažas par uzdrošināšanos veidot kopkorķi no mūsu pašu vidus. Taču izdevās! Pirmo reizi Austrālijas kopkorķi piedalījās arī t.s. virtuālais koris (Atbalsis). Paldies Marijai Perejmai par šo lielisko ideju un iespēju dziedāt līdz! Jāpateicas arī sarīkojuma vadītāji Jolantai Lārmanei, ka viņa šo ideju bija pieņemusi un arī man atsūtīja dziesmu grāmatu un tvaratos ierakstītās dziesmas, ko bija iedziedājuši daži Latvijas Radio koŗa daibnieki.

Sākot dziesmas mācīties, man pašai bija pārsteigums, cik labi vēl atceros sen nedziedātas, bet laikam jau toreiz labi iemācītas dziesmas! Pati dziedāju koŗi, un tāpēc mani iespādi nāk iz dziedātāju rindām. Lai gan agrāk biju stāvējusi pirmajā rindā, ļoti labprāt tagad „pākāpos uz augšu”. Īpašs prieks bija par daudzajiem jaunajiem dziedātājiem. Katram diriģentam bija sava interpretācija un pieeja, sava piensums. Ar dažām dziesmām dabūjām pacīnīties, bet viss bija tā vērts! Diriģentu daudzveidība – Ints Teterovskis, Jānis Laurs, Lilita Daenke, Marija Perejma, Zane Ritere, Agita Ikauniece, Aldis Sils, Daina Jaunbērziņa, Viktors Bendrups un Inese Laine.

Pirmajā koncerta dalā skanēja tautasdziesmu apdares. Mīļa bija diriģentu piesaistīšana Daces Aperānes „Ziedi, ziedi, rudzu vārpa” atskapošanā – kas to būtu domājis, ka viņi spēlē arī kokli! Aizkustinoši skanēja Inta Teterovska solo no zāles aizmugures - viņš dziedāja pēdējās rindiņas Imanta Ramiņa tautasdziesmas „Pūt, vējinī!” apdarē. Daudziem pa muguru esot skrējušas skudriņas.

Vasarīga un jauka bija Jāņa Lūsēna apdare „Es saviju vainadziņu” ansambla *Tango Sin Quinto* pavadījumā – es jutos, it kā būtu iekāpusi kādā „Skroderdienu” uzvedumā. Pēc savdabīgās Alža Sila šūpuldziesmas „Aijā, Ancīt, aijā” koŗis devās pārgērbties. Skatītāji pat nevarēja nojaust, ka otrā daļa ne tikai skanēs neierasti, bet arī koŗa izskats būs pavisam citāds. Kāpjot uz skatuves, dzirdējām dažu skatītāju izbrīnu.

Pati priečajos par iespēju dziedāt Imanta Kalniņa „Lilioma dziesmu”, bet nebija pārliecības par tās uzņemšanu publikā. Ar šo dziesmu iepazinos tālajā 1977. gadā, kad „Lilioms” bija Nacionālā teātra „grāvējs”, dziesma kļuva par zināmu pašapliecinājuma un protesta dziesmu. Bezbedīgo noskoņojumu un tā nozīmi vezelai Latvijas paaudzei mūsu publīka varēja nesaprast. Taču publīkai patika. Pat ļoti!

Sagaidīju, ka Pētera Butāna 2005. gada komponētais Friča Bārdas dzejolu cikls izraisīs kaislibas, – un tā arī bija. (Cikls komponēts, pieminot Bārdas 125. dzimšanas dienu). Man bija iespēja Rīgas Latviešu biedrībā noklausīties cikla pirmatskanojumu 2005. gada novembrī Latvijas Radio koŗa atskanojumā, bet vēl interesantāk bija to atkal dzirdēt pirms pāris gadiem Luksemburgā, Briseles latviešu koŗa dziedājumā. Biju pārliecīnāta, ka arī mēs to varam. Ja Briseles latviešu koris varēja, kāpēc gan mēs to nevarētu godam paveikt? Indras Pilskalnes dūmakainā alta balss radija attiecīgo noskoņojumu, un koris padēvās diriģentes Agitas Ikaunieces kaisīgajiem roku mājieniem. Lai gan mēģinājumu laikā bija skanējuši joki par tango, koŗi mēs neviens nebijām gatavi Ojāra Grestes pēkšņajam iznācienam no vīru rindām, uzlūdzot Ikaunieci uz deju. Diemžēl visi skatītāji neesot varējuši izbaudīt negaidīto koncerta kuplinājumu. Cikls no koristiem prasīja daudz darba – sinkopētais ritms, neierastas skaņas un nepieciešamā

atbrīvotība. Taču šķiet, ka lielākā daļa koristu guva negaidītu bauku un gandarījumu.

Koŗa sieviešu balsim pametot skatuvi, palika vīru koris. Dainas Jaunbērziņas vadībā viņi pilnasiņi un sirsniņi nodziedāja Imanta Kalniņa „Lūgšanu” un Raimonda Paula „Pacel galvu, baltā māt”. Tad vietas atkal ieņēma soprāni un alti, bet pēdējās otrās daļas dziesmas īstās zvaigznes bija bērnu koris (Jolantas Lārmanes vadībā). Varu paust tikai izbrīnu par šo bērnu pacietību, uzņēmību un klusēšanu. Daudzi skatītāji pat nenojauta, ka šie mazie bērni visu laiku sēdējuši publikas pirmajās rindās – tādu izturību līdz šim esmu redzējusi tikai Latvijas bērnu ansambļos (kur bērniem – pat starptautiskā mērogā – ir pārsteidzoši liela izturība). Skolotājas bija paveikušas milzīgu darbu! Jāņa Lūsēna/Friča Bārdas „Bērnu lūgšana” skanēja mīli un sirsniņi. Lai gan tā varbūt bija sagadišnās, ka koncertā skanēja vairākas dziesmas ar Friča Bārdas vārdiem, ir interesanti atcerēties, ka ilgus gados Melburnā dzīvoja dzejnieka dēls Zigurds (un strādāja arī ar avīzes slejām).

Katrai sabiedribai ir sava kopejā atmiņa. Daļa no tās iemiesojās koncerta trešās daļas pirmajā dziesmā. Ilggadējais Melburnas koŗa „Rota” diriģents diriģēja ne sen mūžībā aizgājušā Brisbanes koŗa „Beverīna” diriģenta Ērika Ozoliņa komponēto dziesmu „Jānu nakts” (Māras Kalējas vārdi). Šajā daļā skanēja patriotiskas dziesmas un vienīgā no vecākām dziesmām bija Vītola „Gaismas pils” Alža Sila vadībā. Specīgi skanēja Raimonda Paula/Jāņa Pētera „Manai dzimtenei” – un es nevarēju neatcerēties laiku, kad šī dziesma bija iekļauta mūsu „aizliegto” dziesmu sarakstā... Jāņa Lūsēna (Rainis) „Karoga dziesma” ir trausla un patiesa. Katram „Sprīdišu” bērnam vārdi „Klusirokas uzliekam” rāisa atmiņas par nometnes nobeigumu. Esam visi – abas „puses” – nesaraujamī savīti un savienoti. Laiks KD ka-

roga nodošanai nākamo KD rīkotājiem Adelaidē.

53.KD tuvojas beigām. Liels darbs ir paveikts un KD nākotne nodrošināta! Pirmo reizi iepazinos ar Ilzes Arnes/Andra Ritmaņa dziesmu „Daugavas krastā” (Agita Ikauniece). Sai dziesmai izskanot, klusī un neuzkrītoši korim tika izdalītas svečītes, kas tika iedegtas, Intam Teterovskim stājoties koŗa priekšā. Zāles gaismas aptumsa. Koncerta pēdējā dziesma – Mārtiņa Brauna (Rainis) „Saule, Pērkons, Daugava”. Dziedot šo dziesmu Teterovska vadībā, klūst skaidrs, kāpēc viņš Latvijā ir tik ieredzēts dirigēts. Teterovskim piemīt īpaša māksla šķietami vienkāršo Brauna dziesmu pārvērst stāstā, liktena vēstījumā, spēka apliecinājumā. Lai gan publīka vēlējās šo dziesmu noklausīties vēlreiz, koncerts beidzās, korim un klausītājiem vienojoties tautasdziesmā „Pūt, vējinī”, kāram diriģentam novadot pa pantinām.

Sadziedāšanās pēc koncerta bija lieliska iespēja visiem kopā no sirds izdziedāties. Daži būtu vēlējušies mazliet vairāk aprūnāties, bet – ja dziedāšana, tad dziedāšana. Dzestrājā vasaras nakti Sentkildas apkāme bija kļuvusi par mazu Latvijas daļu. Bet 2010. gada diena atausa karsta. KD karstākā diena. Pēcpusdienā „Rai-bā pēcpusdiena”, bet vakarā balle. Vai tad humoru var atstāstīt? Pēteris Saulītis un Ēro Pūpēdis bija sagatavojuši smalkjūtīgu, raitu un amīzantu humora virknī. Izrādās, ka kanepju maizītes satrinājušas sabiedrības morālo stāju; ka varam visas dabas likstas (Eiropas sniegus, Brisbanes plūdus un Adelaides siseņu uzbrukumu) pārvaret, rīkojot virtuālo koncertu... Arī „Bonegillas taurenīši” var nosūtīt sveicienus, nodejot „Sudmaliņas” – gan ar staigājamo rāmju palīdzību. Man vēlāk kļuva zināms, ka arī humura veidotājiem liktenis var nospēlēt negaidītus „jokus” – virtuālās pasaules vīrus bija ieskrējis vairākos datorā sagatavotajos sižetos

un pēdējā brīdī tos iznīcinājis. Taču skatītājiem no tā nebija ne vēsts, un pēcpusdienā noritēja ar labestību un gaidīto humoru. Un sarīkojums beidzās tik precīzi kā nekad! Programmā ierakstīts 14:00-16:00. Pēterē Saulīša pēdējais vārds atskanēja tieši pulksten sešpadsmitos!

Atri, ātri – uz **balli**! Man patika. Citiem bija vilšanās par salsas mūzikas trūkumu. Es nebiju paspējusi salsu iemācīties, tāpēc to īpaši nepārdzīvoju, taču citi gan... Visu vakaru Latvijas viesi – Ikauniece, Teterovskis un *Tango Sin Quinto* – un bundzinieks Eugens Balutis mūs izklaidēja. Kāda izturība! Es izbaudīju latviešu mūziku vēlā vakara garumā – dziesmas no teātra izrādēm, filmām, gan jauņās, gan mūžīgi populārās dziesmas. Apzinos, ka daļa balliniekus visas dziesmas nezināja, un tāpēc mūzika varēja šķist pasveša, bet man tā sagādāja baudu!

Jaunais gads mūs gandrīz pārsteidza – tik ātri bija pagājis šis vakars. Laimīgā kārtā Ints Teterovskis paspēja noskaitīt pēdējās minūtes, sekundes. 2011. gads klāt. Un – Lilioma dziesma: „Atkal, atkal ir debesis pušu, Atkal ielāpi jäuzliek tām./ Sanāk, sanāk, kas samaksājuši, / Zem šim baltajām akācijām. Jo tu esi dzīvs, jo tu esi dzīva, viens zirgs vēl ir brīvs.”

Kas ir šo svētku magijas noslēpums Kā tie kļuviši par mūsu **Austrālijas latviešu sabiedrības daudzinājumu?** Varbūt – droši vien – kādreiz par to interesēs kādi vēstures pētnieki. Vai tie ir Ulmaņlaiki, ko sabiedrības pamatlīcēji panēma līdz kā ceļamai zi un kas veidoja mūsu sabiedrības pamatus? Vai tie ir Juļa Ruņga pieminētie sarežģītie raduraksti? Vai tā ir Džefrijā Bleinija (*Geoffrey Blainey*) piesauktā attāluma tirannija (*tyranny of distance*)? Vai... tikai neizskaidrojums brīnumi? Citu šādu Kultūras dienu – turklāt piecdesmit trešās – pasaulē nav! Lai Lilioma brīvā vieta uz zirga nepaliek tukša!

Alberts Gaigals

Vēsturiskā Ingolštates nometne

Ingolštate atrodas Bavārijā pie Donavas, starp Nirnbergu un Minheni. Pirmo reizi tā pieminēta 860. gadā kā sādža, 13. gadu simtenī kā pilsēta. 1417. gadā apjosta ar aizsargmūriem, kas stāv līdz šai dienai. 18. gadu simtenī pasludināta par garnizona pilsētu. Apkārt pilsētai tika izbūvēti masīvi nocītinājumi ar pazemes bunkuriem un moliem, kaļavīriem kazarmas ar šaujamlūkām. Apmēram kā Daugavpils cietoksnis.

Ingolštate. Pirmās trīs ēkas, kas latviešiem tika ierādītas kaŗa laikā

liem un ukraiņiem. Tiem bija ierādītas vecās kazarmas, kas oda pēc mitruma.

Kaŗam beidzoties, no malam sāka ierasties tautieši. Trijās ēkās nevarēja saspiesīties, UNRA ierādīja pelēku trīsstāvu ēku pāri ielai, kuŗā piedereja vācu armijai. Pagāmā bija gaŗa koka baraka, tajā zāle ar skatuvi un dažāda lieluma istabas. Vācu valodas skolotājai Štrausa kundzei tur ierādīja mazu istabiņu. Otrā Pētersona jaunkundze ierikoja savu zobārstes kabinetu. Saprotams, bija arī nometnes sēžu istaba. Tur pulcējās nometnes elite.

Filistri, komilitoni, oldermani un *gaujmalietes* svīnēja svētkus, dzimšanas un vārda dienas. Bija pat sievietes, kas uz galda dejoja. Viena istaba bija atvēlēta zolītēs spēlmaņiem. Tie spēlēja uz mainām. Kad aprūķa naudas, cits sēdās vietā, un spēle bez apstāšanās ritēja tālāk. Sievas atnesa ēdienu un tiru velu. Vēl

Nometnes Pelēkā māja. To apdzīvoja 300 dvēseles

sētas pusē bija liels zirgu stallis no dzelzbetona, ar sabumbotu jumtu. Bēniņus aizsprostoja stipras dzelzs durvis. Uzņēmīgi vīri tur mucās raudzēja brāgu. Maļači puikas kaut kā bija dabūjuši atvērt durvis un piečurāja brāgu. Nekāda skāde nenotika. Iztecināja pirmās šķiras „grāvju vaimanas”!

UNRAS devas bija trūcīgas. Uzņēmīgi tautieši iegādājās sivēnus, zirgu stallī audzēja cūkas. Turpat arī nokāva... Mucās kūpināja gaļu. Tā daļa ļaužu apmierinājā izsalkumu. Vācietē no laukiem piegādāja sviestu apmaiņā pret cigaretēm. Tie, kam nebija uzņēmības, gavēja. (Turpinājums sekos)

DAŽĀDI IESPAIDI

Celū – jaunajiem

Pēdējā laikā bieži samilst runas – ko iesākt ar veciem cilvēkiem, viņi dzīvo un dzīvo un ne-grasās mirt nost. Ari tāds Hausmanis, piemēram, – laiks būtu aplust, bet viņš iet uz teātriem, skatās izrādes un vēl raksta! Senos laikos, kā stāstīts pasākās, situācija bija vienkāršāka: tādu onkuli ragavīnās iekšā, uz mežu prom, un lieta darīta! Nav jau tik traki, ka ekonomikas speciālisti grāsītos kādu tīšā prātā galēt nost, bet neatrisināma problēma ir un ir: vecajiem cilvēkiem jāmaksā pensija, un kur lai tam nēm naudu? Jauni cilvēki ar bērniņu laišanu pasaulei neaizraujas: būs jākopī, būs jārūpējas, būs jābaro, izdevumi augs, valsts šajā ziņā nav pretimnākoša un nekādu drošu pabalstu par bērniņu audzināšanu nesola, tāpēc daudzi jaunieši aizbrauc uz Īriju, uz Angliju, pat uz Austrāliju.

Taču pēdējās nedēļas biju divu patīkamu notikumu liecinieks: vismaz teātri apliecina rūpes par jauno paaudzi. Gan Nacionālajā, gan Dailē nule notikušas divas tieši bērniem domātas pirmzādes: Nacionālajā - Astridas Lindgrēnes un Stefana Jētestama luga „Karlsons, kas dzīvo uz jumta” un Dailē pēc Jāņa Grīziņa romāna „Vārnu ielas republika” veidotās Lauņa Gundara lugas izrāde.

Mani šīs izrādes raisīja patiesu prieku, jo lielie teātri mūsu bērnus pēdējā laikā atceras reti. Es atminos kādreizējo Jelgavas teātri – katrai sezonai tajā bija kāds bērniem domāts darbs. Sešdesmitajos – septiņdesmitajos gados bērnu intereses apmierināja Jaunatnes teātris. Tagad – nekā, un ir labi, ka vismaz reizi gadā teātri atceras savus mazos draugus. Tie patiesām ir krietni draugi: abu izrāžu zāles bija pilnas ar bērniem, un viņu čelas un aktīvā līdzdzīvošana izrādēm radīja īpašu pacilājošu jutošu. Kādreiz esmu par to jau rakstījis: mani iepriecina vecāku rūpīgā attieksme pret mazuljiem, uz izrādi viņi atnāk sa-posti kā uz svētkiem. Un tie arī ir svētki, jaunajās kleitīnās tērptās meitenes var justies kā īstas princeses. Kur citur lai izbaudītu šo sajūtu, ja ne teātri?

Mani iespaidi par izrādēm ir atšķirīgi. „Karlsonu, kas dzīvo uz jumta” Nacionālajā teātrī iestudējis viesrežisors Mārtiņš Eiche, kas ieņēmis prātā, ka izrāde jātai-sa nu apmēram trīsgadīgiem skatītājiem. Lidz ar to zālē ir daudz kānadas: sanēšana, ālēšanās, jandā-lešanās, un lugā tēlotie notikumi aiz ārējās kānadas un nīrboņas pa-zūd. Interesanti, ka šajā izrādē bez galveno lomu tēlotajiem – Mārtiņa Egliena (Karlsone) un Artura Krūzkopa (Brālītis) neviens cits aktieris prātā nepaliek. Šajā ziņā traucē arī lomu pārveidojumi – Bokas jaunkundze nu ir pārvērsta par Bokas kungu, bet aktieri, kas lomu tēlo, nekā interesanta tajās atrast nevar, savukārt Daigai Gaismiņai jātēlo jauneklis Pelle. Ari citi Nacionālā teātra aktieri izrādē pazūd, jo ar ālēšanos neko interesantu radīt nevar. Režisoram vadīzēja iegaumēt pamatatzinu: bērni ne tikai grib redzēt ārēju nīrboņu, bet vēlas izrādi saprast un dzīvot tai līdzi.

Es atceros, ar kādu interesu mans

trīsgadīgais krustdēlinš no Vācijas Kristofers sekoja līdzi Dz. Belo-grudova iestudētajai brāļu Grimmī pasakai „Sniegbaltīte un septiņi rūķiši”. Pēc izrādes puika ie-saucās: „Onkol Viktor! Skatīsi-mies vēlreiz!” Pēc Karlsona izrādes ir citādi: mazie bērni gan izrāda prieku, bet pieaugušie noliedzoši purina galvu. Tas rausis ir piede-dzis!

Citāda sajūta ir Dailē. Kaut gan tūliņ jāuzdod jautājums: „Kur Rīga ir Vārnu iela?” Nez vai kāds atbildēs. Pa Vārnu ielu taisnā celā

redzētas auklas, bet sētsvidū uz priekšu un atpakaļ tiek dzenātas un bīditas „miskastes”. Precīza darbības vieta, piedevām viss iz-vietojums ir mākslinieciski pa-matots, jo tajā skatāmies kā dzīvā gleznā. Izrādes scēnografs daudzējādā ziņā nosaka aktieņu dar-bibū: tik tiešā un precīzā vidē arī aktieņu darbībai jābūt nevaino-jami patiesai un īstai.

Un te nu jāuzteic izrādes reži-sore Laura Groza, kas ar patiesu atbildības izjūtu kērusies pie Vārnu ielas zēnu un meiteņu ikdie-

"Vārnu ielas republika" Dailes teātrī. Divdesmitā gadsimta sākuma bērnu rotaļas tipiskā ārpilsētas pagalmā ar šķūnišiem, malkas grēdām, īstu peļķi

Foto: Gunārs Janaitis

"Vārnu ielas republika" Dailes teātrī. Izrādes varoņi ar sajūsmu notiesā pa kūkas gabalam.

Foto: Gunārs Janaitis

no Tallinas ielas var aiziet līdz Grīzinkalnam, un to jau nu gan katrs zinās! Kādreiz uz turieni brauca tramvajs, un arī izrādē tas divas reizes pāri skatuvei pārbrauc. Grīzinkalna apkaimē tolaik bija vienkāršo cilvēku, strādnieku rajons, kādreiz to saukāja par Griščeni, taču gluži tā jau nav, ka tur būtu dzīvojuši tikai melnā darba darītāji, jaunību tur pavadija Lilita Bērziņa, arī Velta Line. Un kāpēc lugā minēta Vārnu ielas republika? Tāpēc, ka turienes puikas pulcējās kopā, spēlējās, blēnojās, sprieda arī par dzīvi, un te viņi jutās kā savā republikā. Zēni bija sadalījušies vairākās grupās, vienā no tām apvienojās republikā, otrā – indiāni, tās savstarpejī strī-dējās, pēc laika izlīga un sniedza vieni otriem roku.

Visu par izrādi sīki izstāstīt būtu grūti, tāpēc gribas pasacīt ti-kai pašu būtiskāko. Vispirms uz-manību saista Mārtiņa Vilkārša veidotā scēnografija jeb skatuves iekārtojums. Tas ir precīzi rakstu-rots kāda pagalma atveids – abās skatuves pusēs daudzstāvu nami, dibenplānā koka mājēle, aiz tās skurstenis, kas visu laiku veļ dūmu mutuļus, bet iekšpagalmā – malkas šķūnis, veļas žāvēšanai pa-

Domāju, kuŗu aktieri īpaši

izcelt. Izrādē viņu ir daudz – re-publikāni un indiāni – kopā des-mit jaunieši, un atliek priecāties par to, cik daudz jauku jauniešu patlaban ir Dailes teātra ansam-bli un ka viņu vidū kā krāšņa ma-gone zaigo Kristīne Nevarausta Mices lomā. Meitene Vārnu ielas kompanijā uzaugusi, un viņas sapnis ir viens – lidot!

Viena Kopenhāgena un divas lugas

Kopenhāgena, protams, ir viena, to zina katrs, bet lugas, kuŗu virs-rakstā iekļauts Dānijas galvas-pilsētas vārds, – vismaz divas. Februārā beigās Jaunais Rīgas teātris sāka rādīt I. Olingerēs iestudēto angļu rakstnieka Maikla Freina lugu „Kopenhāgena”, kuŗā no-tikumi risinās 1941. gada rudenī, kad pie kvantu fizikas pamat-līceja Nīlsa Bora vizītē no Vācijas ierodas viņa bijušais students Ver-ners Heizenbergs, kas kļuvis par izcilu atomfizikas pētnieku. Sākas viņu dialogs par cilvēces vēsturē ārkārtīgi svarīgu problēmu: būt vai nebūt atombumbai?

Savulaik arī Mārtiņš Zīverts bija uzrakstījis lugu „Kopenhāgenas dialoga”. 1978. gada 7. de-cembrijā man adresētā vēstulē drā-matikis rakstīja: „... gluži nemanot bija uzkrājies noderīgs materiāls lugai „Kopenhāgenas dialoga”, ko esmu sācis atkal rakstīt. (Šis dia-loga norisinās 1941. gada septem-bri, kad kodolenerģija bija atom-fiziku monopolis, politiķi to vē-nebjā sagrābuši savos nagos.)”

Pēc gada rakstītā vēstulē Zīverts ziņoja: „Pabeidzu arī sasoditi ne-iespējamu lugu, jo iztērējās vis-maz 10 normālu lugu papīra de-va. Stokholmā sarīkoju „izrādi”, bez nekā: bez kostīmiem, bez gri-ma, bez rekvizītiem, bez skatuves, spēlmāniem eksemplāri rokās. Skatītājus iepriekš brīdināju: šī spēle nav jāpārdzīvo, tā jāsaprot.” Nedaudz līdzīgi Zīverta lugas „Kopenhāgenas dialoga” lasījums notīka pavisam nesen – pirms pāris nedēļām – 24. martā Rīgas Latviešu biedrības Līgo zālē. Pre-cīzāk šo lasījumu gan būtu dēvēt par izrādi, ko iestudējusi režisore Anna Eižvertiņa. Redzējām pro-fesora Kristjana viesistabu, tur riteja sarunas un disputi, runā-tāji sēdēja pie galda, pa reizei malkoja kafiju, piecēlās, aizgāja vai atkal atgriezās, un mēs nemaz lāgā nepamanījām, ka viņi rokā tur lugas eksemplāru un ik pa brīdim tajā ieskatās.

Ar režisores Eižvertiņas pūlēm un aktieņu patieso darbošanos, manuprāt, skatītāji un klausītāji varēja iepazīt šo Zīverta lugu, kas Latvijā nekad nav izrādīta, bet kas godam stājas līdzās Maikla Freina drāmai „Kopenhāgena”. Atšķirība tikai tā, ka Freina luga izrādīta dažādos Eiropas teātros, bet Zīverta darbs bijis spiests dzī-vot vienīgi grāmatas vākos. Inte-resanti ir arī tas, ka Zīverta luga sacerēta divdesmit gadus pirms Freina lugas parādīšanās. Gan Zī-verts, gan Freins „Kopenhāgenu” iecerejuši kā intelektuālas ievir-zes kamerlugu, – Freina lugā dar-bojas trīs cilvēki, Mārtiņš Zīver-ta lugas personu skaits ir par vie-nu lielāks, bet pats interesantā-kais ir tas, ka centrālie tēli abu autoru lugās ir vieni un tie paši, arī darbības norises laiks un vie-ta – tā pati. Sarunas rāsās 1941. gadā hitleriešu okupētajā Ko-

dalībnieki ir izcilais kvantu fizi-kas pamatlīcejs Nilss Bors, ko Zī-verts nosaucis par Kristjanu B, un viņa sarunu biedrs ir no Vācijas iebraukušais atomfizikis Verners Heisenbergs, – Zīverts viņu dēvē par Valteru H. Sākas saruna par vienu no sarežģītākajām problē-mām: vai zinātnieki drīkst strā-dāt ar pētījumiem, kuŗu rezultāts var atnest milzīgu postu cilvēci?

Zīverts min indigās gāzes autoru Oto Hānu, pēc kurā atklājumiem Pirmā pasaules karā laikā bojā gāja daudzi tūkstoši nevainīgu cilvēku. Un tādas pašas dilemmas priekšā Zīverta lugā nonākuši viņa varoņi. Valters Vācijā vada pētnieku grupu, kuŗas darbs ir saistīts ar atombumbas radīšanu, bet cita grupa, ko var ieteikt par zinātnes pāvestu dēvētais Kristjans – īstenībā Nilss Bors, darbojas ASV – Čikāgā. Ko darīt? Kur ir izeja? Par to liek domāt Zīverta luga, jo zinātnieki karā laikā nav vairs neatkarīgi cilvēki, bet ir pakļauti diktātūras varai, un Heisenbergs profesora mājā ierodas, gērbies vācu militārista mundieri, jo tobrīd ir – majors. Ko darīt?

Valters. „Vai nu mēs atsakāmies pavēli izpildīt...”

Kristjans. „Tad jūs nodos kaŗa tiesīsi.”

Valters. „Vai arī pavēli sabotē-jam.”

Kristjans. „Tad jūs nobeigs kon-centrācijas nometnē.”

Un īsi pirms Zīverta lugas „Kopenhāgenas dialoga” beigām Kristjana kalpone – īstenībā palī-dze Petra pauž negrozāmu pa-matatzīju: „Neutronu lavīna ir sākusi velties, un nekāda vara to vairs neapturēs.” Kopš bērnī-bas atceros, ka vācu laikā avīzēs pavīdēja vārdi par teiksmainu brīnumuieroci, kas karā notiku-mus pavērsišot citā virzienā. Kas tas par ieroci, toreiz nebija ne jausmas. Vācieši kapitulēja, līdz lolotajai atombumbai nenonā-kuši, toties 1945. gada rudenī tā sprāga Hirosimā, paņemdamā līdz simtiem tūkstošu dzīvību.

Tāpēc jau 1941. gada septembrijā Kopenhāgenā diskutēja un strīdējās Nilss Bors un Verners Heisenbergs. Tagad mēs dzīvojam citā laikā, kas pārbaigās dažādām problēmām, taču Zīverta luga uz tām liek paraudzīties no mūs-dienu viedokļa. Un problēma ar-vien vēl tā pati – par zinātnieku atbildību cilvēces priekšā.

Tajā marta vakarā Rīgas Latviešu biedrības Līgo zālē skatītāji ar neatslābstošu uzmanību sekoja līdzi divu zinātnieku – Nīlsa Bora un Vernera Heisenberga dialogam. Taja ieklausīties lika Juris Lisners un Dainis Sumišķis. Zī-verts „Kopenhāgenas dialoga” ie-viesis vēl kādu tēlu – Anniju M, kas ir izcilā fiziķe Lize Meitnere un ko lasījumā spilgti un aizrau-tigi atveidoja Lolita Cauka.

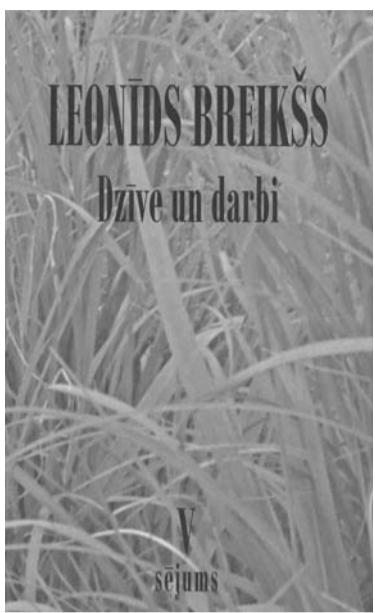
Tai vakarā dzīvojām kopā ar Mārtiņu Zīverta lugas tēliem, un sirdi pildīja gandarījums par to, ka mēs nepavisam neesam nekādi provinciāli un ka Mārtiņš Zīverts uzrakstījis lugu, kas droši stājas līdzās Maikla Freina darbam. Man turklāt šķiet, ka Zīverta luga ir labāka.

Zēl, ka „Kopenhāgenas dialoga” izrādē – lasījumā kļat nevarēja būt Ilze Zīverte, nākamajā vakarā izdevās tikai pa tālrundi sazināties.

Viktors Hausmanis

SVĒTS MANTOJUMS

L. Breikšs. Dzīve un darbi, V sēj. Sast. I. Bērsons un M. Bisters

Savās domās un darbos esiet
Mūžīgās
Latvijas laudis.
L. Breikšs. Dzīve un darbi, V, 322

Grūti, gausināti (1998 – 2010), tomēr piepildījies viens no mūsu lielveikumiem literārā mantojuma apgvē. Ilgoņa Bērsona un Mārtiņa Bistera sastādījumā iznākuši Leonīda Breikša Raksti piecīs apjomīgos sējumos.

No pugadīsimta aizmirības augšāmcēlies dzejnieks, par kurū Modris Zichmanis pamatojis secina: „Ja Breikšs būtu uzrakstījis tikai vakarjundu „Svēts mantojums”, „Latvieša ticība” un „Lūgšana”, arī tad viņam būtu mūžīga vieta mūsu vēsturē un kultūrā, tautas sirdi” (1, 6).

Taču paveikts, izrādās, ir krietni vairāk, nekā varējām iedomāties, pat it kā gana labi pazīstot L. Breikša dzejas grāmatas. Jaunumi, pārsteigumi atrodami ik sējumā. Piemēram, gandrīz pusī 2. sējuma veido dzejdarbi, kuŗu nav L. Breikša grāmatās – „Dziesmas un lūgšanas”; ar interesu var lasīt jaunības romānu „Maldugunis” un savulaik pretrunīgi vērtēto publicistisko apcerē grāmatu „Mūsu ģimene” (3. sēj.); 4. sējums iepazīstina ar prozas darbiem, kas tāpat palikuši izkaisīti periodikā; visbeidzot, 5. sējumā rodama daļa dzejnieka publicistikas, ideoloģiska rakstura darbu, nedaudzas vēstules, kā arī I. Bērsona 2008. gada jaunatradums archīvā – 24 nezināmi (!) L. Breikša dzejoli.

Rakstu vērtību, saikni ar mūsdienu audzēm pastiprina vēl vesela virkne materiālu. Tie, protams, vispirms ir komentāri, tuvinieku un likteņbiedru atmiņas, M. Bistera izstāstītais mūžastāsts (B. Cimermanes literārā versija). Jaunas lappuses tam visam pievieno dažs kāda dzīves posma pētījums (J. Polis), vairāki veltījumi, tāpat L. Breikša darbu vērtējumi – gan pirmskaņa Latvijā, gan trimdā, gan nesen Latvijā tapušie. Visiem tiem sava neatkarīgums svars. No jaunākajiem (pirmiespiedums; apcerē rakstīta 1999) sevišķi atzīmējams J. Čākura pētījums „...kā balsij pakal, atbalss nāk” (1), kurā vērtēta L. Breikša dzeja „laika ielocē”, un Indras Gubiņas dziļā eseja „Mūžīgie mūžības jautājumi

Leonīda Breikša dzejoļos” (1994).

Tādējādi var teikt, ka Leonīda Breikša dailrade lielā mērā ir izvērtēta. Tā tas tiešām ir. Un tomēr sakāms būtu vēl tik daudz! Iepazīstot visus piecus sējumus, pamatsecinājums ir šāds: kopā ar talantīgo veiku mu būtu vēlreiz jārecenē vesels likteņgriežu laikmets, kas, protams, nedaudzās lappusēs ir pilnīgi neiespējami... Tomēr dažas piebildes nepieciešamas, lai saprastu, kāpēc ne viena vien „L. Breikša grāmata (arī 5. sējums – I.A.) ir aktuāla arī divdesmit pirmā gadīmā sākumā” (3, 446).

Īsākā iespējamā atbildē: tāpēc, ka visi lielie mežgli joprojām tiek raisīti vai vēl raisīmi. Gan cilvēka, gan tautas dzīvē. Ass polemikis, augošs aforistiskas izteiksmes meistars – L. Breikšs arī šodien rosina domāt, precīzēt, iebilst, turpināt jau citā laikmetā. 5. sējumu lasot, visbiežāk šķiet: tas taču nupat trāpīgi pateikts! Daži piemēri.

„...mēs izmirstam” (142)/; „ir valdījusi tīri neticama atsevišķu cilvēku un atsevišķu grupu ieraušanas un pat laupīšanas tieksmē” (76)/; „Godigs. Šo vārdu viņi stiep kā gumijas olekti un, ja vajadzīgs, izstiepj kilometriem garu, lai apvilktu apkārt saviem salaupītiem īpašumiem” (237)/; „Labklājība nav kaut kādas atsevišķas laužu sugars priekšrocība, vismaz mūsu tautā tas tā nav un nebūs, kamēr dzīvos latviešu taisnības gars” (253) /; „Tagad miljoni lēkā ap mūžīgās jaunības elku dievu” (331) /; šķietami modernais cilvēks „zina, ka arī šī valsts ir radīta tikai viņa ērtībām” (69) /; neatkarības attaisnojums ir „jaunas gara vērtības” (165) /, bet „... var puslīdz mierīgi sacīt, ka mūsu zemes bagātajiem visbiežāk [...] ar tiešu kultūras atbalstīšanu nav nekāda sakara” (166) utt. Viņš noraida „partiju netīrās būdas” (62), „brīvības neprātu” (70) un nemitigi atgādina galveno – tautas dzīvibū un valsts neatkarību.

Būtībā mēs redzam, kā izaug un zarojas „Lūgšanas” domas, bažas, priekšnojautas. Nereti tās ir kaislibas un gaišredzības zīmogotas. L. Breikšs neatlaidīgi runā par to, ka „visas pasaules tautas gatavojas kādam lielam pārbaudījumam”, kur izšķirsies „tautu neatkarība un patstāvība” (87), un – „ko mēs, latvieši, iesāksim tajās dienās, kad mūsu valsts būs nozudusi no Eiropas kartes?” (87).

Šī lielā neviltotā sāpe izskaidro, kāpēc „L. Breikšs kļuva par autoritārā pārvaldes principa propagandētāju” (452). Vēl vairāk – par vienu no redzamiem jaunā režīma ideologiem. Viņa cerības saistīs ar augošu tautas vienprātību, savu dzīvibas spēku stiprināšanu jauna saimnieciska uzplaukuma apstākļos, jo dzejnieks apjauš, ka driz „būs jaizšķīr jautājums par to, vai mūsu valstī būt vai nebūt” (162). Nav apšaubāms, ka gan bažām, gan cerībām ir pamats,

un L. Breikša spēks, viņa „lāča ausis” ir kaismīgs rakstnieka vārds.

Taču mēs zinām to, ko nevarēja zināt jaunais Leonīds Breikšs: visas 20. gadsimta gaitas aizas, dangas un likločus. Nenovirzoties vēsturiski politiskās diskusijās, varam secināt, ka vismaz divas izteiku un pārspriedumu grupas joprojām noraidāmas. Atkal jāteic, ka piecos sējumos šādu lappušu un rindkopu nav daudz, taču tās nav noklusējamas.

Pirmā saistīs ar demokrātijas pretstatīšanu tautas uzplaukumam, ar līksmību par to, ka „izklidinātas sagandētā demokrātisma elka kalpotāju draudzēs...” (121) un reizēm ar gluži reliģisku ekstazi, runājot par vadoni un vadonību, sevišķi pirmajā posmā, pēc 15. maija apvērsuma. „Viņš nāca kā pestīšana...” (147), „tikai Dievam un Vadonim paklausīja latviešu tauta” (349) u. tml. Šīs noskaņas kulminē svētku uzvedumiem rakstītajos tekstos, kuros dzejnieka savdabīgo poētiku parasti aizstāj vispārīgi cildinājumi.

Otrā nepieņemamu, neprecīzu izteiku grupa saistīs ar visu valsts nelaimju un pat pasaules likstu ekstrapolāciju, pārnešanu uz demokrātiskajiem spēkiem, sevišķi uz Latvijas lielāko partiju – sociāldemokratiem.

Abos gadījumos izteiksme – arī bezmaz pravietiska – klūst pilnīgi nieiederīga, poētika atklāj bīstamu vienpusību, proti, tāda ievirze – cerot vienot, šķēl! Iši: citādomājošie apzīmēti kā „gaisa jaucēji un tumsas apustuļi” (286); sociāldemokrātu 1905. gada karogs – kā „asiņaina lupata” (122); bēgļi no Austrijas pēc fašistiskā puča interpretēti kā „svešas zemes izdzītīji”, mums pat naidīgi (89); „zaļoksnējo koku skaits latviešu birzē” saplokot, jo to vietā „stājas no svešatnes ieklidusi pundūrkoku cilts” (142); pat prese savā darbā iesaista kādus neidentificētus „nenosakāmas tautības līdzstrādniekus” (?! – 245) u.t.jpr.

„Tikai neļaujiet vairs brīvību tiem, kurus esat savaldījuši!” (124) iesaucas dzejnieks jau trešajā dienā pēc apvērsuma, kad neviens vēl pēc tiesas un taisnības nav sodīts... Un tuvu ir gadi, kad liela daļa no viņiem cīnīsies par savu tautu un zemi, dosies Golgatas ceļā uz Austrumu un Rietumu leģeriem, Latvija vai trimdā iestāsies par Latvijas neatkarības atjaunošanu.

Par daudzām citām lappusēm visos sējumos var atkārtot A. Johansona teikto ne tikai par L. Breikša dzeju, proti, ka „tā bija īsta: kā viņa patriotism, tā pamatos gaišais pasaules uzskats gan atbilda „laikmetīgām” prasībām, taču to nenosacīja konjunktūra” (428). Aizrautīgus vārdus viņš atrod, runājot par jaunatnes lomu, ģimeni, cilindinot ticības spēku un darbā tikumu, aicinot cilvēkus visu mūžu kalt un veidot sevi. Līdzās patriotiskajai stīgai šī ir otrs spēcīgākā arī 5. sējumā –

aicinājums pilnveidot – sevi.

„...uz zemeslodes ir veseli 2000 miljoni cilvēku. Tos visus izlabot nekad nevarēs: arvien jauni dzimst klāt.

Bet pašam sevi labot ir iespējams” (184).

Varam pasmaidīt. Bet vai gan šodien, kad esam gandrīz četrreiz vairāk, nav spēkā tas pats?

L. Breikša talants auga un plauka agri. Nu piecos sējumos labi redzams, kā mainās viņa poētika, parādās jaunas meistarības šķautnes. Redzam arī to, ka jaunam dzejniekam, prozītam krājas skices, sagataves – kā tādi pakāpieni uz augstākām virsotnēm

Viņa spēks sākumos ir liriķa tiešums, dedzība, sirsnība. Negaidīti brižam nāk prātā jaunais Ojārs Vācietis. Vai tā ir novadnieku nejauša sasaukšanās, abu jaunība un temperaments, agrīnā jeseņinākā stīga? Nemīnēsim.

Jau drošāk pasakāms: Leonīda Breikša stāsti, prozas stila meklējumi bijuši auglīgi viņa jaunības drauga Arnolda Jansona (1912 – 1991) Gulagā un izsūtījumā tapušajā prozā, sevišķi romānā „Ciklons tuvojas”.

„Sie pieci sējumi, redzams, nebūtu tapuši bez Mārtiņa Bistera pašaizlīedzības mūža garumā; „Savu dzīvi esmu veltījis, lai apzinātu, iegūtu un izdotu Leonīda literāro mantojumu” (5). Par tāda darba grūtumu, pat drāmatismu arī jaunākajos laikos pārliecinoši pastāstīts M. Bistera apcerē „Par Breikša archīva likteni”.

Par Rakstiņiem pateicība pieņākas arī Ilgoņa Bērsona pētnieka pieredzei un neatlaidībai.

Var tikai kārtējo reizi pabrīnīties: mums vārdos ir tik daudz patrioto, bet tik maz viņu bieži bijis dzejnieka Raktu atbalstam!... Bet kuš kuļu tad te šoreiz balsta?

„Dzīve un darbi” veidotī rūpīgi; arī drukas velnīnam lappusēs nav ļauts daudz lēkāt. Te pieminamais misēklis ir triju darbu atkārtošanās: apcere „Modernie cilvēki” (5, 66; arī 3. sēj., 223; dažas jaunas rindas tikai nobeigumā); 2. sēj. divreiz lasāma „Rudens dziesma” (143. un 251.lpp.); 2. sēj., 181. lpp. publicētais dzejolis prozā „Kurp ved mūs dienas šīs?” atkārtojas 4. sēj. 210. lpp. Pieļauju, ka dažkārt mulsinājusi autora iecere, veidojot jaunas grāmatas kompozīciju.

Pārpratumu var radīt arī M. Bistera citētais Arnolda Jansona atmiņu fragments par L. Breikšu vairāku lappušu garumā (4, 527 – 530) no it kā nepublicētas 7. grāmatas; patiesībā tas ir publicēts A.Jansona Rakstos (R, Valters un Rapa, 2006, 5, 200 – 203).

Kopumā par spēcīgākajām L.Breikša lappusēm joprojām varam teikt to pašu, ko dzejniece Valda Mora trimdā 1980. gadā likusi sacīt Gulaga ieslodzītajam (4, 533):

Citreiz – to jums gluži klusi teikšu –

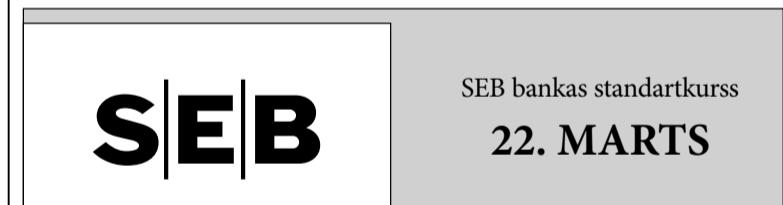
Visi sākam vienu dziesmu dūkt...

Vai pie jums vēl Leonīdu Breikšu

Piemin vēl, kad ticības sāk trūkt?

Tā dziesma, protams, ir „Svēts mantojums”. Ūn jautājums neapklust: vai šī zeme joprojām ir mūsu mantojums? Ūn vai svēts? Ūn vai mantojums ir tikai zeme?

Imants Auziņš

Valūta	Banka pērk	Banka pārdom	LB kurss
AUD (Austrālijas dolārs)	0.4923	0.5123	0.497 *
BGN (Bulgārijas leva)	0.3527	0.3727	0.359 *
BYR (Baltkrievijas rublis)	9.90E-05	0.000169	0.000164 *
CAD (Kanādas dolārs)	0.4994	0.5194	0.506 *
CHF (Šveices franki)	0.5427	0.5617	0.548 *
CZK (Čehijas krona)	0.02845	0.02965	0.0288 *
DKK (Dānijas krona)	0.09372	0.09652	0.0942 *
EUR (Eiro)	0.7033	0.7153	0.702804 *
GBP (Lielbritānijas sterliņu mārciņa)	0.7999	0.8259	0.804 *
HKD (Honkongas dolāri)	0.06231	0.06551	0.0636 *
HRK (Horvātijas kuna)	0.0932	0.0992	0.0952 *
HUF (Ungārijas forints)	0.002519	0.002699	0.00258 *
ISK (Íslandes krona)	0.003278	0.004478	0.00435 *
JPY (Japānas jēna)	0.006012	0.006312	0.00613 *
LTL (Lietuvas lits)	0.2024	0.2084	0.204 *
LVL (Latvijas lats)	1	1	1 *
NOK (Norvēģijas krona)	0.08815	0.09155	0.0892 *
NZD (Jaunzēlandes dolārs)	0.3586	0.3786	0.364 *
PLN (Polijas zloti)	0.171	0.181	0.173 *
RON (Rumānijas leja)	0.1636	0.1776	0.169 *
RUB (Krievijas rublis)	0.01715	0.01815	

REDAKTORE AIZIET MŪŽĪBĀ

*Brigita Liepiņa, dzim. Slociņa, * 1930. g. 30. jūlijā Daugavpilī, † 2011. g. 16. martā Melburnā*

Šī gada marts bija nelaimīgs mēnesis ārzemju latviešu žurnālistikai: Sidnejā zemes gaitas izbeigusi mūsu korespondente, zinotāja par Austrālijas latviešu sabiedriskās un kultūras dzīves norisēm Elga Rodze-Kisele, dzejnieces vārdā Elga Leja, bet Melburnā – bijusī nedēļas laikraksta *Austrālijas Latvietis* redaktore Brigita Liepiņa, kurās meita Valda publicējas arī mūsu laikrakstā. Šoreiz daži vārdi Brigitas Liepiņas piemiņai.

Nesenā, sešus gadus ilgusi *Austrālijas Latvieša* redīgēšana, neapšaubāmi, bija vainagojums Brigitas Liepiņas visu mūžu veiktajam daudzpusīgajam sabiedriskajam darbam. Kad vecums beigās pieveica izdevēju un redaktori Emīlu Dēliņu,

kuča rokās avīze noturējās visu 20. gadsimta otro pusi, un dažus gadus vēlāk arī redaktora darba pārņēmēju Evaldu Paeigli, B. Liepiņa pakļāvās izdevēju kopas lūgumam un spiedienam un kļuva par *AL* redaktori. teikdama: „Bez avīzes taču nevaram palikt.” Līdz tam viņas vienīgā pieredze žurnālistikā bija bijusi latviešu valodas radio raidījumu sagatavošana un vadišana meitas Valdas promenes reizēs 3 ZZZ raidstacijā, kā arī raidījumu uzsākšana 3 ZZZ radio. Pēc *AL* redaktores darba izbeigšanas viņa vēl labu laiku palīdzēja ar avīzes ekspedīciju.

Brigita Slociņa dzimus Dauņavpilī, pamatskolu beigusi Latvijā, vidusskolu – Vācijā, universitāti – Austrālijā. Bija

precējusies ar Elmāru Liepiņu, ko Austrālijas latviešu sabiedrība vislabāk atceras kā čellistu, kādreiz tās sarikojumu kuplinātāju. 1964. gadā B. Liepiņa beigusi Melburnas universitātes Tautsaimniecības fakultāti ar bakalaura gradu, 1968. gadā ie-guvusi diplomu datorzinātnēs Karaliskajā Melburnas tehnoloģijas institūtā. Ilgāku laiku viņa strādājusi par programmētāju lielā tekstifirmā, vēlāk bijusi lektore elektronisko skaitlo-tāju lietošanā tautsaimniecībā Praranas augstskolā. 1977. gadā ieguvusi maģistra gradu bizne-sa administrācijā.

Jau austrāliskā maizes darba gados B. Liepiņa brīvajā laikā, ipaši nedēļu nogalēs, daudz bija redzama latviešu sabiedrībā.

Viņa dziedāja jauktajā kori „Rota”, bija kasiere sestdienas skolas vecāku padomē, kopš 1974. gada bija korporācijā Zinta, bija biedre Latviešu preses biedrības Austrālijas kopā. Kad 1974./75. gadā Austrālijas kreisā Vitlama valdība atzina par likumīgu Latvijas iekļaušanu Padomju Savienībā, B. Liepiņa aktīvi atbalstīja baltiešu protesta akcijas, kas vainagojās ar strādnieku valdības gāšanu un Vitlama lēmuma atcelšanu. At-modas laikā viņa aktīvi piedalījās visās demonstrācijās un atbalsta akcijās un organizēja humānās palīdzības saiņu sūtīšanu uz Latviju.

Lai vērtīgam mūžam tagad seko salda dusa!

Eduards Silkalns

IEVĒROJAMI NOTIKUMI UN SATRICINĀJUMI

Mīliga pavasaņa saule glāstīja mūsu Brīvības piemineklī, kad pie tā **16. marta rītā** no Doma baznīcas dievkalpojuma gājienā nāca saujiņa veco legionāru un kāds tūkstotis viņu atbalstītāju. Kā tas pēdējos gados parasts, viņu gājienu ar sarkanbalt-sarkaniem karogiem no abām pusēm ieklāva nacionālie jaunieši. Un starp nācējiem un mālas stāvošajiem ziņkārīgajiem, kuru vidū parādījās arī bļaurīgi „antifaisti”, bija policijas kordoni, kas, gājienam krustojot Aspazijas bulvāri, ziedu nesējus ievirzīja dzeltenas metalla sētas iežogojumā, kas sniedzās gan drīz apkārt piemineklim.

Veco legionāru vairs nav daudz. Vēl gadu desmits, un viņi būs tikpat kā izgaisuši, kā to par veciem kaļavīriem kādreiz teica slavenais amerikānu ģenerālis Makartūrs, imperiālistiskās Japānas sakāvējs, demokratizētājs un pasargātājs no Stalīna imperiālistiskajiem plāniem.

Aizmirstībā ieejošais Otrais pasaules karš gandrīz katrai tau-tai nozīmē kaut ko citu. Latvijas valstij tas atnesa drausmīgu nelaimi, no kuras tā vēl ilgi nebūs atkopusies. Ideoloģiski par legionāriem ir sarunātas un sarakstītas dažnedažādas lietas. Latvijas politiķi, kuri stiņā puse nekad nav bijusi specīga pašaspīņa, dažādi ir laipojuši arī ap 16. marta jautājumu. Politiki šeit le-gionāru jautājumā vienmēr ir norūpējušies, ko par to domā pasaule, kā izvairīties no kontro-versijām, kas saistītas ap SS jautājumu, naciķiem un fašistiem. Un, jo vairāk viņi ap šo jautājumu savā mulsumā mīnājas, jo pasaulei tas izskatās aizdomīgāk. Protams, neklusē Kremļa bazunes, bez mitas taurējot, ka Latvijā atdzimst fašisms. Bet kā te var atdzimt kaut kas tāds, kā te nekad nav bijis.

Taču katram krievam, kam skaidra ir Krievijas ģeopolitiskā pasaules izpratne, vienmēr ir bijusi pārliecība, ka igauņi, latvieši un lietuvieši ir fašisti. Tāpēc, lai arī šeit dzīvojošie krievi par tādiem neklūtu, viņiem ir braši jānostaņas pret fašistiem.

PSRS politiskā žargonā fašisti bija visi, kas nostājās pret komūnismu, noraidīja to. Legionāri, kas pret padomiju nikni cīnījās ir un tikai var būt fašisti.

Šī krievu „loģika” savā ziņā ietekmē arī latviešu politiku izturēšanos. Viņu lielākā daļa nevērs valā muti, lai droši un paš-apzinīgi teiktu, ka leģions cīnījās pret komūnistu launuma imperiju un centās novērst tās atgriešanos mūsu zemē. Šis ir jau-tājums nevis par to, ar ko viņi cīnījās, bet gan pret ko cīnījās. Ja Rietumu sabiedrotie nejūtas kompromitēti, ka viņu ieroču brāļi bijuši Stalīna kaļapulki, ka viņi cīnījūs kopā ar ideo-loģiski un morāli nepieņemamiejiem kaļabiedriem, kāpēc tad latviešiem un igauņiem vaja-dzētu pārmest līdzīgu rīcību? Ne Rietumi, ne mēs šajā ziņā neesam izvēlējušies labus sabied-rotos, bet, ja vienus par to neno-soda, tad nevajadzētu nosodīt otrs. It sevišķi tagad, kad pasau-le sākusi saprast, ka starp Hitlera un Stalīna rīcību īaunumā un mežonībā droši var vilkt vien-līdzības zīmi. Abos gadījumos bija skaidri redzams, ka te izvē-lēts celš, kur mērķis attaisno līdzekļus. Legionāri cīnījās kā godīgi, varonīgi kaļavīri. Lai arī apgērbs nebija pareizs, pati ciņa viņu godu neaptraiņa.

16. marta atcere šogad notika bez nopietniem incidentiem. Pat parastā „antifaisti” klaigāšana bija samērā savaldīga, neviens pat netika aizturēts. Pa Rīgas centru vēl kādu laiku maisījās krieviški runājošu ļaužu pulciņi, bet pēc stundas arī tie bija izkliduši un mājup doties va-reja policisti un specvienības.

Otrs svarīgs notikums šajā dienā bija **Valža Zatlera paziņojums, ka viņš ir gatavs kandidēt valsts prezidenta amatam nākamos četrus gadus**. Teiktais izkliedēja neziņu un izraisīja plašas pārrunas sabiedrībā. Līdz šim, kaut arī vēl neziņā par Valsts prezidenta turpmākajiem plāniem, neviens pretendents uz šo posteni nebija uzradies.

Tika gan spriests, ka katrai partijai jau kāds ir padomā, tīkai vēl nav pareizais brīdis to atklāt. Tagad partijām būs jānolemj, vai Zatlars ir arī viņiem pieņemams cilvēks vai intrīga pastiprināma ar kādu konkurentu.

Ne jau visi ir tik pārliecināti, ka Zatlars būs prezidents vēl četrus gadus. Neviens nevar būt drošs, ka aiz stūra jau nedīžājas kāds melnais zīrdziņš, nepacie-tīgi gaidot savu uzņākšanu uz politikas skatuves, ko viņam slepus sagatavo cilvēki ar sakariem un saviem nolūkiem.

Atceramies, pirms četriem gadiem Zatlteru Tautas partija iz-vilka kā baltu trusīti no burvju mākslinieka cepures. Acīmredzot bija paredzēts, ka Zatlars jau aplokšņu dēļ vien būs daļēji sakompromitēts cilvēks, ko partijas operātoriem būs viegli ma-nipulēt un vadīt savu interešu īstenošanas garā. Pierādījās, ka *tautpartijiesi* ir klūdījušies un balta trusīša vietā izvilkusi no-pietnu, pašapzinīgu un neatkarīgu vīru, kas nekļuva par poli-tiku rauštāmampelmani, bet savā amatā izauga par cienīja-mu valstsvīru, godprātīgu un laužu respektētu prezidentu. Kaut Zatlars bija prezidents ļoti nepateicīgā laikā, kad valsts aiz *tautpartijiešu* vieglprātīgās saimniekošanas nonāca dziļā krizē, savu darbu viņš darija labi un izvēlējās arī pareizo ministru prezidentu atkopšanās perio-dam. Abu šo viru - Zatlera un Dombrovskas tandemis ir spē-cīgs, un uz to var paļauties. Pat labān nav redzams neviens cits, kas viņus varētu aizstāt.

Diemžēl tik labi vis neveicas **Vienotības un Zaļo un Zemnieku koalicijai**. Redzamākais disonanču izraisītājs, šķiet, ir no-teicejs no aizmugures – Aivars Lembergs, kas dominē savā parti-jā. *Vienotībai* nav nekādu izredžu no neveiklajiem partneriem atbrivoties, jo vienīgā izvēle veidot citu koaliciju ir sadarbība ar Kremļa virzienā orientēto *Saskaņas centru*. Vēl trakāka ir trešā iespēja – pašreizējā koaliciju nomainīt ar ZZS un *Saskaņas centra* kombinā-

ciju, kas sabiedrībai būtu galīgi nepieņemami.

Kamēr Latvija dzīvo jauna prezidenta gaidās un pasaule nopūlas izķūt no dziļas ekonomiskas krizes, ir notikušas dažas negaidītas pārmaiņas, kas vēl dziļāk sarežģī atkopšanos. Pirmais negaidītais pārstei-gums ir **plašā arabu tautu sa-celšanās pret saviem nedemo-kratiskajiem vadoniem** vairākās valstis, kas pasaulei ražo tik svārīgos naftas produktus. Ja arabu dumpis vainagosies ar cilvēku gribu un šajās valstis nodibināsies taisnīgāka iekārta, pēc naf-tas produktiem izslāpušajām attīstītajām valstīm turpmāk būs jāpielāgojas jaunai tur ie-vestajai kārtībai. Lai pasaules energijas tirgus šo pārmaiņu rezultātā nesašķobītos, patērētāj-valstis, kas rēķinājušās tikai ar tur valdošajiem varmākām, būs spiestas pilnīgi pārveidot savas attiecības. Ir cerības, ka arabu kopībā parādīsies demokratis-kas valdības, kas nebūs tik stiprā musulmanisma ietekmē, kā, piemēram, pašreiz ir Irāna, kuŗa gan nav arabi valsts, taču ietekmē islāma kontrolēto valstu grupu un ir pret Rietumiem kopumā nedraudzīga.

Tikai nākotne radīs, kā jau-nie pēcrevolūcionārie izveido-jumi ietekmēs pasaules enerģijas tirgu.

Par otru pārsteigumu gādājusi pati daba, **satricinot zemestrīcē Japānas lielākās salas Honšu ziemeļaustrumu piekrasti**. Deviņas balles stiprā zemestrīce Japānas dziļvagā izraisīja ļoti spēcīgu cunāmi vilni, kas paša kritiskākajā apvidū izlauzās no okeana 23 metru augstumā un izpostīja plašus piekrastes ap-gabalus. Nodarītais materiālais posts un izraisīte upuri vēl tikai tiek apzināti. Šajā apgabalā bija izvietoti seši no Japānas atom-reaktoriem, par kuŗu likteni šajā brīdi valda liela neskaidrība. Labākajā versijā šos reaktorus varēs noslēgt bez lielām bries-mām par spēcīgu radiācijas

noplūdi, bet sliktākā var at-kārtoties Černobiļas katastro-fai līdzīga aina, ko novērst va-rei, vienīgi iecementējot katru reaktoru speciālā sarkofagā. Cik šī situācija ir draudīga un kādi ir izraisītās katastrofas ap-mēri, to varēs izprast, tikai vēro-jot notikumu turpmāko gaitu. Ilegumēsim, ka Černobiļa jo-projām ir radioaktīva un jau tuvākajos gados tās sarkofags būs vēl jāpārbūvē, un tas prasīs milzu līdzekļus, kādu Ukrainai pagaidām nav. Cilvēku atgrie-šanās Černobiļas apkārnē ne-būs iespējama vēl dažu pauaudžu laikā.

Lielā dabas katastrofa, kaut notikusi samērā mazāk apdzī-votā Japānas daļā, kura valstīj dod tikai apmēram 4% kop-produkta, tomēr ir smagi skārusi valsts ekonomiju un izraisījusi nebeidzamas problēmas, kas sniedzas tālu pasaulē. Līdz ar ietekmi uz Japānas ekonomiju ti-cis sašūpots arī ASV parādzīmu tirgus, kuŗu nozīmīga daļa ir Japānas īpašumā. Iekāsēt šis pa-rādzīmes, lai segtu milzīgos iz-devumus, ko valstīj sagādājusi zemestrīce un cunāmi, ir loģiskāk nekā pašiem aizņemties. Amerikai tas savukārt izraisītu lielas naudas plūsmas grūtības, jo tā pati ir iegrīmusi dziļos pa-rādos, ko vēl dziļāk grūdis nu-pat sāktā Libijas kampaņa. Pirmā ASV rakšu zalve pret Kadafi gaisa aizsardzības sistēmu vien izmaksāja vairākus simtus mil-jonu dolaru.

Arī Latvijas ekonomijas at-plaukšana nākamajos gados būs cieši saistīta ar valsts kā preču eksportētājas iespējām. Grūti pašreiz teikt, kā šie abi negaidītie pasaules notikumi ietekmēs Latvijas eksporta tirgu. Katrā ziņā ietekmi uz kokmateriālu tirgu varētu raksturot pozitīvi. Kā Japānā, tā arabi valstīs pie-prasījums pēc tiem aug, tāpat ari cenas. 2010. gadā kokmate-riālu tirgus Latvijā pirmo reizi pārsniedza viena miljarda latu apmērus. Tagad ir cerības, ka šis skaitlis nākotnē pieaugis.

O. Celle

NOVADU ZINĀS

MEDUS GARŠA

Konkursā „Garšīgākais Latvijas medus 2010” pirmo vietu ieguvis biškopis Jānis Vainovskis no Saldus puses. Par viršu ziedu medu

Kā jūtas biškopis, saņemot balvu par garšīgāko medu? Pirmo vietu par labāko medu Jānis Vainovskis saņēmis jau otro gadu pēc kārtas. Pirmajā reizē – par kļavu, plūmju un ābelziedu medu. „Pirmajā reizē jutušos patiesām ļoti, ļoti laimīgs. varbūt tāpēc, ka toreiz uz to mērķtiecīgi gāju. Un cerēju, ka mans medus būs labākais. Pagājušajā gadā nolēmu piedalīties konkursā ar viršu ziedu medu, par pirmo vietu nedomāju. Taču konkursā ātri vien tukša izēstā mana medus burka liecināja par lielo interesu, par to, ka medus garšo. Interesanti, ka pat daudzi bitenieki nezināja, kas tas par medu.” Jānis Vainovskis bija patīkami pārsteigts par iegūto pirmo vietu un skaisto balvu. Prieks jo īpaši liels bijis tāpēc, ka viršu medus iegūšana esot ļoti darbīlīga. Vienā reizē visu medu nevarot izspiest.

Vai Jānim Vainovskim pašam viršu medus garšo labāk par ciem? „Garšo gan pirmā, gan pēdējā spieduma medus. Varbūt tāpēc, ka grūtāk iegūstamais sagādā lielāku prieku. Taču... viršu medium garšas ziņā, šķiet, uzradies konkurents – latvānu medus. Tas man jau garšo labāk. Un es lepojos ar latvānu medu.” Putekšņi gan esot grūti savācam. Turklat ņēl, ka latvānus pamazām iznīcina. Vietā, kur kādreiz varēja iegūt latvānu ziedu putekšņus, bijusi apmēram 30 hektaru platība. Tagad ar latvāniem palikuši tikai kādi pieci hektari. Pārējo lauku aizņemot kvieši. Biškopis bijis pat ar mieru visu šo zemes platību nopirkta. Taču – kā nu ir, tā ir. Jāna Vainovska bitītes sarūpe

dažādu medu. „Arī ar kumelišu ziedu medu varu lepoties,” saka biškopis. „Smaržo pēc kumelišu ziediem. Tieši pēc ziediem! Turpretim liepu ziedu medus ir tik koncentrēts, ka pēc ziediem vairs nesmaržo. Ass, stiprs.” Vaicāju Jānim Vainovskim, vai pats viņš daudz ēd medu. „Ģimēnei to vien darām, ka lietojam medu. Pie putrām, pie pankūkām. Jaucam medu kopā ar ogām.”

Ar biškopību Jānis Vainovskis saistīts jau divus gadus desmitus, kopš beidzis Vecbebru lauksaimniecības technikumu. Taču tikai pirms piecpadsmit gadiem pa īstam sācis saprast, no kā var iegūt medu. Vienkārši vākt medu (to gan dara čāklās bitītes) esot ļoti garlaicīgi, neinteresanti. Pamazām sācis medus iegūšanu dažādot. Meklējis, piemēram, liepas. Gadus desmit neesot izdevies. Jo šis koks esot ļoti „cimperligs”. Liela nozīme

ir gaisa temperatūrai, augsnes mitrumam un ciem faktoriem. Pamazām biškopis sācis ievākt rapšu, aveņu, viršu, pūpolu ziedu medu. Viens no garšīgākajiem esot pūpolu medus. Pircēji daudz pieprasot arī rapšu medu.

Vai var sacīt, kurš medus ir vērtīgāks? Katrs izvēloties sev piemērotāko. „Kāda ir biškopja attieksme, kā viņš savu medu prot pāsniegt, kā atrod medus labās īpašības un noderīgumu, tā arī veidojas pircēju attieksme pret konkrētu medu.” Ziedputekšņi esot dažādi – lielāki un mazāki. Un cik gan skaisti tie ir zem mikroskopā! Putekšņu izmēram un daudzumam medu neesot nozīmes. Latvāniem, piemēram, putekšņu medū varot būt maz, taču tie ar savu garšu visu pārņemot. „Un kāda laba garša!” saka Jānis Vainovskis. Minerālvielām bagātākie esot griķu medus, meža izsvīdums un viršu medus. Tumšie. Cilvēkiem, kas ir alergiski, der medus, kurā nav minerāvielu, – piemēram, rapšu, abolina, pūpolu. Kāds medus katram labāk garšo, tas tad ir viņam piemērotākais.

Kāda šī sniegotā ziema bijusi bitītem? „Iepriekšējo ziemu manas bitītes labi pārziemoja. Spriest par šo ziemu vēl ir pāragri. Kritiskākais brīdis, kad par to varēs spriest, būs aprīla beigās un maija sākumā. Un bitītem savā vietā ir jāizaudzina jaunā paaudze.”

Bet mēs mielosimies ar medu. Kāds nu kuřam vairāk pie sirds.

Armīda Priedīte
Foto no J. Vainovska personiskā archīva.

ZINĀS ĪSUMĀ

Skrīveru novada dome nolēmusi piedalīties konkursā par saules kollektoru izvietošanu pašvaldību iestādēs. Kolektorus paredzēts izvietot bērnudārzos, skolā, sociālās aprūpes centrā un citās iestādēs.

Plavīnu novada Klintaines bibliotēkā plānots īstenot projektu „Bibliotēka nāk pie lietotāja”. Paredzēts iegādāties datortehniku un mobilo tālruni, lai lasītājus operātīvi informētu par jaunajiem pakalpojumiem.

Veselibas ministrijas darba grupa devās uz Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienību iepazīties ar speciālistiem un aprātūru un izvērtēt sniegto pakalpojumu apjomu. Ministrija iepazinušies arī ar citām mazajām slimnīcām. Darba grupa sagatavos ziņojumu valdībai, kā šīs slimnīcas strādās turpmāk.

Jau ceturto vasaru viesgīmenē Francijā pavadīs vairāki pusaudži. Viņu vecākiem ne par ko nav jāuztraucas, jo tās ir zināmas ģimenes.

Sabiedrība Baltic Fishing Corporation iecerējusi nākamo divu gadu laikā uzbūvēt Ventspils brīvostas teritorijā mūsdienīgu zivju konservu ražošanas kompleksu. Tā izveidei plānots piesaistīt ES fondu finansējumu ar Ļauku atbalsta dienesta un privāto investoru starpniecību.

Lielākās pašvaldībā rēgulāri notiek sanāksmes, kurās analizē pilsētas dekoratīvo apstādījumu plānošanu, ziedu rotas veidošanu, kā arī vides reklāmas. Pilsētas dome aicina uzņēmējus būt aktīviem un radošiem, veidojot savu reklāmu.

Smiltenes mūzikas skolas pūtēju orķestris guvis kārtējo uzvaru, šoreiz – IV Latvijas pūtēju orķestru konkursā (diriģents Pēteris Vilks). Konkurss notika Valmierā. Starptautiskā žūrija, kurā bija pārstāvji no visām Baltijas valstīm, vērtēja 30 orķestrus. Smiltenes mūzikas skolas orķestris pieaugašo konkurencē saņēma I pakāpes diplomu un otro lielāko punktu skaitu.

Jelgavā, Tērvetē, Vilcē un Zaļeniekos skatē “Gada izrāde 2010” savus iestudējumus rādīja Zemgales reģiona amatierētāri. Izrādes šogad vērtēs teātra zinātnieki.

Uz nenoteiktu laiku darbību pārtraukusi Valkas dzīvnieku patversme. Pēc vairāku kontrolējošo valsts iestāžu pārbaudēm un iedzīvotāju sūdzībām šādu lēmumu pieņēmusi novada dome. Kamēr patversme nedarbosis, par kļaiņošiem un mirušiem dzīvniekiem atbildību uzņemsies pilsētas territorijas apsaimniekošanas nodaļu speciālisti.

Jelgavas novadā konstatēts šogad pirmais ērces piesūkšanās gadījums. Šo kukaiņu aktīvitātes sezona sākas, kad gaisa temperatūra paceļas nedaudz virs 0 gradiem, un ilgst līdz oktobrā beigām.

Policija Jelgavas novada Valgundes pagastā, lietojot ieročus, aizturēja trīs bruņotus vīrus maskās. Viņi bija iebrukuši kādā privātmājā. Pārdaugavā, sasējuši auklīti un bērnu, kā arī mājas saimnieku. Pēc tam devušies Jelgavas virzienā.

Jēkabpili 25. martā Krustpils ev. lut. baznīcā notika dievkalpojums komūnistiskā genocīda upuru piemiņai. Netālu no dievnama pie pieminās akmens „Stalīna represijās cietušajiem Jēkabpils novadā (1941.-1949.)” tika nolikti ziedi.

Rēzeknē 25. marts sākās ar dievkalpojumu Jēzus Sirds katedrālē. Pēc tam ziedus nolika komūnistiskā genocīda upuru piemiņas vietās. Pilsētas kultūras namā politiski represētie pulcējās atminu pēcpusdienā.

Balvu novadā 25. martā tika nolikti ziedi pie pieminekļa Abrenes aprīņķa komūnistiskā genocīda upuru piemiņai. Pēc tam Kubulu dzelzceļa stacijā ar klusuma brīdi godināja tos, kuri no Sibīrijas neatgriezās. Novada mūzejā politiski represētie dalījās atminās, skanēja Andreja Egliša dzeja un vietējo amatierēkopu dziedātās dziesmas.

Krāslavā komūnistiskā genocīda upuru piemiņas dienā politiski represētie, novada vadība, skolēni un iedzīvotāji nolika ziedus pie pieminekļa „Māte Latgale raud”. Krāslavas Romas katoļu baznīcā notika Sv. mise politiski represētajiem.

Gulbenē notika, Alūksnes, Balvu, Madonas un Gulbenes novadu skolēnu zinātniski pētnieciskā konference “Latviešu pēdas Sibīrijā un Tālajos Austrumos”. Līdz ar skolēnu lasījumiem konferencē bija ietverti arī vēsturnieku stāstījumi par komūnistisko genocīdu. 1941. gada 14. jūnijā uz Sibīriju lopu vagonos aizveda 251, bet 1949. gada 25. martā – 1626 Gulbenes novada iedzīvotājus.

Daugavpils AS Ditton pievadķēžu rūpnīca (Ditton PKR) energoefektivitātes uzlabošanā plāno ieguldīt 1,914 miljonus latu, liecinās uzņēmuma sniegta informācija birzai “NASDAQ OMX Riga”. Plānoto paredzēts īstenot līdz š.g. 1. decembrim. Uzņēmums pērn strādājis ar 7,537 miljonu latu apgrozījumu un guvis 386 700 latu peļņu.

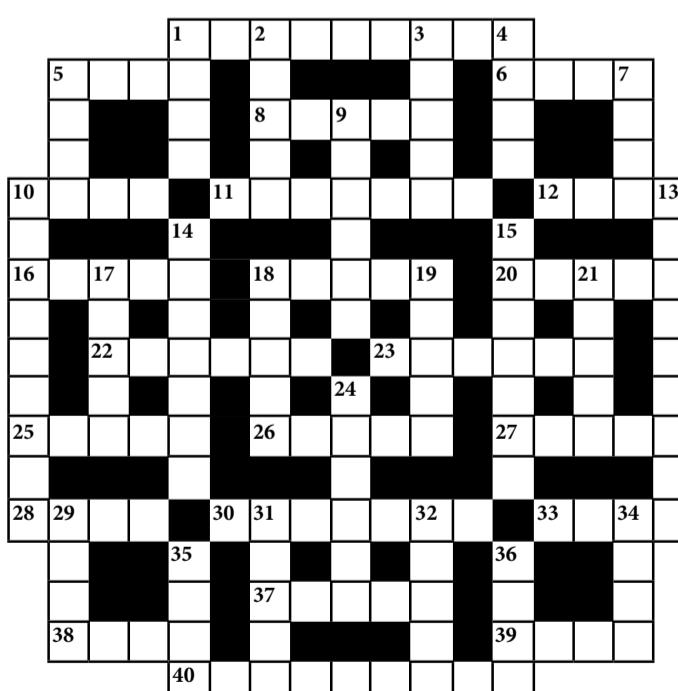
Daugavpils ielu remontdarbiem atvēlēti vairāk nekā 970 000 latu, par kuriem plānots pabeigt un nodot lietošanā astoņus objektus, kas uzsākti pagājušajā sezonā, kā arī veikt vairāku citu ielu remontu, informē pilsētas komūnālās saimniecības nodaļā.

Daugavpils pilsētas domes deputāti no LPP/LC, apvienojošies vienā koalīcijā ar *Saskaņas centru* (10 no 15 deputātiem), divās ārkārtas sēdēs no priekšsēžē amata atbrīvoja Jāni Lāčplēsi (LPP/LC) un viņa vietā ievēlēja vietnieci Žannu Kulakova (LPP/LC). Tāds bijis LPP/LC vadītāja A. Šlesera norādījums.

Īzziņas sagatavojušas M. Linde un V. Berkina

Krustvārdu mīkla

Sastādījis Kārlis Pētersons

Līmeniski. 1. Priekštelpa sa biedriskās ēkās. 5. Franču rakstnieks, filozofs (1913-1960). 6. Sala Tirēnu jūrā. 8. Pilsēta Lietuvas ZA. 10. Debess ziemeļu puslodes zvaigznājs. 11. Monarcha tituls. 12. Skotu polārpētnieks (1777-1856). 16. Musulmaņu vīriešu galvassēga. 18. Guļamvietas uz kuģa. 20. Posms kādā procesā. 22. Indiānu uzvaras zīme. 23. Virieša balss. 25.

Administratīvi territoriālā iedāļuma vienība Íslande. 26. Milesības dievs seno romiešu mītol. 27. Kuģa kāpnes. 28. Japānu nacionālais cīņas sporta veids. 30. Zobu slimība. 33. Alkohola dzēriens. 37. Tēls E. Zālites romānā „Agrā rūsa”. 38. Zema sievietes balss. 39. Valsts galvaspilsēta Dienvidamerikā. 40. R. Blaumaņa vadītais žurnāla *Latvija* satiriskais pielikums.

Stateniski. 1. Valsts galvaspilsēta Eiropā. 2. Valsts galvaspilsēta Austrumāzijā. 3. Ezers Somijas ziemeļos. 4. Franču gleznotājs (1859-1891). 5. Lodveidīgas baktērijas. 7. Zodiaka zvaigznājs. 9. Zoba cietie audi. 10. A. Pumpura epos. 13. Lietuviešu komponists, ērģēlnieks, kordiģents (1867-1916). 14. Bērnu infekcijas slimība. 15. Trauks

šķidrumu pārtaicēšanai. 17. Kaķu dzimtas dzīvnieks. 18. Sagriezti un izķāvēti kokosriekstu kodoli. 19. Īss viegla satura priekšnesums. 21. Saullēkts. 24. Pilsētvalsts antiķajā pasaule. 29. Neliels strauts. 31. Siena, ka atrodas virs celtnes galvenās dzegas. 32. Vēsturisks novads Zviedrijas dienvidos. 34. Īss epigrafs grāmatas sākumā. 35. Vīrieša balss. 36. Kafijas šķirne.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 13) atrisinājums

Līmeniski. 1. Konakri. 5. Ade-noma. 9. Neparasta. 10. Naīva. 11. Arta. 12. Alkas. 13. Oslo. 16. Siet-ne. 17. Advokāts. 20. Skalpeļi. 21. Viesis. 24. Rasa. 26. Edips. 27. Tēja. 30. Nuarē. 31. Ierasties. 32. Apskats. 33. Sieksta.

Stateniski. 1. Konjaks. 2. Nepa-risties. 3. Kirī. 4. Iesals. 5. Aramazds. 6. Etna. 7. Odins. 8. Analogs. 14. Anapa. 15. Govis. 18. Ārstēties. 19. Klūdains. 20. Strenga. 22. Smalsta. 23. Aparas. 25. Smags. 28. Rēta. 29. Aste.

Mūsu mīļā filistre

**CITA VIJA MILBERGA, 58. COETUS,
dzimusi TUPURINA**dzimus 1921. gada 11. decembrī Priekulē, Latvijā
mirusi 2010. gada 12. septembrī Flossmoor, Illinois, ASVPar viņu sēro
KORPORĀCIJA DAUGĀVIETEMūžībā aizgājusi
ALISE TRĒDE,
dzim. KALĒJSdzimus 1914. gada 20. augustā Ochvata, Krievijā
mirusi 2011. gada 9. februārī Somers, New York

Vieglas smiltis!

Mīļā piemiņā paturēs
MĀRA S. ZIEDIŅŠ

No mums aizgājusi

DACE LIENE CERS, 10.C.

04.29.1933 – 02.15.2011

Skumst
KORPORĀCIJA SPĪDOLA

Sit tibi terra levis

Dieva gaismā iegājis mūsu filistrs
JĀNIS VEITMANISdzimis 1931. gada 1. augustā
miris 2011. gada 26. februārīMīļā piemiņā viņu paturēs
FRATERNITAS LATAVIENSIS ČIKĀGAS KOPATēvijai ja sevi veltām,
Mūsu mūžs tad nebūs velts.Mīlotais cilvēks neaiziet,
tikai pārstāj līdzās būt.**MIRDZA MELKERTE-STENDZENIEKS**dzimus 1919. gada 2. oktobrī Krievijā
mirusi 2011. gada 26. martā Norwood, MA

Skumjās sēro ģimene

VALDIS STENDZENIEKS, JĀNIS UN RŪTA BĪBELNIEKS, KĀRLIS UN DACE SKULTE,
JURIS SUBĀCS, KEITH UN ALEKSANDRA THOMAS AR GIMENI, MICHAEL UN
KRISTĪNE JACKSON AR GIMENI, ANDREJS UN KARĪNA MUŽIKANTS AR GIMENI,
JURIS UN CARRIE SUBĀCS AR GIMENIMūžībā aizgājusi
HELENA SVIBAdzimus 1918. gada 5. martā Kalupē, Latvijā
mirusi 2011. gada 21. martā Danbury, CTMīļā piemiņā paturēs
DĒLS ARNIS AR SIEVU BARBARA
DIVI MAZBĒRNI MATHEW UN KRISTĪNE

Mūžībā aizgājusi māte, vecmāmiņa un radiniece

STAŅISLAVA KREILIS, dz. NITIŠSdzimus 1919. gada 11. jūlijā Rēzeknē
mirusi 2010. gada 18. oktobrī IndianapolēMīļā piemiņā paturēs
DĒLS GEORGS AR IRĒNI, MAZBĒRNI MIĶELIS, ŠILVIJA, ĀSTRĪDA,
MARGĒRS UN DZINTRĀ CAUNE, TOMS UN ĀSTRĪDA TRAUTMANIS UN RADI
LATVIJĀ.Ir skumjas, kas asaras rieš,
Ir atmiņas, kas visu dzīvi silda.
(Austra Skujīņa)Dzīlās sērās pazinojam, ka aizsaules celos devusies
stūdenšu korporācijas Spīdola**FIL! ASTRA ROZE,
dzim. BĀRDINA**dzimis 1934. gada 17. februārī
mirusi 2011. gada 17. martāIzsakām līdzjutību tuviniekiem.
Skumju brīdī esam kopā.
SPĪDOLAS LATVIJĀ UN PASAULE

Sit tibi terra levis.

GAIDA KUZE SKUDRAdzimus 1917. gada 2. septembrī Smiltenē, Latvijā
mirusi 2011. gada 2. martā Manchester, CTUz kalniņa es uzķāpu,
Māmuliņas lūkoties,
Ieteceja māmuliņa
Dieva dēla dārziņā.
/T.dz./

Mīlestībā piemin

MEITA AINA, DAINIS, LAIMĪTE, UN NIKĪTS ROMANS

2010. gadā mūžībā aizgājuši mūsu biedri:

NIŅA RIEMERIS
ZENTA MŪRMANIS
ALĪSE SKRAPA
STAŅISLAVS BAIBA
FANIJA KRASTS
STAŅISLAVA KREILIS
JĒKABS FELDMANIS

Mūsu mīļā

**AUSTRA BEINIKS,
dz. PLAKANS**dzimus 1917. gada 28. aprīlī Rīgā
mirusi 2011. gada 13. martā Scotia, NY

Mīlestībā piemin

SIGURDS UN RUTA KROLLS, EGILS KROLLS UN CAROL MAYWOOD, LARISA UN
SCOTT PHILLIPS,
SIGURDS UN MARTINA KROLLS AR GIMENI, ZAIGA UN EDVINS TUMS,
ARNOLDS UN DAINA TUMS AR GIMENI,
LAURA UN PETERIS BLUMBERGS AR GIMENILielais miers nu klusi, klusi
Tavai sirdij pieskāriesPiemiņā paturēs
INDIANAS LATVIEŠU PENSIONĀRU BIEDRĪBA

Dieva mierā aizsaukts mūsu mīlais tēvs un opaps

ŽANIS ALBERTS PRĀVS

dzimis 1913. gada 2. aprīlī Vaiņodē, Latvijā
miris 2011. gada 14. martā St. Petersburgā, Floridā

Milestībā viņu piemin

DĒLS ANDRIS AR SIEVU ANNE UN DĒLIEM KARL UN CHRIS

DĒLS MĀRIS AR SIEVU MĀRA (DZIM. SAUSIŅŠ)

MAZMEITAS MONIKA UN LAURA

MAZMEITA DAILA AR VĪRU SEAN UN DĒLU ADRIĀNS

MĀRTIŅŠ SAUSIŅŠ AR SIEVU LORRAINE UN

MEITU KATRĪNE UN DĒLU ALEKSANDRS

KANADĀ

JURIS SAUSIŅŠ ZVIEDRIJĀ

RADI LATVIJĀ

*Trūks Tavas mīlās balss,
Trūks Tavas labās sirds,
Tik ārkārtīgi trūks Tevis paša.*

Dieva mierā tagad
mācītājs

DR. IMANTS EDUARDS KALNINĀŠ

dzimis 1925. gada 27. decembrī Cēsīs
miris 2011. gada 9. martā Sarasotā, Floridā

Sēro

SIEVA MILDREDE AR GIMENI
MEITA KARINA, DĒLS MĀRTIŅŠ

...mēs piederam savam Kungam...

Dieva mierā aizgājis mūsu mīlais un gādīgais

AIVARS FRED KEIRE

dzimis 1929. gada 1. decembrī Rīgā
miris 2011. gada 12. janvārī Floridā, USA

*Spēlējas viļņi - vējš gaujo
Masts liecas un čīkst,
Zem viņa straume gaiši zilgana
Virs viņa zeltains saules stars.*

Milestībā piemin
SIEVA ANITA USA,

MEITA MARA UN VĪRS CHRISTOPHER
UN MAZDĒLS NATHANIEL ANGLIJĀ
BRĀLI, MĀSAS UN VIŅU GIMENES

KANADĀ, AMERIKĀ, AUSTRĀLIJĀ UN LATVIJĀ

Izdevīgi apdrošinājumi
un biedru benefiti
visiem vecumiem.

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

- » Medicare papildapdrošinājums (Medigap)
- » Apdrošinājums viesiem no ārzemēm
- » Starptautisko ceļojumu apdrošinājums
- » Papildus veselības apdrošinājums
- » Veselības apdrošinājums
- » Dzīvības apdrošinājums
- » Zāļu plāns (Rx)

*Mana mīlā māmulīte
Cietu miegu aizmigusi.*

Mūžībā aizgājusi

RŪTA GRAVA

dzimus 1934. gada 8. augustā Rīgā
mirusi 2011. gada 18. februārī Nujorkā

Milestībā piemin
DĒLS LĀRIS AR GASTONU

T 215.635.4137 // F 215.635.1583
info@lrfa.org // www.LRFA.org

LRFA
SINCE 1952

Mūžībā aizgājis mūsu filistrs

ANDREJS CELMINĀŠ iur., 1937 II

dzimis 1917. gada 27. maijā Priekuļu pagastā, Latvijā
miris 2010. gada 22. janvārī Santa Barbara-Goleta,
Kalifornijā, ASV

LETTONIAS KONVENTS UN F!P!B!

Sit tibi terra levis

SARĪKOJUMI DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

BOSTONA (MA)

Bostonas stipendiju fonds šogad atkal piešķirs stipendijas jauniešiem, kas vēlas turpināt savu latvisko izglītību, piedaloties Gāržezera vasaras vidusskolā, *Sveika Latvija* programmā, utt. Pieteikšanās anketas var pieprasīt pie fonda priekšsēdes: Dace Beckstein 978-263-5633 vai Dace.DDB@verizon.net. Anketas ir jāiesniedz līdz 1. maijam.

• 6. aprīlī plkst. 8.00 Ilonas Kudiņas un viņas ansambla tvarta *Nothing but Illusion* atklāšana un koncerts *Scullers Jazz Club* (DoubleTree Suites Hotel, 400 Soldiers Field Road). Ansambla dalībnieki: vadītāja, flautiste, pianiste, sōliste Ilona Kudiņa, bundznieks Billijs Harts (Billy Hart), trompetists Gregs Hopkins, pianists Vardans Ovsēpians, bass Akili Jamams Heins (Haynes). Ieeja \$20.

• 17. aprīlī plkst. 3.00 pianista Juŗa Žvīkova koncerts Bostonas Trimdas draudzes zālē (58 Irving Street, Brookline). Programmā J. Vitola, J. Haidna, S. Rahmaņinova, J. Karlsona, P. Vaska un N. Kapustina skaņdarbi. Ieeja \$25, pensionāriem \$20, studentiem \$15, bērniem līdz 12 gadu vecumam brīva. Rīko Jaunanglijas baltiešu apvienība un Latviskā mantojuma fonds.

CIEMS LATVIJA (MI)

• 2. aprīlī plkst. 5.00 Gāržezera Saulgriežos aprīļa sarīkojums – jautra programma, mūzikālā daļa, vakariņas, sabiedribas problēmu risināšana.

Dalības maksa \$13.00 personai.

ČIKĀGA (IL)

• 10. aprīlī pēc dievkalpojuma plkst. 11.30 Čiānas draudzes telpās (6551 W Montrose Ave) ČLOA stipendiju fonds rīko kafijas galdu ar izlozi; plkst. 12.30 Mineapoles tautas mūzikas ansambla „Teiksma” koncerts. Ieeja \$15.00, jauniešiem līdz 16 gadu vecumam brīva.

DETROITA (MI)

• 24. aprīlī plkst. 11.30 draudzes dāmu komitejas rīko Lieldieni brokastis.

FILADEFIJA (PA)

• 3. aprīlī pirms dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 11.00, pankūku brokastis; pēc dievkalpojuma literārā pulciņa pārunas par Ingūnas Baueres grāmatu „Lizete, dzejniekiem lemtā”.

• 5. aprīlī plkst. 11.00 Filadelfijas pensionāru kopas saiets Filadelfijas Brīvo latvju biedrības telpās. Programmā valdes ziņojumi un pārrunas par notikušo un gaidāmo. Saitētās dzīmšanas atceres dienu svinēšana un kafijas galds. Viesi arī laipni gaidīti.

KALAMAZŪ (MI)

• Katru otrdienu plkst. 10.00 vingrošanas nodarbības vada dr. E. Balka-Valtere.

• 17. aprīlī plkst. 11.30 izlaidums latviešu skolā.

KLĪVLANDE (OH)

• 17. aprīlī viras pusdienas.
• 20. aprīlī pensionāru saņāksme.
• 29. aprīlī koncertapvienības rikots koncerts.

LOSANDŽELOSA (CA)

- 24. aprīlī pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 9.00, Lieldieni brokastis.
 - 1. maijā no plkst. 10.00 līdz 12.30 *LASL* pārstāve pieņems saiņus sūtīšanai uz Latviju.
 - 15. maijā plkst. 12.30 Kurzemes cietokšņa piemiņas diena.
 - 21. maijā plkst. 3.00 „Sanfrancisko teātra darbnīcas” izrāde – Leldes Stumbres luga „Plivuritīs ar punktiņiem”.
 - 22. maijā plkst. 12.30 izlaidums Losandželosas latviešu skolā.

Losandželosas latviešu nama adrese: 1955 Riverside Dr. Los Angeles CA 90039-3704; tālr.: 323-669-9027; DKLB informācijas tālrunis: 323-663-6267. DK LB Informācijas biletens timekli: www.biletens.com

ŅUJORKA (NY)

- No 29 marta līdz 23. aprīlim Latvijas mākslinieku darbu izstāde *Gallery One Twentyeight* (128 Irvington Street, New York, NY). Atklāšana 29. martā no plkst. 6.00 līdz 8.00. Informācija: www.onetwentyeight.org

PRIEDAINE (NJ)

- 16. aprīlī Ērika Raistera piemiņas fonda balvas pasniegšanas sarīkojums. Pēc sarīkojuma cienastās.

- 23. aprīlī plkst. 2.00 Lieldieni prieki bērniem – olu krāsošana, meklēšana, olu ciņas, olu ripināšana, šūpoles un latviešu animācijas filmas. Pusdienās vira, cepumi, kafija. Bērni aicināti ierasties zaķu, cālu u. tml. maskās. Ieeja par ziedojušumu. Informācija: www.priedaine.com un zvanot Sarmītei, tālr.: 732-610-8227.

SANFRANCISCO (CA)

• No 8. aprīļa līdz 1. jūlijam Raimonda Staprāna personālizstāde „Gleznas” *Hackett Mill* (201 Post Street, Suite 1000 San Francisco, CA, 94108) Sanfrancisko, tālr.: 415-362-3377; www.hackettmill.com Izstādes atklāšana un pieņemšana 8. aprīlī no plkst. 5.00 līdz 7.00.

SV. PĒTERSBURGA (FL)

- Koņa mēģinājums: 4. aprīlī plkst. 7.00 biedrības namā.
- 5. aprīlī plkst. 10.00 biedrības valdes sēde.

• 7. aprīlī plkst. 1.00 biedrības namā Latvijas operdziedēja Kārla Zariņa 70 gadu jubilejas koncerta videoizrāde. Būs kafija un cepumi. Dalības maksa \$3.00.

• 9. aprīlī plkst. 4.00 St. Pētersburgas latviešu biedrības 45. gada svētki, kuņos skanēs koņa dziesmas; būs aukstais galds, kafija. Ballē mūzīcēs Ilmārs Dzenis un Pēteris Ozols. Dalības maksa \$20.00.

• 21. aprīlī plkst. 1.00 Latvijas televīzijas videoizrāde – Zeiboltu Jekaba „Dullais barons Bunduls”. Būs kafija un cepumi. Dalības maksa \$3.00.

VAŠINGTONA (DC)

• 1. un 2. aprīli Apvienotās baltiešu komitejas (JBANC) 9. Baltiešu konference *Washington Court Hotel on Capitol Hill, Washington, DC*; www.WashingtonCourtHotel.com Programmas un registrēšanās informācija: www.jbanc.org

Vienlaikus ar konferenci ir ABK (jeb JBANC) 50 gadu jubileja. Latvijas Valsts prezidents Valdis Zatlers konferencē teiks runu 2. aprīli.

• Līdz 2. aprīlim Latvijas vēstniecībā (2304 Massachusetts Ave, NW, Washington, DC) atvērtā izstāde „Mākslinieks trimdā – latviešu bēglu māksla 1944-1950”. Darba laiks: sestdienās, pirmdienās, trešdienās no plkst. 11.00-5.00. Izstādē, ko riko Pasaules latviešu mākslas savienība Leldes Kalmītes vadībā, apskatāmi Anšlava Egliša, Niklāva Strunkes, Valdemāra Tones, Leo Stepes, Jāņa Kalmīša u. c. trimdas mākslinieku darbi. Mākslinieku darbi ir no Klinklāva galerijas Gāržezē, Cesvaines pils mūzeja, galerijas „Daugava”, privātām kollekcijām. Informācija: <http://www.latvia-usa.org/exlaartinex1.html>

• Līdz 5. jūnijam Vašingtonas latviešu draudze rīko mākslas darbu kluso izsolī. Darbus var apskatīt draudzes nama lielajā zālē. Sīkāku informāciju var iegūt, zvanot vai rakstot draudzes priekšnieci Inārai Apinei, tālr. 703-790-0833, e-pasts: inarazaga@yahoo.com Visi izsoles ienākumi – dāmu komitejas darbam.

DIEVKALPOJUMI

- **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.**: dievk. 3. apr., 10. apr., Pūpolsvētdienā, 17. apr. ar dievg., padomes ievadīšana amatā, Zaļās ceturtā, 21. apr. ar dievg., Lielā piektd., 22. apr. ar dievg. Dievk. sākas plkst. 11.00. 24. apr. Lieldieni dievk. plkst. 9.00; pēc dievk. Lieldieni brokastis zālē. Māc. J. Minigina.

• **Čikāgas latviešu katoloķa kopā**: 10. apr. plkst. 3.00 dievk. latviešu valodā, pēc dievk. saiets St. Rosalie baznīcā (4401 N.Oak Park Ave.). Pr. Gabriels Suleimanovs. 15. maijā plkst. 12.00 dievk. un saiets *Immaculate Conception* baznīcā (7711 W Talcot).

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI) dievk.: 3. apr. ar dievg. 10. apr. dievk., pēc dievk. sadraudzības stunda. 17. apr. Pūpolsvētd. dievk. ar dievg. 21. apr. plkst. 5.00 Zaļās ceturtā. dievk. ar dievg. 22. apr. plkst. 5.00 Lielās piektd. dievk. ar dievg. 24. apr. Lieldieni dievk. ar dievk., pēc dievk. Lieldieni brokastis plīnsapulce.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI) dievk.: 3. apr. ar dievg. 10. apr. dievk. ar dievg. 21. apr. plkst. 5.00 Zaļās ceturtā. dievk. ar dievg. 22. apr. plkst. 5.00 Lielās piektd. dievk. ar dievg. 24. apr. Lieldieni dievk. ar dievk., pēc dievk. Lieldieni brokastis plīnsapulce.

• **Dievidfloridas latv. ev. lut. dr.**: *Shepard of the Coast Lutheran Church* (1909 E. Commercial Blvd, Ft. Lauderdale): 10. apr. plkst. 2.00 dievk., prāv. I. Gaide, ērg. A. Gaide. Diakone A. Venta, tālr.: 954-427-3558.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.** (301 N. Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073, tālr.: 610-353-2227): 3. apr. plkst. 11.00 dievk., pirms dievk. pankūku brokastis, pēc dievk. īterārā pulciņa pārunas par Ingūnas Baueres grāmatu „Lizete, dzejniekiem lemtā”.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.** (301 N. Newtown Street

Informācija: www.latvianlutheranchurchphila.org

• **Grandrapidu latv. ev. lut. dr.** (1780 Knapp Street NE, Grand Rapids, MI 49505): 17. apr. Pūpolsvētdienas dievk. 22. apr. Lielās piektdienas dievk. 24. apr. Lieldieni dievk. Māc. I. Larsena, tālr.: 269-637-0460; kabatas: 269-214-1010; e-pasts: revilze@gmail.com

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.**: 3. apr. plkst. 10.00 dievk. ar dievg., pēc dievk. kafija. 6. apr. plkst. 1.00 Bibeles stunda. 10. apr. plkst. 10.00 dievk., pēc dievk. kafija. 17. apr. plkst. 10.00 dievk. ar dievg., KLS izlaidums plkst. 11.30. 20. apr. plkst. 4.00 Bibeles stunda Ciemā Latvija. 21. apr. plkst. 6.00 dievk. ar dievg. 22. apr. dievk. plkst. 6.00. 24. apr. plkst. 8.00 dievk. ar dievg., pēc dievk groziņu brokastis. Māc. B. Puīke.

• **Klivlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.** (1385 Andrews Ave. Lakewood, OH 44107): 3. apr. plkst. 11.00 dievk. ar dievg. 6. apr. plkst. 10.00 Bibeles stunda. 17. apr. plkst. 10.00 dievk. ar dievg. 20. apr. plkst. 4.00 Bibeles stunda Ciemā Latvija. 21. apr. plkst. 6.00 dievk. ar dievg. 22. apr. dievk. plkst. 6.00. 24. apr. plkst. 8.00 dievk. ar dievg., pēc dievk groziņu brokastis. Māc. Dr. S. Eglite.

• **Lansingas latv. ev. lut. dr.**: *University Lutheran Church* (1020 S. Harrison Rd., East Lansing, MI), māc. A. Greiema.

• **Losandželosas latv. ev. lut. dr.**: 3. apr. dievk. ar dievg. 6. apr. plkst. 11.00 ciešanu laika meditācija. 10. apr. dievk. 13. apr. plkst. 11.00 ciešanu laika meditācija. 17. apr. plkst. 11.00 Pūpolsvētd. dievk. 22. apr. plkst. 7.00 vakarā Lielās piektd. dievk. ar dievg. 24. apr. plkst. 10.30 Lieldieni dievk.; pēc dievk. brokastis (\$20, bērniem \$10), pieteikties Selgai Pētersonei līdz 20. apr., tālr.: 206-365-7123. 1. maijā plkst. 10.30 Baltās svētd. dievk. ar dievg.; pēc dievk. Bibeles stunda. 8. maijā plkst. 10.30 Gimenes dienas dievk. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net Baznīcas mājaslapa: www.seattlelatvianchurch.org

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.**: 2. apr. plkst. 2.30 dievk., māc. Dr. J. Keggi. 17. apr. plkst. 12.15 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg. Diakons I. Kaneps. Pēc dievk. draudzes pilnsapulce.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.** (1853 N. 75th Street, Milwaukee, WI 53213, tālr.: 414-258-8070. 5. apr. plkst. 7.00 draudzes padomes sēde. Māc. L. Zusēviča, tālr.: 414-421-3934 e-pasts: pastorlauma@gmail.com; draudzes priekšniece S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Informācija: www.milwaukee-draudze.org

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.**: Bibeles stundas notiek katrai otro nedēļu baznīcas lejas stāvā; informāciju var iegūt, zvanot Veltai Grustānei, tālr.: 612-866-8044, vai māc. M. Cepurei-Zemmelei: 763-546-8178. e-pasts: maija.cz@gmail.com Baznīcas adrese: 3152 - 17th Ave S, Minneapolis MN 55407; tālr.: 763-546-8178; kancelejas tālr.: 612-722-4622.

SPORTS

Valsts izlases hokejisti pārdomu krustcelēs

Vairāki Latvijas izlases hokejisti nonākuši pārdomu krustcelēs – turpināt karjēru vai ne. Kārtējās Pasaulesmeistarsacīkstes durvju priekšā, tāpēc sportistu izšķiršanās ir ļoti nozīmīga.

Atvadas valsts izlasei pateikuši pieredzējušais aizsargs Rodrigo Laviņš un viņa pārinieks Guntis Galviņš. Laviņš saka: „Nevaru spēlēt, ja man neuzticas, kad izēju spēlēt trešajā pāri. Es visu saprotu, treneri uzticas citiem. Mans laiks izlās tuvojas beigām. Par savu izvēli esmu informējis gan izlases ģenerālmenedžeru Sandi Ozoliņu, gan arī trenerus Oļegu Znaroku un Hariju Vītolīnu. Tāpēc mana nespēlēšana viņiem nebūs liels pārsteigums.”

Pieredzējušais aizsargs ar skumjām atceras pēdējās divas Pasaules meistarsacīkstes Šveicē un Vācijā, kā arī Vankuveras Olimpiskās spēles: „Jau iepriekšējos gados bija līdzīgas situācijas. 2009. gadā Vācijā mani nelaida laukumā trešajā trešdaļā pret Kanadu, bet uz pagājušajām meistarsacīkstēm nemaz neaizbraucu. Arī Vankuverā es spēlēju maz. Tas nozīmē, ka neesmu starp vadošajiem spēlētājiem. Ar veselību viss ir kārtībā. Protams, gadiem ejot, kļūst arvien grūtāk atjaunoties, bet Rīgas Dinamo sastāvā es vēl gribētu uzspēlēt.”

Galviņam, kuš bieži ir spēlējis vienā aizsargu pāri ar Laviņu, ir savainota kāja, viņš sezonas pēdējās spēles aizvadīja, lietojot pretsāpju lidzekļus. Vārētu būt nepieciešama chirurģiska iejaukanās. Galviņš tomēr nolēmis iztikt bez operācijas un savest kāju kārtībā pakāpeniski, iztieket bez slodzes. Tas nozīmē, ka pasaules meistarsacīkstēs mēs viņu Latvijas izlases formā neredzēsim.

Par nespēlēšanu izlās šāgada Pasaules meistarsacīkstēs paziņoja centra uzbrucējs Jānis Sprukts, savu lēmumu pamatojot ar to, ka viņš tam nebūs simtprocentīgi sagatavojies.

Ari Lauris Dārziņš?

Hokeja portāls icebox.lv savā publiskās komunikācijas tīklā twitter.com raksta, ka, pēc viņu rīcībā esošās informācijas, šogad Pasaules meistarsacīkstēs nespēlēs arī Rīgas Dinamo aizvadītās sezonas rezultātvākais hokejists Lauris Dārziņš. Precīzi iemesli Dārziņa iespējamai nespēlēšanai pagaidām netiek minēti, taču tīcamākais variants esot nogurums.

Aizvadītajā sezona 26 gadus vecais Lauris Dārziņš kļuva par Rīgas Dinamo vienības rezultātvāko spēlētāju un labāko vārtu guvēju. Aizvadītajās 45 spēlēs Dārziņš guva 21 vārtus un atdeva 23 rezultātivas piespēles. Dārziņš piedalījās arī KHL Zvaigžņu spēlē, gūstot vienus vārtus. Pēc lieliskās sezonas par Dārziņa pakalpojumiem nopietni interesī izrāda vairāki vadošie KHL klubī, kuri vēlējās uzbrucēju iegūt jau uz šīs sezonas izslēgšanas spēlēm.

Zem jautājuma zīmes ir arī Aleksandra Niživija un Mārtiņa Karsuma dalība, jo hokejisti ir tikko pārcietuši operāciju un viņu rehabilitācijas laiks var patraucēt pilnvērtīgi sagatavoties turnīram, kas 29. aprīlī sāksies Slovākijas pilsētā Bratislavā un Košicē.

Interesanti, ka visi šie hokejisti, kas ir izkrituši ārā no izlases ierindas, ir Rīgas Dinamo pārstāvji, kuri augstā limenī un savu līdzjutēju atbalstīti ir spēlējuši visu sezonu. Cerams, ka šo hokejistu atteikšanās no spēlēšanas Latvijas izlās ir nelaimīga apstākļu sakritība, nevis kopēja dinamiešu tendence. Paklūdušas baumas, ka spēlētāji nespēj vienoties ar Latvijas Hokeja federācijas vadību par prēmijām, kurās hokejisti saņems par dalību Pasaules meistarsacīkstēs.

Izraēla – Latvija 2:1 (1:0)

Eiropas futbola meistarsacīkšu kvalifikācijas turnīrā Latvijas izlāse izbraukumā spēlēja ar Izraēlas futbolistiem. Mūsu vienības stāvoklis turnīra tabulā ir slikts – priekšpēdējā vieta. Tāpēc būtu labi, ja izdotos mājup pārvest kaut vai punktiņu. Tomēr tas neizdevās. Pretinieki savā laukumā bija stiprāki un uzvarēja ar 2:1.

Pirms vārtus izraēlieši guva pēc veiksmīga pretuzbrukuma un bumbas piespēlēšanas soda laukumā. Puslaiks beidzās ar 1:0 laukuma saimnieku labā.

Otrais puslaiks iesākās lēnākā tempā nekā tas bija pirmajā. Abas vienības spēlēja piesardzīgāk, uzmanību pievēršot savu vārtu drošībai. Gorkšam izdevās rezultātu izlīdzināt – 1:1. Diemžēl nosargāt neizšķirtu rezultātu neizdevās. 81. minūtē mūsu aizsardzības spēlētāju nesaskaņotības pēc Izraēlas vienība guva uzvaras vārtus – 2:1. Viens no mūsu vienības zaudējuma iemesliem ir slikta vidējās līnijas futbolista darbība.

Latvijas vienībā pirmo reizi spēlēja Artis Lazdiņš un Ivans Lukjanovs. Komandas galvenais treneris Aleksandrs Starkovs viņu sniegumu novērtēja par pietiekam labu. Ar laiku nāks lielāka spēļu pieredze, un kopumā

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Likmes: līdz \$100 - \$20 no \$101 līdz \$500 - \$25 virs \$500 - \$25 plus 3% no summas virs \$500. Summas nododam ASV dolāros. Piegāde Rīgā \$11, ārpus Rīgas \$0.40/km, min. \$19. Piegādājam summas līdz \$1000.

Kārtojam nodoklu un citus maksājumus Latvijā!

Lūdzu nosūtiet vēstuli ar sūtītāja un saņēmēja vārdu, adresi, telefona numuru un norādījumu par summu kopā ar čeku rakstītu uz:

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810

Lūdzu zvanīt Kristīne
(973) 746-3075

vienības sastāva atjaunināšana norit pareizā virzienā.

Līdz ar šo neveiksmi Latvijas izlāse zaudējusi cerības grupā izcīnīt kādu no pirmajām divām pozicijām, kas ļautu iekļūt vai pacīnīties par vietu Eiropas meistarsacīkšu finālturīnā.

Pārsteigumu sagādāja gruzini, spēles 90. minūtē „izraujot” uzvaru pār grupas līderi Chorvatijas vienību – 1:0. Tuvu neizšķirtam pret Grieķiju bija Maltais vienība, taču tai spēles galotne nebija veiksmīga. Maltieši zaudēja vārtus papildlaikā - 0:1.

Stāvoklis turnīra tabulā. Uzvaras, neizšķirti, zaudējumi, iegūtie un zaudētie vārti, punkti.

Grieķija	3	2	0	5:2	11
Chorvatija	3	1	1	8:2	10
Gruzija	2	3	0	4:2	9
Izraēla	2	1	2	7:6	7
Latvija	1	1	3	4:7	4
Malta	0	0	5	0	1:10

Gatis Smukulis tiek ievērots

Latvijas riteņbraucējs **Gatis Smukulis**, kuŗš pārstāv HTC-Highroad vienību, izcīnīja 13. vietu nozīmīgajā Katalonijas daudzdienu velobraucienā pēdējā, septītajā posmā. Pēc gara jām un nogurdinošajām sacensībām, pēdējā posmā sportistiem bija jāveic 124,5 km gaļa dis-

tance. Lielajā grupā spēja finišēt 87 sportisti. Uzvarēja francūzs Samuels Dumolins no Cofidis Le Credit En Ligne vienības. Smukulis finišēja lielās grupas augšgalā.

Kopvērtējumā uzvaru izcīnīja trīskārtējais nozīmīgā daudzdienu velobrauciena Tour de France uzvarētājs spānis Alverto Kontadors (Saxo Bank Sungard). Smukulis pēc pēdējā posma ieņēma 78. poziciju, Kontadoram zaudējot 16 minūtes un 27 sekundes. „Kalnu karala” ieskaitē Smukulis sacensības beidza sesajā vietā, labākā sprintēra vētējumā viņš izcīnīja ceturto vietu.

Gata Smukula lieliskie panakumi Katalonijas velobraucienā pirmajos divos posmos nepalika nepamanīti ekspertru acim. Latvijas riteņbraucējs ir iekļauts nākamajās sacensībās Parīze - Rubē. Tas tiek uzskatīts par vienu no grūtākajiem un nozīmīgākajiem vienas dienas velobraucieniem. Šogad tas 10. aprīli risinās 108. reizi.

Laura Igaune labo Latvijas rekordu

Latvijas rekordu sacensībās ASV vesera mešanā trešo reizi karjerā labojuši Rietumkentuki universitātes studente Laura Igaune - 61,25 m. Šis šogad ir astotais labākais rezultāts starp

visām Nacionālās kolledžu sporta asociācijas (NCAA) studentēm. Savu 2009. gada augustā Ventspili sasniegtā Latvijas rekordu Igaune pārspēja par 41 centimetru.

Ziemā Igaune sasniedza arī labu rezultātu smaguma mešanā - 18,66 m. Tas neoficiāls Latvijas rekords un ilgu laiku bija labāko ASV studenšu ranga augšgalā.

Šachs

Ar Normunda Mieža uzvaru beidzies tradicionālais lielmeistar Aivara Ģipša (1937-2000) piemiņas turnīrs šachā.

Latvijas Šaha federācijas finančētajā un Rīgas Šacha federācijas organizētajā vienas dienas „ātrā” šachā turnīrā Rīgā 42 dalībnieku konkurencē deviņās kārtās visveiksmīgākais bija lielmeistar Normunds Miezis. Viņš ieguva 8 punktus, septīnās partijas uzvarot un divas beidzot neizšķirti. Tālākās vietās palika Matīss Mustaps 7, Deniss Nikolajevs un Jānis Daudzvārdis pa 6,5. p. Dāmu konkurencē uzvarēja lielmeistare Ilze Bērziņa 5,5 p.

Aivars Ģipslis bija viens no sava laika ievērojamākajiem Latvijas šachistiem. No 1955. līdz 1966. gadam viņš astoņas reizes kļuva par Latvijas čempionu. 1966. gadā PSRS meistarsacīkstēs viņš izcīnīja dalītu trešo vietu.

P. Karlsons

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Pārsūtām mašīnas, pers. mantas, komerckravas paciņas pa gaisu vai jūru uz un no Latvijas!

Lūdzu zvaniet: 201-760-6427 vai 973-744-6565 vai arī apskatiet sūtījumu informāciju mūsu mājaslapā: www.lasl.com

AICINĀJUMS ZIEDOT

Rīgas Brāļu kapu un Latvijas vēsturiskā mantojuma fonds sadarbībā ar Nacionālajiem Bruņotajiem spēkiem un RD Pieminekļu aģentūru ir paredzējis restaurēt un atjaunot:

Rīgas Brāļu kapu
Noslēdošo sienu - ar skulptūrālo grupu „Māte - Latvija ar kritušiem dēliem”,
Noslēdošo sienu ar Latvijas pilsētu ģerboņiem un 4 novadu skulptūrām

Pateicības un Piemiņas III depozitārijā ievietos goda plāksnes mecenātiem un ziedotājiem, kuri ziedos LVL 1000,00.
Pārējos ziedotājus ierakstīs Rīgas Brāļu kapu Goda grāmatā (ziedotājus – sākot no 1915. gada).

RBKF USD konts: LV14 UNLA 0050 0038 5324 5
LVL konts : LVL LV37 UNLA 0050 0038 5321 9

RBKF Reģ. Nr. 40008036307

Latvijā darbojas ziedojumu tālrunitis – 90006480. 1 zvans – 1 lats.

RBKF prezidents J. Vectirāns
Valdes priekšsēde M. Stirna

Informātīvie atbalstītāji:

LATVIJAS AVĪZE

BRĪVĀ LATVIJA

LAIKS